

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์
การศึกษาแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการปลูกยางพารา
ในภาคอีสานตอนใต้

A Study on the optimization of rubber plantations
in the South Northeast.

โดย

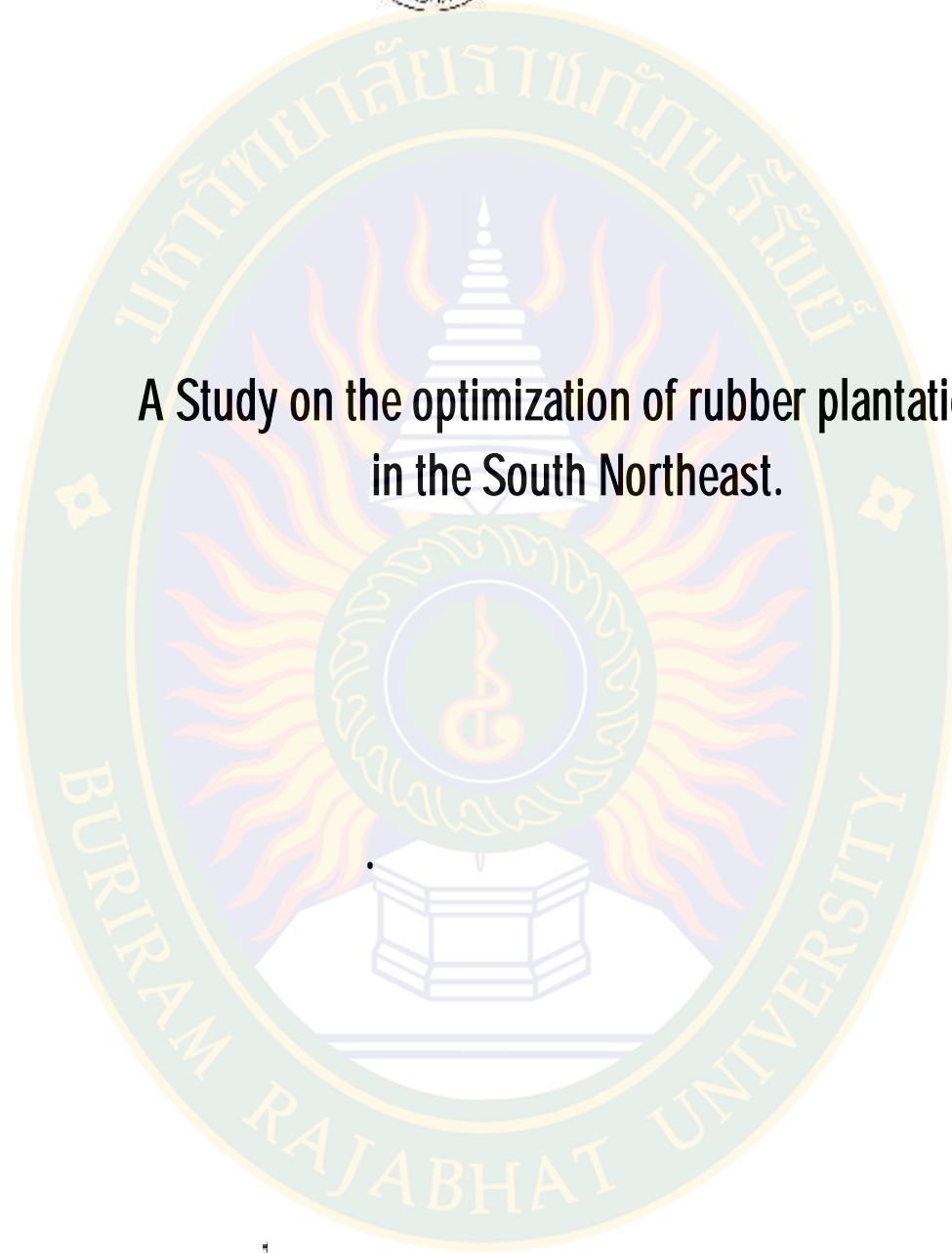
ผศ.สมเกียรติ กัลยพฤษ และนางทิพย์รัตน์ บุญมา

โครงการวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนจากสถาบันวิจัยและพัฒนา
มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

พ.ศ. 2555

**A Study on the optimization of rubber plantations
in the South Northeast.**

Title : A Study of Methods to Increase Growing Para Rubber in Lower Northeastern.

Researcher : Assist. Prof. Somkiat Kanyapheuk

Year : 2013

Abstract

The objective of this research were to study of methods to increase growing para rubber in lower northeastern part of Thailand, to study growing para rubber and to study farmers problem in lower northeastern part. This methodology employed was mixed method. For quantitative method, 370 respondents were farmers from 5 provinces, 27 districts, selected by purposive sampling and quota sampling technique. For qualitative method, 23 respondents were farmers from amounts in each of the districts. The instruments were in-depth interview, observation, focus group discussion and documentary. The collected data was analyzed with content analysis, synthesis technique and demonstrated in term of its frequency, percentage.

The finding were as follow :

1. most famers own their para rubber area size of plantation 11-20 rai. The plantation area was sandy loam soil, soil deeper less than 50 centimeters in para rubber plantation. Cassava was growing before para rubber trees which most farmers were lack of training in knowledge of rubber plantation from the government. The clones used were RRIM 600 intercropping with cassava. No pruning after the opening of tapping. The formulas 15-15-15 fertilizer was used twice a year. The most para rubber tree problems were such as damaged insect, black stripe. Some farmers were begun tapping earlier when the trunk tree was smaller than 50 centimeters. The tapping system was half spiral tapped two days within three days and three day within four days. The para rubber processed to raw rubber sheet, rib smoked rubber sheet and cuplump.
2. the problem and method to increase growing para rubber was found that para rubber plantation was not suitable, the rubber farmers needed to improve soil property, make drainage channel. The farmers lack of knowledge of taking care of rubber plantation. To growing cassava 2 meters wide the plantation within 3 rows. To cutting mark root space 50 centimeters using formulas 15-15-15 or 16-16-16 which expensive. The rubber farmers should make own fertilizer rely on soil and para rubber trees. After farmers have started tapping their rubber trees caused of fungal, pesticides usage or insect prevention. The tapping has begun on 7 years old or the standard trunk, the tapping system was half spiral tapped once every three days for first 3 years. To begin tapping para rubber trees earlier than 7 years, the farmers should tapping under level 150 centimeters, tapping when measuring around the trunk less than 50 centimeters and used the one-third of trunk tapping system, tapping every third days. The rubber farmers needed training well before tapping. The processed to rip smoked rubber sheet by para rubber farmer groups which stayed longer than cuplump and more expensive.

ชื่อเรื่อง การศึกษาแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการปลูกยางพาราในภาคอีสานตอนใต้
ผู้วิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมเกียรติ กัลยพฤกษ์
ปีที่ 2556

บทคัดย่อ

Sampling) 370 5 27 (Simple Random Mixed

Method 23 370 (In Depth Interview : IDI)
(Participatory Observation) (Focus Group

Discussion : FGD) (Content Analysis)

(Content Synthesis)

ผลการวิจัยพบว่า

1.

มีพื้นที่ปลูกยางพารา ขนาด 11 - 20 ไร่ และเป็นที่ดินกรรมสิทธิ์ของตนเอง พื้นที่ปลูกเป็นที่ราบ

RRIM 600

15 - 15 - 15 ไร่ปีละ 2 ครั้ง ไร่ละ

ขนาดลำต้นน้อยกว่า 50 เซนติ

2. ปัญหาและแนวทางปฏิบัติในการเพิ่มประสิทธิภาพการปลูกยางพารา ในภาคอีสาน

2

3

50

15-15-15

16-16-16 ซึ่งมีราคาแพง ควรผสมปุ๋ยใช้เองตามชนิดของดิน

ครึ่งตัน วันเว้นสองวันใน 3 ปีแรก หากจำเป็นต้องกรีดยางก่อนอายุ 7 ปี ให้กรีดยางต่ำกว่าระดับ

150

50

การศึกษาแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการปลูกยางพาราในภาคอีสานตอนใต้

A Study on the optimization of rubber plantations in the South Northeast

ศ.สมเกียรติ กัลยพุกย์ Asst.Prof.Somkiat Kanyaphuek

นางทิพย์รัตน์ บุญมา Mrs.Tippayarat Boonma

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลในการปลูกยางพารา ปัญหาการปลูกยางพารา และแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการปลูกยางพาราในภาคอีสานตอนใต้ เป็นการศึกษาข้อมูลการปลูกยางพารา และปัญหาจากเกษตรกรในภาคอีสานตอนใต้ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้มาโดยการแบ่งกลุ่มเกษตรกรตามพื้นที่ปลูกและใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 370 คน จาก 5 จังหวัด 27 อำเภอ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบ Mixed Method โดยเก็บข้อมูลเชิงปริมาณจากเกษตรกร 370 คน และคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างอำเภอละ 23 คน เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In Depth Interview : IDI) การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Participatory Observation) การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion : FGD) และการศึกษาเอกสารงานวิจัยและการจัดการความรู้ แล้วนำข้อมูลที่ได้กลับคืนสู่เกษตรกร เพื่อตรวจสอบแล้วนำมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) การสังเคราะห์เนื้อหา (Content Synthesis) เพื่อให้ข้อมูลเชิงลึกทำการวิเคราะห์โดยใช้ความถี่ และร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ข้อมูลและวิธีการปลูกยางพาราในภาคอีสานตอนใต้ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีพื้นที่ปลูกยางพารา ขนาด 11 – 20 ไร่ และเป็นที่ดินกรรมสิทธิ์ของตนเอง พื้นที่ปลูกเป็นที่ราบ ดินร่วนปนทราย ความลึกของหน้าดินน้อยกว่า 50 เซนติเมตร ที่ดินส่วนใหญ่ใช้ปลูกมันสำปะหลังมาก่อนปลูกยางพารา และส่วนใหญ่ไม่ได้เข้าอบรมรับความรู้การปลูกยางพาราจากหน่วยงานราชการ เกษตรกรปลูกยางพันธุ์ RRIM 600 ส่วนใหญ่ปลูกมันสำปะหลังเป็นพืชแซม ไม่มีการตัดแต่งกิ่งหลังจากเปิดกรีด การใส่ปุ๋ยเกษตรกรใช้ปุ๋ยสูตร 15 – 15 – 15 ใส่ปีละ 2 ครั้ง โรคและแมลงที่พบมาก ได้แก่ โรคเส้นดำและปลวก การกรีดยาง เกษตรกรบางส่วนกรีดยางก่อนกำหนดขนาดลำต้นน้อยกว่า 50 เซนติเมตร ระบบกรีดกรีดครั้งต้น สองวันเว้นหนึ่งวัน และสามวันเว้นหนึ่งวัน แปรรูปผลผลิตเป็นยางแผ่น ยางแผ่นรมควัน และยางก้อนถ้วย

2. ปัญหาและแนวทางปฏิบัติในการเพิ่มประสิทธิภาพการปลูกยางพาราในภาคอีสานตอนใต้ พบว่า พื้นที่ปลูกยางพารา เป็นพื้นที่ไม่เหมาะสม จำเป็นต้องมีการปรับปรุงดินเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ให้ดิน รุ่ยรองระบายน้ำก่อนปลูก เกษตรกรขาดความรู้ในการปลูกและดูแลรักษาสวนยาง ปลูกมันสำปะหลังในสวนยาง แนวปฏิบัติควรปลูกห่างแถวอย่างน้อย 2 เมตร ปลูกไม่เกิน 3 ร่อง และไถตัดรากมันสำปะหลังห่าง 50 เซนติเมตร เกษตรกรใช้ปุ๋ยเคมีสูตรเสมอ 15-15-15 หรือ 16-16-16

ต้นตามมาตรฐาน ใช้ระบบกรีด ครึ่งต้น วันเว้นสองวันใน 3 ปีแรก หากจำเป็นต้องกรีดยางก่อนอายุ 7 ปี
150 เซนติเมตร ที่เส้นรอบลำต้น 50 เซนติเมตร และใช้ระบบกรีดหนึ่งในสาม

คำสำคัญ :

A Study on the optimization of rubber plantations in the South Northeast

ABSTRACT

The objective of this research were to study of methods to increase growing para rubber in lower northeastern part of Thailand, to study growing para rubber and to study farmers problem in lower northeastern part. This methodology employed was mixed method. For quantitative method, 370 respondents were farmers from 5 provinces, 27 districts, selected by purposive sampling and quota sampling technique. For qualitative method, 23 respondents were farmers from amounts in each of the districts. The instruments were in-depth interview, observation, focus group discussion and documentary. The collected data was analyzed with content analysis, synthesis technique and demonstrated in term of its frequency, percentage.

The finding were as follow :

1. most famers own their para rubber area size of plantation 11-20 rai. The plantation area was sandy loam soil, soil deeper less than 50 centimeters in para rubber plantation. Cassava was growing before para rubber trees which most farmers were lack of training in knowledge of rubber plantation from the government. The clones used were RRIM 600 intercropping with cassava. No pruning after the opening of tapping. The formulas 15-15-15 fertilizer was used twice a year. The most para rubber tree problems were such as damaged insect, black stripe. Some farmers were begun tapping earlier when the trunk tree was smaller than 50 centimeters. The tapping system was half spiral tapped two days within three days and three day within four days. The para rubber processed to raw rubber sheet, rib smoked rubber sheet and cuplump.

2. the problem and method to increase growing para rubber was found that para rubber plantation was not suitable, the rubber farmers needed to improve soil property, make drainage channel. The farmers lack of knowledge of taking care of rubber plantation. To growing cassava 2 meters wide the plantation within 3 rows. To cutting mark root space 50 centimeters using formulas 15-15-15 or 16-16-16 which expensive. The rubber farmers should make own fertilizer rely on soil and para rubber trees. After farmers have started tapping their rubber trees caused of fungal, pesticides usage or insect prevention. The tapping has begun on 7 years old or the standard trunk, the tapping system was half spiral tapped once every three days for first 3 years. To begin tapping para rubber trees earlier than 7 years, the farmers should tapping under level 150 centimeters, tapping when measuring around the trunk less than 50 centimeters and used the one-third of trunk tapping system, tapping every third days. The rubber farmers needed training well before tapping. The processed to rip smoked rubber sheet by para rubber farmer groups which stayed longer than cuplump and more expensive.

Keyword : Optimization Rubber, Plantations Rubber

บทนำ

จากการทดลองปลูกยางพาราในภาคอีสาน ปี 2521 ที่นิคมสร้างตนเองบ้ำ

Tjir 1

PB28/59, RRIM600

GT1

PB5/51

การทดลองปลูกยางพาราในนิคมสร้างตนเองทั้ง 3 แห่ง ในปี 2521 - 2527

ขยายพันธุ์ปลูกในภาคอีสานมากขึ้นเรื่อย ๆ มีโครงการส่งเสริมการปลูกยางพาราในภาคอีสาน ปี 2535

- 2539 และล่าสุดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้เสนอโครงการปลูกยางพา

700,000 ไร่ และภาคเหนือ 300,000 ไร่ ดำเนินการ 3 ปี (2547 - 2549)

เป้าหมายการปลูกยางพาราดังกล่าว ได้กำหนดพื้นที่ในภาคอีสานไว้ 700,000 ไร่

3 (2547 - 2549) โดยเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการแต่ละรายจะต้องมีที่ดินเป็นของตนเอง ไม่น้อยกว่า 7 ไร่ และไม่เกิน 30 ไร่ และพื้นที่ดังกล่าวต้อง และเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการได้รับความช่วยเหลือ คือ ค่าพันธุ์ยางชำถุง 90 ต้น/ไร่ ต้นละ 16 บาท ซึ่งกรมวิชาการเกษตรจัดหาให้และได้รับจัดสรรสินเชื่อ (เงินกู้) 5,360 บาท/ไร่ โดยแบ่งจ่ายเป็นงวดๆ ในระยะเวลา 6 ปี ตามหลักเกณฑ์ที่ สกย. กำหนด พื้นที่ปลูกยางพารา เพื่อยกระดับรายได้และความมั่นคงให้แก่เกษตรกรในแหล่งปลูกยาง

1

2547 - 2549

2554

3 พ.ศ. 2554 - 2556 โดยบูรณาการร่วมกับหน่วยงาน

ตั้งแต่ปี 2521 จนถึงปัจจุบัน จะเห็นได้ว่ารัฐบาลได้ทุ่มเทงบประมาณในการปลูกยางพาราในภาคอีสาน

i (2551 : 50)

69.71 โครงการปลูกสร้างสวนยางเพื่อยกระดับรายได้ให้แก่เกษตรกร ปี 2535 - 2539 สูงสุด การปลูกยางระยะที่ 3 ไม่ประสบผลสำเร็จ เนื่องจากขาดการเตรียมการที่ดี เหมาะสมมาเข้าโครงการ และปัญหาการปลูกยางพาราในจังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า ปลูกยางในสภาพพื้นที่ ไม่เหมาะสม พื้นที่มีสภาพน้ำขัง หน้าดินดิน มีหินดินดาน ดันยางแคะแกน

ไม่คำนึงถึงสภาพของพื้นที่และความเหมาะสมของพื้นที่ปลูก เกษตรกรส่วนใหญ่เปลี่ยนพื้นที่จากปลูกพืชไร่

แคะแกน อายุสั้น เพิ่มจำนวนวันกรีดยางมากขึ้นไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.
- 2.
- 3.

วิธีดำเนินการวิจัย

(Mixed Method)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในภาคอีสานตอนใต้ 5 จังหวัด

กลุ่มตัวอย่าง

27

370

(Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.

1

2

4

2.

ตัวอย่าง คือ เกษตรกรผู้ปลูกยางพารา 75 คน คัดเลือกจากเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราใน 5 จังหวัด ๆ ละ 15 คน โดยจัดเวลาเสวนา รวม 5 ครั้ง ทั้งนี้เพื่อรวบรวมข้อมูลเชิงลึกทางการปลูกยางพารา ช่วงเวลาเริ่มปลูกยางพาราของเกษตรกร และขั้นตอนวิธีการปลูกยางพารา เริ่มตั้งแต่การเตรียมพื้นที่ปลูก พันธุ์ยาง

(Check List)

(Check List)

การวิเคราะห์ข้อมูล

(Mixed Method)

(Qualitative Analysis)

- 1.
- 2.
3. (Content Analysis) (Focus group) ข้อมูลพื้นฐานที่ได้
(Content Synthesis)
- 4.

สรุปผลการวิจัย

ตอนที่ 1

1. กลุ่มตัวอย่างผู้ปลูกยางพาราในภาคอีสานตอนใต้ จำนวน 370 ราย เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 65.87 กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 82.70 ปลูกยางพาราในที่ดินกรรมสิทธิ์ของตนเอง พื้นที่ปลูกยางพารามีขนาด 11 - 20 42.16 40.81 2. 47.03 52.43 58.11 50 3. วิธีปลูกยางพาราในภาคอีสานตอนใต้ ร้อยละ 96.76 ปลูกด้วยยางชำถุง พันธุ์ยางที่ปลูก คิดเป็นร้อยละ 75.67 ปลูกพี RRIM 600 4. การปลูกพืชแซมและพืชคลุมดินในสวนยางพารา กลุ่มตัวอย่างคิดเป็นร้อยละ 65.13 5. การตัดแต่งกิ่งยางพารา คิดเป็นร้อยละ 63.78 ตัดแต่งกิ่งยางพาราในฤดูร้อน 6. 47.57 7. 60.27 ปลูก คิดเป็นร้อยละ 77.57 8. การกรีดยางพารา เริ่มเปิดกรีดยางเมื่ออายุ 7 ปี คิดเป็นร้อยละ 55.00 เปิดกรีดที่ขนาด 40 - 50 เซนติเมตร ที่ระดับความสูง 150 เซนติเมตร คิดเป็นร้อยละ 54.38 ะ 100 กรีดสองวันเว้นหนึ่งวัน คิดเป็นร้อยละ 56.25 และกรีดวันเว้นวัน

คิดเป็นร้อยละ 28.75 แรงงานที่กรีดยางเป็นคนในครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 57.81 การแปรรูปน้ำยาง
เพื่อจำหน่าย คิดเป็นร้อยละ 61.56 แปรรูปเป็นยางก้อนถ้วย คิดเป็นร้อยละ 34.69 ผ

ตอนที่ 2

1. ปัญหาด้านพื้นที่การปลูกยางพาราในภาคอีสานตอนใต้ สภาพพื้นที่เป็นดินทราย ขาดความอุดม
สมบูรณ์ หน้าดินตื้น จำเป็นต้องปรับปรุงดิน เพิ่มความอุดมสม 1 - 2

2.

3. 15-15-15 16-16-16 ซึ่งมีราคาแพง

หรือปุ๋ยหมักชีวภาพ ใส่ปีละ 2 ครั้ง ปริมาณที่ใส่ตามอายุของต้นยาง

4.

5. 65

6. 2 3 50

ลงมาตัด ตัดแต่งกิ่งในฤดูร้อน ไม่ทำปูนขาวหรือสีที่แผล

7.

8. แมลงศัตรูพืชของยางพาราที่พบมากและเป็นปัญหาทำลายต้นยาง คือ ปลวกกัดกินรากและลำต้น

9.

10. การกรีดยาง 7 50

เซนติเมตร โดยวัดเส้นรอบวงลำต้นไม่ต่ำกว่า 50 เซนติเมตร และให้กรี

11. การแปรรูปผลผลิตน้ำยาง สวนยางขนาดเล็กทำยางก้อนไม่ทำยางแผ่น ยางแผ่นและยางก้อน 150

ตอนที่ 3

1.

ก่อนปลูก สภาพพื้นที่ลุ่ม ต้องขุดร่อง ขร่่องตามแนวแถวยางและขุดบ่อเก็บกักน้ำ พื้นที่ลาดชันให้ทำแนว

2. พันธุ์ยางที่ควรปลูก ได้แก่ พันธุ์ที่ให้ผลผลิตน้ำยางสูงและได้ตลอดปลูกในภาคอีสานแล้ว คือ RRIM 600 251

3. การเตรียมพื้นที่ปลูก ปรับปรุงสภาพพื้นที่และเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ให้เกิดขึ้นก่อนปลูก ระยะปลูก 2.5×7 เมตร หรือ 3×7 เมตร ขุดหลุมปลูก ขนาด $50 \times 50 \times 50$

5

170

4. 1-2

5. การตัดแต่งกิ่ง ระยะ 6 เดือนแรกหลังปลูกตัดกิ่งแขนงที่ต่ำกว่า 1 เมตร เมื่อยางอายุ 1-2 ตัดกิ่งแขนงที่แตกต่ำกว่า 2 เมตร ทาปูนขาวหรือสี

6. 1-3

1

7.

8. การใส่ปุ๋ยในสวนยาง ควรใช้ปุ๋ยตามคำแนะนำทางราชการ คือก่อนกรีดยังใช้สูตร 20-10-12 30-5-18 ผสมปุ๋ยอินทรีย์ใส่ปีละ 2 ครั้งในช่วงต้นฤดูฝนและ

9. การป้องกันโรคและแมลงศัตรูพืช ควรตัดแต่งกิ่งทำความสะอาดสวนยางให้โปร่งอากาศถ่ายเท

10. การกรีดยาง เริ่มกรีดยางเมื่อยางอายุ 7 ปี มีเส้นรอบลำต้นไม่น้อยกว่า 50 ที่ระดับความสูง 150 เซนติเมตร ใช้ระบบกรีดยางครั้งต้นวันเว้นสองวันใน 3 ปีแรก หลังจาก 3 ปี ใช้ระบบกรีดยางครั้งต้นวันเว้นวัน หยุดกรีดยางเมื่อยางผลัดใบ คนกรีดยางต้องฝึกการกรีดยางจนชำนาญก่อนกรีดยาง

11.

อภิปรายผล

1. สภาพพื้นที่ปลูกยางพาราในภาคอีสานตอนใต้ จากการศึกษาพบว่าพื้นที่ปลูกยางพาราของ

50

50

สำปะหลังมาก่อน นำมาปลูกยางพาราทั้งนี้เนื่องจากพื้นที่ในภาคอีสานจำนวน 94,892,977 ไร่ เป็นพื้นที่

าก 5,843,735 ไร่ ซึ่งมีศักยภาพในการผลิตยางได้ 250 - 400 . /

และพื้นที่ที่เหมาะสมในการปลูกยางพาราปานกลาง 19,315,052 ไร่ มีศักยภาพในการผลิตยางได้

200 - 250 กก./ไร่/ปี และมีพื้นที่ไม่เหมาะสมในการปลูกยางพารา จำนวน 69,375,210 ไร่

(. 2547)

2. วิธีการปลูกยางพาราในภาคอีสานตอนใต้ จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 50 - 60 มีวิธีการปลูกยางพาราไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ เช่น ระยะปลูกมีพื้นที่ต่อต้นยางน้อยกว่า 20 ตารางเมตร ร้อยละ 53.24 ใช้ระยะปลูก 3 × 6 เมตร ร้อยละ 40 ชุดหลุมปลูก 40 × 40 × 40

สอดคล้องกับการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน มีกลุ่มตัวอย่างเพียงร้อยละ 32.16 ที่เข้ารับการอบรมจากหน่วยงานราชการ และร้อยละ 40.81 ศึกษาสอบถามหาความรู้ การปลูกยางจากเกษตรกรที่ปลูกยางพารามาก่อน จึงเป็นอุปสรรคต่อความสำเร็จในการปลูกยางพารา ซึ่งสอดคล้องกับ

(2555 : online)

ให้แก่เกษตรกรในแหล่งปลูกยางใหม่ ระยะที่ 1 (ปี 2547 - 2549) ความสำเร็จของการปลูกยางพารา

นำยาง โดยปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการปลูกยางพารา ได้แก่ ความเหมาะสมของสภาพพื้นที่

3.

ผักพื้นบ้าน ไม้ผลอายุสั้น เช่น ก้อยขี้ มะละกอ แตงโม แตงไทย พักทอง และพืชที่ปลูกมากที่สุด คือ มันสำปะหลัง ทั้งนี้เนื่องจากพื้นที่ปลูกยางพาราเป็นพื้นที่เคยปลู

ยางพารา ซึ่งสอดคล้องผลการศึกษาของ วุฒิสักดิ์ บุญแน่น และคณะ (2553 : 97)

โดยเฉลี่ยมีพื้นที่ปลูก 280,530 ไร่ คิดเป็น 12.29% ของเนื้อที่เพาะปลูกทั้งหมด มีรายได้เฉลี่ยประมาณ 11,537.50 บาทต่อปี และสอดคล้องกับ นิรันดร์ เครือดำ และคณะ (2552 : 6 - 7)

ต่อความเจริญเติบโตของต้นยางพาราจากการปลูกพืชเศรษฐกิจในร่องยาง กลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 ราย

3

พักทอง แตงไทย เฉลี่ยรายได้ 2,302 บาท/ไร่ รองลงมาคือ การปลูกมันสำปะหลัง เฉลี่ยรายได้ 2,008

/

3 - 4 เดือน ผู้ปลูกต้องไถกลับเพื่อปลูกใหม่

3

3

4. ตัวอย่างร้อยละ 54.38 กรีดยาง ต้นเล็กเส้นรอบลำต้นน้อยกว่า 50 เซนติเมตร ที่ระดับความสูง 150 เซนติเมตร ทั้งนี้เนื่องจากผลผลิตยางพาราราคาสูงเกิน 100 บาทต่อกิโลกรัม โดยเกษตรกรไม่คำนึงถึงความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับพิสมัย จันทูมา และคณะ (2550) ได้ศึกษา ความเสียหายจากการกรีดยางต้นเล็ก ระบุว่า 40 - 50 เซนติเมตร จะให้ผลผลิตน้อยกว่า ต้นขนาด 50 เซนติเมตร ประมาณ 25 - 60% การกรีดยางขนาด 50 เซนติเมตร จะเริ่มช้ากว่าการกรีดยางขนาด 40 - 50 แต่ผลผลิตสะสมที่ได้รับจากต้นยางขนาด 50 เซนติเมตร เพียงปีเดียวจะมีปริมาณเท่ากับผลผลิตสะสมของยางพาราต้นเล็ก 2 ปี และการริบเปิดกรีดยางต้นเล็กทำให้ผลผลิตต่อวงจรชีวิตของยางพาราลดลง 25 - 59%

72,250 - 172,850 บาท/ไร่/อายุการกรีดยาง และทำให้อัตรา

28 - 60%

5. การกรีดยางดีแบบหักโหม เนื่องจากราคายางพาราจากการขายน้ำยาง จึงใช้ระบบการกรีดเป็น 2 วัน 3 วัน ถึง 4 วัน เว้น 1 วัน ซึ่งสร้างความเสียหาย

8 ปี และการกรีดสามวันเว้นวัน หน้ากรีดจะหมดภายใน 7 ปี ดังนั้นการกรีดดีแบบหักโหมจึงไม่ได้ทำให้

6. ต่อในรอบที่ 2 ที่ 3 ไม่ได้ต้นยางทรุดโทรม ให้น้ำยางน้อยลง ดังนั้นก่อนเปิดกรีดยางเกษตรกรจึงต้องฝึกทักษะการกรีดยางตามขั้นตอนอย่างถูกต้องตั้งแต่การลับคมมีด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานราชการและเกษตรกร

1. เกษตรกรควรปลูกยางในพื้นที่ที่เหมาะสม ตามคำแนะนำของสถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการ

-

โครงสร้างของดิน เพิ่มอินทรีย์วัตถุให้แก่ดินในกรณีพื้นที่ใช้ปลูกพืชไร่มาก่อน พื้นที่ที่ไม่เหมาะสม

2.

3.

4.

นำพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมมาเข้าโครงการการปลูกยางพารา

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1.

2.

การกรีดยางในสวนยางที่อายุน้อยกว่า 7 ปี และเส้นรอบ
ลำต้นน้อยกว่า 50 เซนติเมตร ทั้งผลกระทบต่อต้นยาง และผลตอบแทนตลอดอายุของการปลูกยาง

3.

4.

เอกสารอ้างอิง

เกรียงศักดิ์ ชูสุวรรณ. (2551). การศึกษาแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการปลูกยางพารา
ในจังหวัดบุรีรัมย์.

นิรันดร์ เกรือคำ และคณะ. (2552). ผลกระทบต่อความเจริญเติบโตของต้นยางพาราจากการปลูก
พืชเศรษฐกิจในร่องยาง. ( ). 6 6.

. (2550). ผลกระทบต่อผลผลิตเมื่อเปิดกรีดต้นยางที่มีขนาดต่ำกว่า
มาตรฐาน. :

. (2555). ปลูกรยางพาราในแหล่งปลูกใหม่.

[ ] เข้าถึงเมื่อ 1 พฤศจิกายน 2555. เข้าถึงได้จาก

http://it.doa.go.th/pibai/pibai/ก111V_11-sep/rai.html.

. (2553). ศักยภาพการทำเกษตรกรรม สร้างรายได้เสริมของ
เกษตรกรในแปลงปลูกรยางพาราในเขตอำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์. :

. (2547). แผนที่ศักยภาพ
การผลิตยางพาราในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. .

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จด้วยดี เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์อย่างสูงจากสำนักงานเกษตรจังหวัดบุรีรัมย์ และกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา ที่ให้สัมภาษณ์ รวมถึงชาวเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราทุกท่านที่ให้ความสะดวก และให้ความช่วยเหลือในการติดต่อประสานงานในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำงานวิจัยในครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ ข้อคิดเห็น เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ที่มีค่าและมีประโยชน์ในการนำไปใช้ในการทำงานของผู้วิจัย และขอขอบคุณกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว และขอขอบคุณนักศึกษา เจ้าหน้าที่คณะเทคโนโลยีการเกษตร และเจ้าหน้าที่สำนักมาตรฐานประกันคุณภาพการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการวิเคราะห์ข้อมูลและจัดพิมพ์รายงานการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

สมเกียรติ กัลยพฤษ์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
.....	1
.....	4
.....	4
.....	5
.....	6
2	7
.....	7
.....	10
.....	15
.....	17
.....	24
.....	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	91
3	96
.....	96
.....	96
.....	97
.....	98
.....	98
.....	99
.....	99
.....	99

( )

4	.....	100
1	.....	101
ตอนที่ 2	ปัญหาและข้อเสนอแนะในการปลูกยางพาราในภาคอีสานตอนใต้.....	123
3	.....	132
5	.....	141
	.....	141
	.....	148
	.....	150
	.....	153
	.....	157
	.....	166
	.....	176

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	.....	18
2	.....	25
3	.....	41
4	..... 100	42
5	.....	44
6	.....	49
7	.....	50
8	.....	54
9	.....	55
10	.....	56
11	.....	57
12	.....	58
13	.....	59
14	.....	60
15	.....	61
16	.....	63
17	.....	64
18	(White root disease).....	67
19	(Red root disease).....	68
20	(Brown root disease).....	68
21	.....	70
22	.....	73
23	(Termites).....	74
24	.....	75

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
25	76
26	77
27 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างผู้ปลูกยางพาราในภาคอีสาน	100
28 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่ม	102
29	104
30 แสดงจำนวนและร้อยละของพื้นที่ปลูกยางพารา ของกลุ่มตัวอย่างผู้ปลูกยางพารา	106
31 แสดงจำนวนร้อยละพันธุ์ยางและวัสดุที่ใช้ปลูกในสวนยางพาราของกลุ่มตัวอย่าง	108
32	109
33 แสดงจำนวนและร้อยละวิธีปลูกยางพารา ของกลุ่มตัวอย่างผู้ปลูก	110
34 แสดงจำนวนและร้อยละการปลูกพืชคลุมดินและพืชแซมยาง ของกลุ่มตัวอย่าง	113
35 แสดงจำนวนและร้อยละการตัดแต่งกิ่งยาง ของกลุ่มตัวอย่างผู้ปลูกยางพารา	114
36 แสดงจำนวนและร้อยละการกำจัดวัชพืชในสวนยาง ของกลุ่มตัวอย่างผู้ปลูกยางพารา	115
37 แสดงจำนวนและร้อยละการใส่ปุ๋ย	116
38 แสดงจำนวนและร้อยละการป้องกันโรคและแมลงในสวนยาง ของกลุ่มตัวอย่าง	118

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
40	119
41 แสดงจำนวนและร้อยละแรงงานกรีดยางและผลผลิตของกลุ่มตัวอย่างผู้ปลูกยางพารา	121
42 แสดงข้อค้นพบและปัญหาพื้นที่ปลูกยางพาราและแนวทางปฏิบัติที่ดีของกลุ่มตัวอย่าง	123
43	124
44 แสดงข้อค้นพบและปัญหาพันธุ์ยางที่ปลูกและแนวทางปฏิบัติที่ดี	125
45 แสดงข้อค้นพบและปัญหาวิธีการใส่ปุ๋ยแนวทางปฏิบัติที่ดีของกลุ่มตัวอย่าง	126
46 แสดงข้อค้นพบและปัญหาการปลูกพืชแซมยางการปลูกพืชคลุมแนวทางปฏิบัติที่ดี	127
47 แสดงข้อค้นพบและปัญหาการตัดแต่งกิ่งยางพาราและแนวทางปฏิบัติที่ดี	128
48	129
49	129
50 แสดงข้อค้นพบและปัญหาโรคของยางพารา และแนวทางปฏิบัติที่ดีของกลุ่มตัวอย่าง	130
51 แสดงข้อค้นพบและปี	131
52 แสดงข้อค้นพบและปัญหาการทำยางแผ่น แนวทางปฏิบัติที่ดีของกลุ่มเกษตรกร	131

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
53	132
54 แสดงเวลาและอัตราปุ๋ยสูตรสำเร็จที่ใช้กับต้นยางก่อนเปิดกรีด.....	136
55 ( )	137
100 กิโลกรัม	147
56 แสดงช่วงเวลาการปฏิบัติงานการทำสวนยางพาราในภาคอีสานตอนใต้.....	147

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 ลำต้นยางพารา.....	166
2	166
3	167
4	167
5	167
6 RRIM 600.....	168
7 GT 1.....	168
8 PB 28/59.....	168
9 PB 235.....	169
10	169
11 การปลูกข้าวโพดแซมต้นยางพารา.....	169
12 การปลูกมะละกอแซมต้นยางพารา.....	170
13	170
14	170
15	171
16 การปลูกถั่วพริ้วบำรุงดินในสวนยางพารา.....	171
17	172
18	172
19 !	172
20 !	173
21	173
22 เครื่องมือในการทำยางแผ่น.....	173
23 การกรอน้ำยางและการตวงน้ำยางใส่ตะกวง.....	174
24 ! !	174

สารบัญภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
25 การใช้น้ำ	174
26	175
27 การรีดแผ่นยางด้วยเครื่องรีดรี	175
28 การฟึงแผ่นยาง	175

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากการทดลองปลูกยางพาราในภาคอีสานในปี 2521 ที่นิคมสร้างตนเองบ้านกรวด อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ นิคมสร้างตนเองปราสาท อำเภอปราสาท จังหวัดสุรินทร์ และนิคมสร้างตนเองโพนพิสัย อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย แห่งละ 10 ไร่ และได้ทดลองกรีดยางที่แปลงนิคมสร้างตนเองบ้านกรวด ในเดือนมิถุนายน 2528 เมื่อยางอายุได้ 7 ปี 2 เดือน และทดลองกรีดยางที่แปลงนิคมโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย เมื่อยางอายุได้ 7 ปี 2 เดือน

ผลของการทดลองปลูกยางในภาคอีสาน พบว่า สามารถปลูกได้ผลดีโดยปริมาณน้ำยางเบื้องต้น และการเจริญเติบโตไม่แตกต่างกับการปลูกในจังหวัดภูเก็ต วิธีการปลูกที่เหมาะสมคือ การใช้ต้นตอติดตา ได้รับผลสำเร็จดีกว่าการปลูกด้วยเมล็ดในหลุมปลูก แล้วติดตาในแปลงพันธุ์ยาง Tjir 1 เจริญเติบโตได้ดีที่สุด แต่เป็นพันธุ์ที่ไม่ต้านทานลม พันธุ์ที่เจริญเติบโตรองลงมาคือ พันธุ์ PB28/59, RRIM600 และ GT1 ส่วน PB5/51 เจริญเติบโตไม่ดีในภาคอีสาน

การทดลองปลูกยางพาราในนิคมสร้างตนเองทั้ง 3 แห่ง ในปี 2521 – 2527 ยางพาราจึงได้ขยายพันธุ์ปลูกในภาคอีสานมากขึ้นเรื่อย ๆ มีโครงการส่งเสริมการปลูกยางพาราในภาคอีสานปี 2535 – 2539 และล่าสุดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้เสนอโครงการปลูกยางพาราเพื่อยกระดับรายได้และความมั่นคงให้แก่เกษตรกรในแหล่งปลูกยางพาราใหม่ ระยะที่ 1 จำนวน 1 ล้านไร่ ในเขตภาคอีสาน 700,000 ไร่ และภาคเหนือ 300,000 ไร่ ดำเนินการ 3 ปี (2547 – 2549) โดยกรมวิชาการเกษตรรับผิดชอบการกำหนดเขตปลูกยางพาราที่เหมาะสม การตรวจสอบควบคุมและจัดหาพันธุ์ยางให้ สกย. รับผิดชอบการฝึกอบรม การควบคุมกำกับ การตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการปลูกยางของโครงการ กำกับ ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการปลูกยางพาราของโครงการ และให้กระทรวงการคลังรับผิดชอบการจัดหาสินเชื่อ โดยมีวงเงินค่าดูแลรักษาพันธุ์ยาง 1,440 ล้านบาท คิดเป็นค่าพันธุ์ยาง 90 ล้าน ๆ ต้นละ 16 บาท ตามศูนย์กระจายพันธุ์ยาง ศูนย์ละ 500,000 ต้น ค่าดูแลรักษาปฏิบัติงานในสวนยางของเกษตรกรที่เข้าโครงการระยะเวลา 6 ปี ในอัตรา 5,360 บาท/ไร่ เป็นวงเงิน 5,360 ล้านบาท โดยมีเป้าหมายการผลิตยาง 2.8 ล้านตันต่อปี และจะเพิ่มส่วนแบ่งการตลาด ส่งออกยางจากเดิมร้อยละ 34 คิดเป็นร้อยละ 38

จากเป้าหมายการปลูกยางพาราดังกล่าว ได้กำหนดพื้นที่ในภาคอีสานไว้ 700,000 ไร่

3 (2547 - 2549)

ที่ดินเป็นของตนเองไม่น้อยกว่า 7 ไร่ และไม่เกิน 30 ไร่ และพื้นที่ดังกล่าวต้องอยู่ในเขต

ชำดุง 90 ต้น/ไร่ ต้นละ 16 บาท ซึ่งกรมวิชาการเกษตรจัดหาให้และได้รับจัดสรรสินเชื่อ (เงินกู้)

5,360 /

6 ปี ตามหลักเกณฑ์ที่ สกย. กำหนด

ผลการขยายพื้นที่ปลูกยางพารา เพื่อยกระดับรายได้และความมั่นคงให้แก่เกษตรกร

1

2547 - 2549

2554 กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ผลักดันโครงการปลูกยางพาราในที่แห่งใหม่ ระยะที่ 3

พ.ศ. 2554 - 2556 โดยบูรณาการร่วมกับหน่วยงานในสังกัด เพื่อสร้างความมั่นคงให้กับชาว

ทั่วประเทศ ซึ่งเป็นการส่งเสริมการปลูกยางพันธุ์ดีในเขตพื้นที่เหมาะสมรวม 800,000 ไร่

500,000 และภาคอื่นๆ 300,000 ไร่

2553

17.96

12.05

พื้นที่ปลูกอยู่ในภาคใต้ร้อยละ 66 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือร้อยละ 17.6

ภาคกลางและภาคตะวันออกร้อยละ 12 และภาคเหนือร้อยละ 4.4 ผลผลิตเฉลี่ยทั่วประเทศ

253

ที่ปลูกยางทั้งหมด 3,161,871 ไร่

เนื้อที่กรีดยางได้ 923,544 ไร่

250

กรีดยางสูงสุด 226,698 ไร่ รองลงมาคือ จังหวัดบุรีรัมย์ เนื้อที่กรีดยาง 89,492 ไร่ และจังหวัดอุดรธานี

มีเนื้อที่กรีดยาง 72,786 ไร่

จากประวัติการปลูกยางพาราในภาคอีสาน ตั้งแต่ปี 2521 จนถึงปัจจุบัน จะเห็นได้ว่า

(2551 : 51)

1.

ร้อยละ 69.71 โดยเกษตรกรที่ปลูกยางพาราระยะที่ 2 ปี 2534 - 2539 มีความรู้สูงสุดร้อยละ

83.50 กลุ่มเกษตรกรที่ปลูกยางพาราระยะที่ 1 ปี 2521 - 2534 มีความรู้ร้อยละ 79.86 และกลุ่ม

เกษตรกรที่ปลูกยางพาราระยะที่ 3 ปี 2547 - 2549 มีความรู้ความเข้าใจต่ำสุดร้อยละ 54.53

2. โครงการปลูกสร้างสวนยางเพื่อยกระดับรายได้ให้แก่เกษตรกร ปี 2535 - 2539

2.1 การดำเนินโครงการมีขั้นตอน วิธีการดี เริ่มจากการประชาสัมพันธ์ การตรวจสอบสภาพพื้นที่ปลูก การคัดเลือกเกษตรกร การอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรก่อนเริ่ม

2.2 ( )

2.3 เกษตรกรสมัครใจเข้าร่วมโครงการ ต่างจากโครงการระยะที่ 1 เกษตรกร

3

2.4

3. การปลูกยางระยะที่ 3 ไม่ประสบผลสำเร็จ เนื่องจากขาดการเตรียมการที่ดี เกษตรกรนำพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมมาเข้าโครงการ เกษตรกรตื่นตามกระแสการปลูกยาง เกษตรกรที่

4.

4.1 ปลูกยางในสภาพพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม ที่

4.2

4.3 ยางสูงชะลูด ไม่แตกกิ่ง

4.4

4.5

4.6

เปลี่ยนพื้นที่จากปลูก

⋮

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.
- 2.
- 3.

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

5 27 370

(Simple Random Sampling)

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ที่เริ่มปลูกยางพาราของเกษตรกร

ยางพารา เริ่มตั้งแต่การเตรียมพื้นที่ปลูก พันธุ์ยาง วิธีปลูก การบำรุงดูแลรักษา การใส่ปุ๋ย

ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

พาราในภาคอีสาน โดยเริ่มปลูกยางพาราตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521 - . . 2554

ขอบเขตข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

ข้อมูลทุติยภูมิ

รัฐบาล เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นต้น เพื่อนำมาศึกษาทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา และใช้ในการ

ข้อมูลปฐมภูมิ

1.

370

ปลูกยางพารา เริ่มตั้งแต่การเตรียมพื้นที่ปลูก พันธุ์ยาง วิธีปลูก การบำรุงดูแลรักษา การใส่ปุ๋ย

รวมทั้งรายได้ที่ได้รับก่อนหันมาปลูกยางพารา

2.

จำนวน 27

ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.

( )

2.

3.

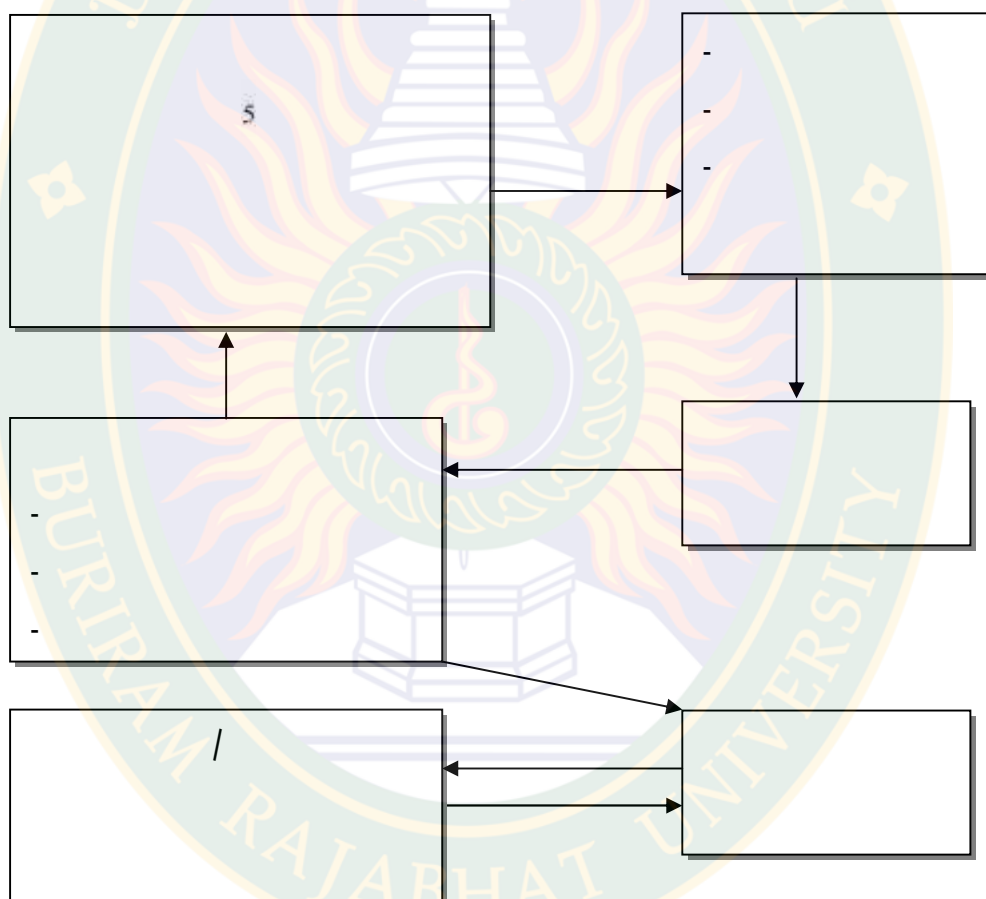
4.

ทฤษฎีและกรอบแนวคิดของ โครงการวิจัย

ในเบื้องต้นคณะผู้วิจัยได้วางกรอบแห่งทฤษฎีที่จะค้นคว้าเพื่อนำไปใช้ในการศึกษา ดังนี้

- 1.
2.
  - 2.1 การทดลองปลูก ปี พ.ศ. 2521 - 2534
  - 2.2 การส่งเสริมการปลูก ปี พ.ศ. 2535 - 2539
  - 2.3 การส่งเสริมการปลูก ปี พ.ศ. 2547 - 2549

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของยางพารา
- 2.
- 3.
4. ปัจจัยที่ส่งเสริมต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการปลูกยางพารา
- 5.
- 6.
- 7.

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของยางพารา

แนะนำพื้นที่พืชไร่ สำนักวิจัยและพัฒนาการจัดการที่ดิน ได้กล่าวถึงลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของยางพารา ดังนี้ (กรมพัฒนาที่ดิน. 2548 : 19)

Family Euphorbiaceae

Hevea brasiliensis

Division	Spermatophyta
Sub-division	Pteropsida
Class	Angiosperm
Sub-class	Dicotyledon
Order	Euphorbiales
Family	Euphorbiaceae
Genus	Hevea
Species	brasiliensis

ราก (Root)

2

(Primary Root)

ประมาณ 1.50 - 2.0 เมตร ทำหน้าที่หาอาหารและยึดลำต้น และรากแขนง (Secondary Root Lateral Root) ซึ่งจะแผ่ไปได้ไกลถึง 20 เมตร

ลำต้น (Stem)

25 - 30

มีสีชมพูไปจนถึงสีแดงหรือสีม่วงอ่อน เปลือกหนาประมาณ 6.50 - 15.0

- (Pith)

- (Wood)

- (Cambium)

- (Bark)

มีท่อน้ำยางอยู่ บริเวณส่วนนี้แบ่งเป็น 3 ส่วน

Epidermis

เมื่ออายุน้อย แต่เมื่ออายุมากเข้าจะกลายเป็นสีน้ำตาลและหนาขึ้นเรียกว่า Cork

และส่วนสุดท้ายคือส่วนในหรือส่วนที่เป็นเปลือกอ่อนเป็นส่วนที่มีท่อน้ำยางอยู่มาก โดยเฉพาะด้านในสุดของเปลือกที่ติดกับเยื่อเจริญ (Cambium) จะยังมีท่อน้ำยางมากขึ้น และจำนวน Stone Cell

ตามปกติจะมีเส้นรอบวงของต้นขยายออกเพิ่มขึ้นปีละประมาณ 10 เซนติเมตร

ใบ (Leaf) ป็นใบประเภทใบรวมโดยทั่ว ๆ ไป 1 ก้านใบจะมีใบย่อย 3 ใบ

4 - 5

RRIM 701, RRIM 703

PB 235

ลักษณะใบมีสีเขียวเป็นมัน เข้มหรือจางมากน้อยขึ้นอยู่กับพันธุ์ ใบยาวประมาณ 10-20

ใบมีหน้าที่หลักในการปรุงอาหาร หายใจและคายน้ำ ใบยางจะแตกออกมาเป็นชั้น ๆ เรียกว่า ฉัตร ระยะเวลาเริ่มแตกฉัตรจนถึงใบฉัตรนั้นแก่เต็มที่จะใช้เวลาประมาณ 2 - 3

3

ดอก (Flower)

โดยออกพร้อม ๆ กับใบยางที่แตกใหม่หรือออกหลังจากที่ยางแตกใบสมบูรณ์เต็มที่แล้ว ดอกมี

ลักษณะเป็นช่อ แต่ละช่อมีหลายกิ่ง ซึ่งจะมีทั้งดอกตัวผู้และ

จะเห็นได้เด่นชัดเพราะอยู่ตรงปลายสุดของกิ่งหรือช่อและเป็นดอกที่มีขนาดใหญ่กว่าดอกตัวผู้

เมื่อดอกบานจะเห็นก้านเกสรตัวผู้สีขาวมีละอองเกสรตัวผู้สีเหลืองจับอยู่โดยรอบ ดอกมีกลิ่นหอม

- มิถุนายน ครั้งหนึ่ง
- ตุลาคม อีกครั้งหนึ่ง การออกดอกครั้งแรกเป็นการออกดอก

ผล (Fruit)

เมื่อผลมีอายุ 2.5 - 3

4 - 5

น้ำตาลแข็ง แตกและร่วงหล่นมาเองเมื่อแก่จัดเมื่อโตเต็มที่จะมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ

4.5 - 5 เซนติเมตร ยาวประมาณ 4.5 เซนติเมตร

เมล็ด (Seed)

1.5 - 2.5

3.6

2 - 2.5 เซนติเมตร

จะรักษาความงอกไว้ได้ประมาณ 20 วันเท่านั้น

ท่อน้ำยาง (Latex Vessel)

(KRS 13)

2 - 5

2

1.

2.

การเพิ่มจำนวนท่อน้ำยางของเยื่อเจริญเมื่อตัดเปลือกยางตามแนว
(Cross Section)

ไม่ได้แยกกันอยู่เป็นเส้นเดี่ยว ๆ แต่จะเชื่อมติดกันจนกระทั่งน้ำยางไหลจากท่อหนึ่งไปยังอีกท่อ

5 GT1, PB28/59, Tjir1, RRIM 600 PB5/51

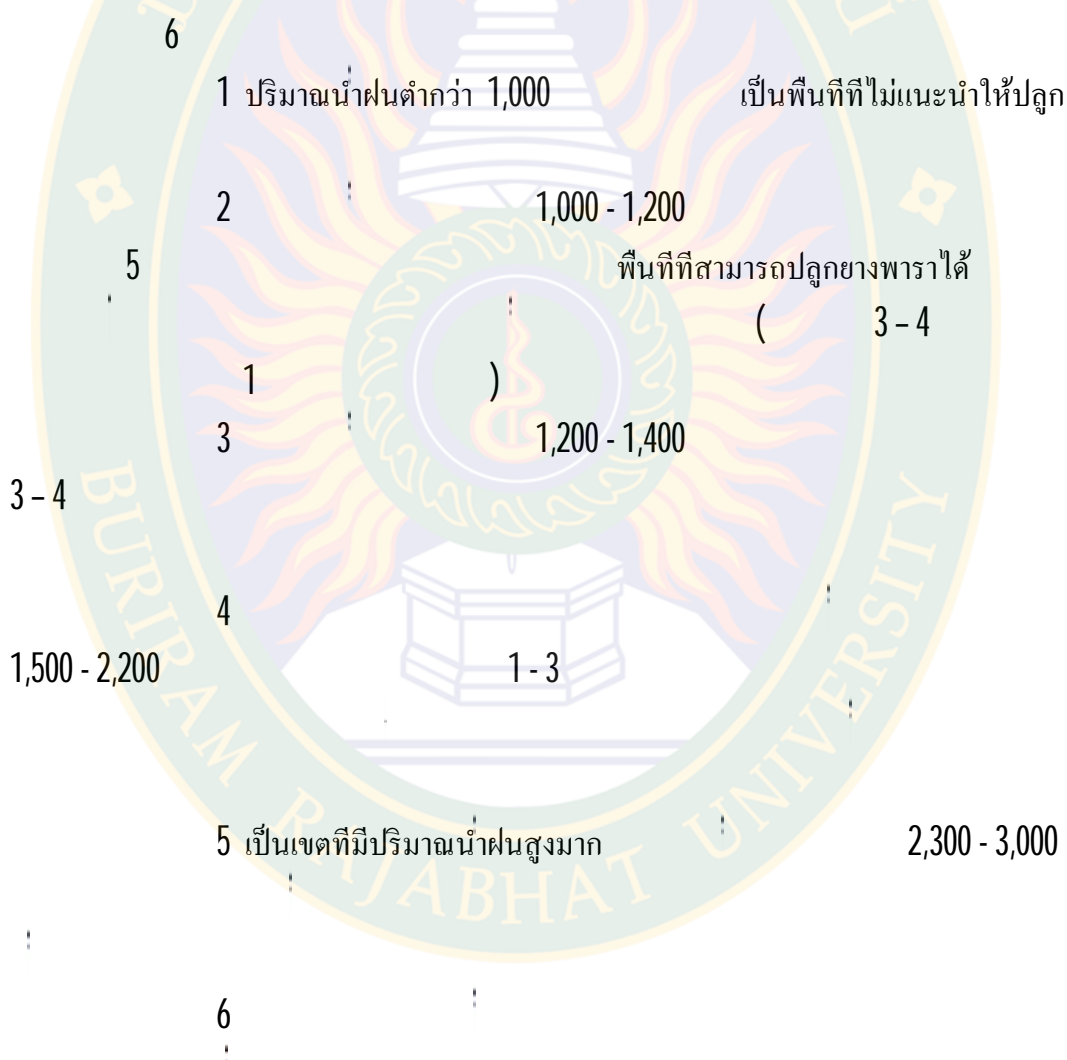
8 เมตร ระหว่างต้น 2.50 เมตร ทำการทดลองปลูกยางพาราในปี 2521 - 2527 3 ท้องที่ คือ

1. 15

ตั้งอยู่ประมาณเส้นรุ้งที่ 15 ° 23' เหนือ และเส้นแวง 103 ° 60'

2. บริเวณนิคมสร้างตนเองปราสาท อ.ปราสาท จ.สุรินทร์ เนื้อที่ 10 ไร่ ตั้งอยู่ประมาณเส้นรุ้งที่ 14 ° 38' และเส้นแวง 103 ° 24'

3. บริเวณนิคมสร้างตนเองโพนพิสัย อ.โพนพิสัย จ.หนองคาย มีเนื้อที่ประมาณ 10 ไร่ ตั้งอยู่ประมาณเส้นรุ้งที่ 18 ° 14' เหนือ และเส้นแวง 103 ° 11'

หลักเกณฑ์ในการพิจารณาสำหรับการปลูกยาง

1. ความลาดชันของพื้นที่ไม่เกิน 35 15

ตามคำแนะนำการปลูกยางบนพื้นที่ลาดชัน

2. 600

3. 1

4. 60

5. ระดับน้ำใต้ดินต่ำกว่า 1

6. (pH) 4.5 - 6.0

7. **ผลของการปลูกยางพาราบนพื้นที่ไม่เหมาะสม**

2544 มีผลให้ประเทศผู้ผลิตขยายพื้นที่ปลูกยางมากขึ้น

างตามโครงการปลูกยางพาราเพื่อยกระดับรายได้และความมั่นคงให้แก่เกษตรกรใน

1 (. . 2547 - 2549)

1 โดยแบ่งพื้นที่ปลูกยาง
พื้นที่เหล่านี้

3

7

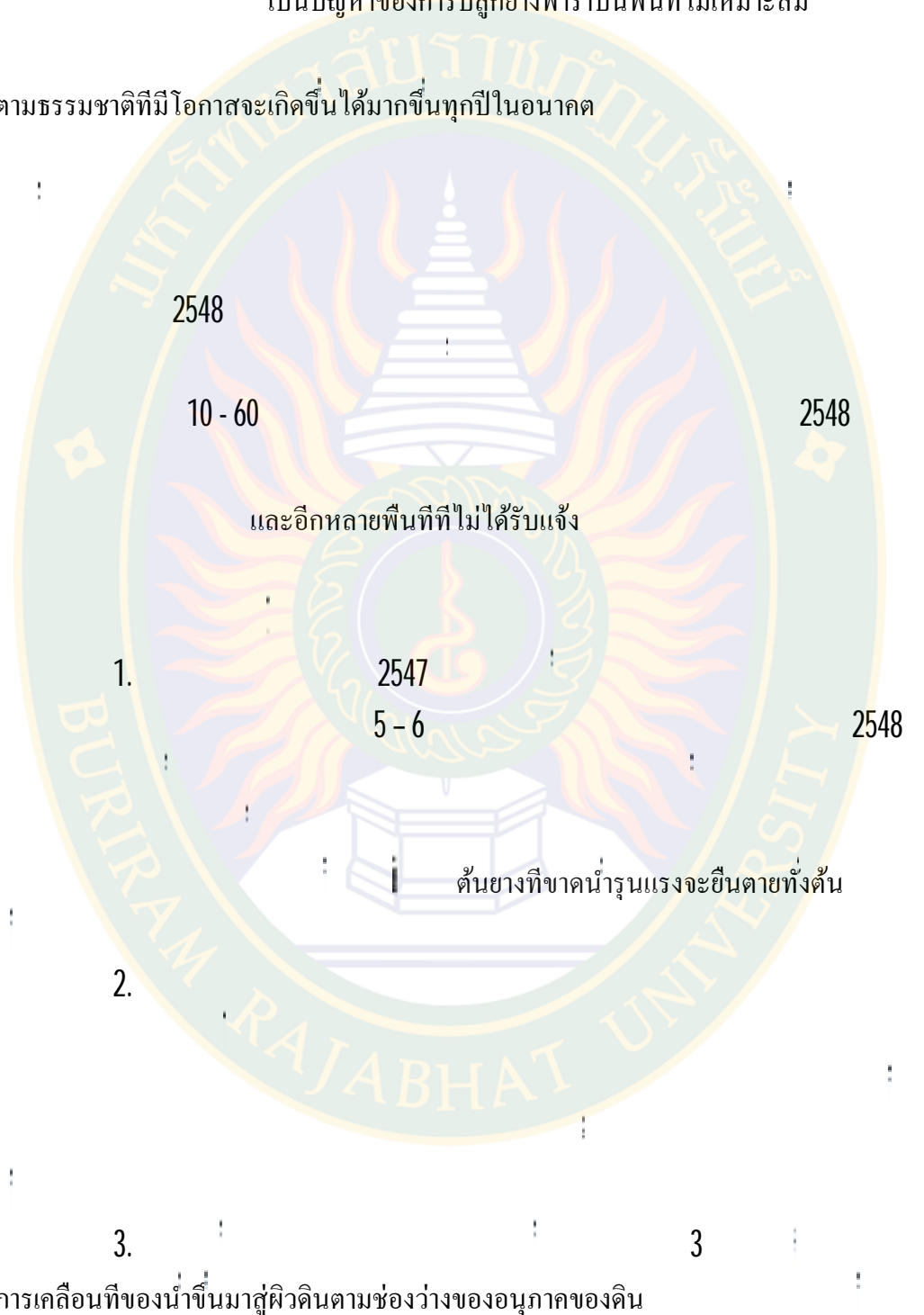
1%

ดินดานแข็งเกิดขึ้นในบริเวณที่มีเนื้อดินเป็นทรายละเอียด

2546 - 2547

เป็นปัญหาของการปลูกยางพาราบนพื้นที่ไม่เหมาะสม

ตามธรรมชาติที่มีโอกาสจะเกิดขึ้นได้มากขึ้นทุกปีในอนาคต

การเคลื่อนที่ของน้ำขึ้นมาสู่ผิวดินจะยากกว่าในดินทราย

(hard pan)

ก็ยิ่งจะทำให้การเคลื่อนที่ของน้ำสู่ผิวดินได้ยากขึ้น

4. ึ่งที่พบแต่จะเกิดขึ้นเนื่องจากสภาพต้นยางอ่อนทำให้เชื้อรา

การจัดการสวนยางที่ปลูกบนพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม

สวนยางที่ปลูกบนพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมดังกล่าวข้างต้น

1.

2.

3.

4.

5.

ลูกในที่ระบายน้ำแล้ว
เพื่อระบายน้ำออกจากผิวดิน

1.2

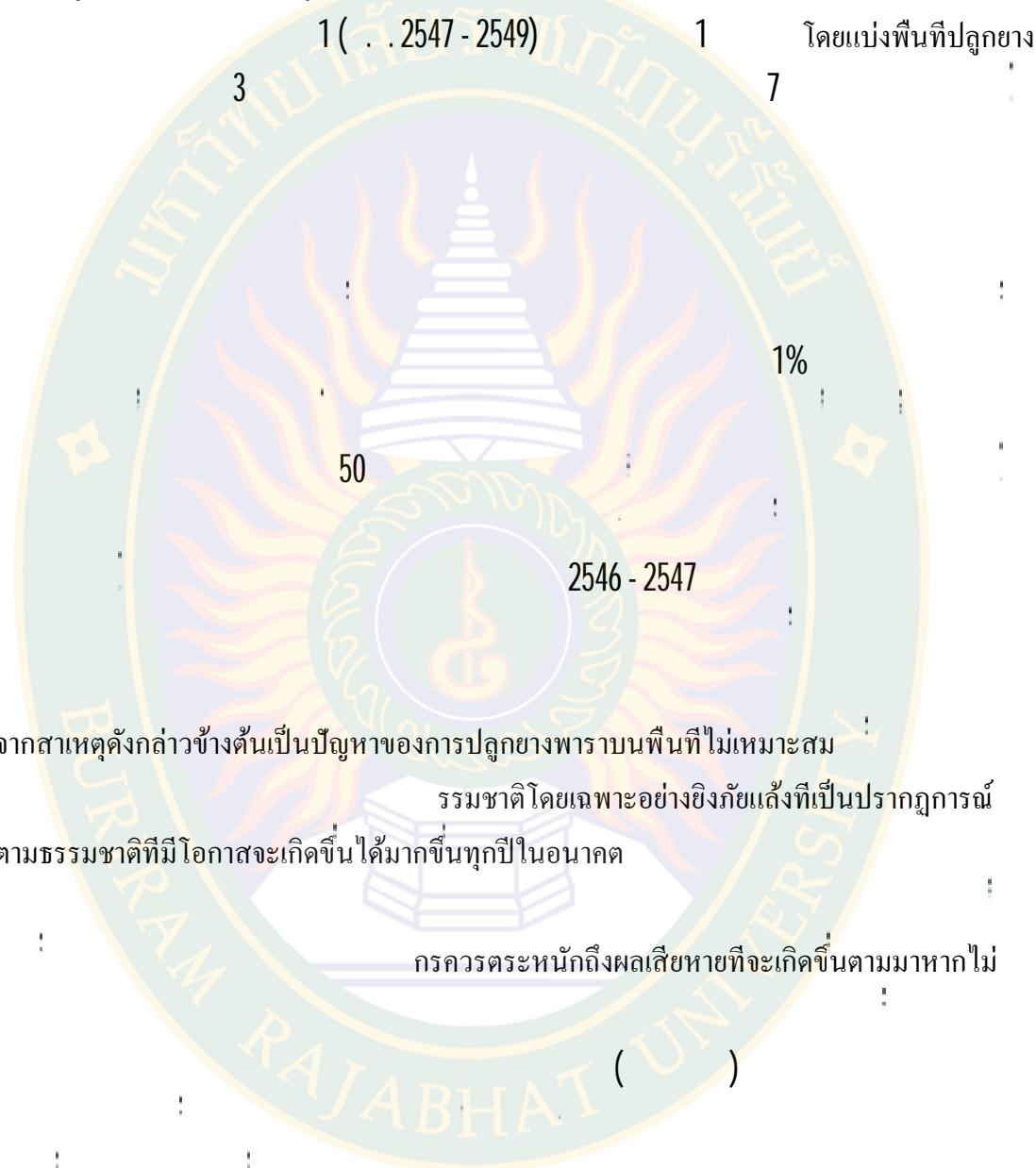
ยางพาราที่ปลูกในพื้นที่เหมาะสม

พันธุ์ยางที่เหมาะสมกับพื้นที่

แนวโน้มการปลูกยางพาราในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2544 มีผลให้ประเทศผู้ผลิตขยายพื้นที่ปลูกยางมากขึ้น
พื้นที่ปลูกยางตามโครงการปลูกยางพาราเพื่อยกระดับรายได้

จากสาเหตุดังกล่าวข้างต้นเป็นปัญหาของการปลูกยางพาราบนพื้นที่ไม่เหมาะสม

ธรรมชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภัยแล้งที่เป็นปรากฏการณ์
ตามธรรมชาติที่มีโอกาสจะเกิดขึ้นได้มากขึ้นทุกปีในอนาคต

ควรควรตระหนักถึงผลเสียหายที่จะเกิดขึ้นตามมาหากไม่

( )

2547 โดยก่อนหน้าหลังจากที่เกษตรกรภาคอีสานเริ่มมีการปลูกยาง
ทั้งมาซื้อที่ดินเพื่อทำสวนยาง

400-500 "

630,000 150,000 2.2 มีพื้นที่กรีดได้แล้ว 11,000

ด้านศักยภาพของพื้นที่

ะเอียดขึ้นในการวิเคราะห์ศักยภาพความเหมาะสมของพื้นที่ในการปลูก มีผลให้ข้อมูลศักยภาพของพื้นที่ในการปลูกยางพาราจากการวิเคราะห์ใน ครั้งนี้ แตกต่างจากที่มีการดำเนินการมาในอดีตที่ทำการวิเคราะห์ในระดับภาคหรือระดับประเทศ

หนึ่งที่ใช้ในการประเมินศักยภาพของพื้นที่เพื่อการปลูก

55 5.3 35

49 ที่มีลักษณะดินตั้งแต่ชั้นก่อนก

พื้นที่ที่เหมาะสมจะอยู่ส่วนด้านตะวันตก

ซึ่งมีปริมาณฝนเฉลี่ยเกินกว่า 1,600 ส่วนพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมและไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง

42 ึ่งพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ลุ่มเหมาะสำหรับเป็นพื้นที่นา

ปัจจัยที่ส่งเสริมต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการปลูกยางพารา

ศักยภาพพื้นที่สำหรับปลูกยางพาราในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ในการประเมินศักยภาพพื้นที่การผลิตยางพารานั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพิจารณา

1. พื้นที่ที่เหมาะสมที่สุดสำหรับผลิตยางพารา (L1) เป็นพื้นที่ที่
 สูงกว่า 400 กก./ไร่/ปี พื้นที่ลักษณะเช่นนี้ไม่พบในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. พื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการผลิตยางพารา (L2) เป็นพื้นที่
 ของพื้นที่ระหว่าง 51 - 75 สามารถให้ผลผลิตยางพาราภายใน 7 ปี และมีศักยภาพในการผลิต
 ยางพารา 250 - 400 . / / 3 - 4
 ผลิตในช่วงต้นฤดูเปิดกรีดค้ำและผลผลิตจะสูงขึ้นในกลางฤดู
3. (L3)
 25-50 ยางพาราจะให้ผลผลิตในปีที่ 8 หรือช้ากว่า ผลผลิตยางพาราที่ได้ต่ำกว่า
 250 กก./ไร่/ปี พื้นที่ในชั้นนี้พบกระจายในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นพื้นที่ที่ช่วงฤดูแล้ง
 ยาวนานกว่า 4 เดือน มีปริมาณน้ำฝนต่ำและการกระจายไม่ดี ซึ่งมีมากกว่า 10 ล้านไร่
 จากการประเมินพื้นที่ปลูกยางพาราในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า มีพื้นที่ที่มี
 2 L2 (250-400 กก./ไร่/ปี) ซึ่งมีเนื้อที่ทั้งภาคประมาณ 5,843,735 ไร่
 L3 (200 - 250 กก./ไร่/ปี) มีเนื้อที่ทั้งภาคประมาณ 19,314,052 ไร่ ดังตาราง

ตารางที่ 1

	( )		(/ /)	
	200 - 250 กก.	250 - 400		
1.	3,573,449	369,307	2,783,928	6,726,687
2.	1,111,021	212,816	3,993,407	5,317,244
3.	3,145,096	414,009	2,385,746	5,944,851
4.	2,127,786	426,654	1,645,650	4,200,090
5.	681,998	155,919	10,891,425	11,729,342
6.	753,858	650,504	778,852	2,183,214
7.	482,877	263,674	5,597,250	6,343,801
8.	357,808	579,279	1,476,537	2,431,624
9.	246,654	417,999	1,654,030	2,318,683
10.	977,603	237,993	6,778,652	7,994,248
11.	730,465	229,476	1,005,104	1,965,045
12.	385,489	50,722	5,673,835	6,110,046
13.	1,020,454	192,190	2,000,308	3,212,952
14.	1,007,532	567,059	1,226,043	2,800,634
15.	65,587	16,734	3,303,147	3,385,468
16.	1,315,281	183,952	3,957,216	5,456,449
17. อุบลราชธานี	128,100	382,189	7,662,591	8,172,880
18.	1,102,835	474,970	3,614,644	5,192,449
19.	82,159	18,289	3,306,845	3,407,293
	19,314,052	5,843,735	69,735,210	94,892,997

:

. (2547)

การเพิ่มผลผลิตยางพาราทำได้ 2 วิธี คือ การเพิ่มพื้นที่ปลูกและการเพิ่มผลผลิตต่อหน่วยพื้นที่การเพิ่มพื้นที่ปลูกจากแหล่งปลูกยางเดิมในภาคใต้และภาคตะวันออกไปยังแหล่งปลูกยางใหม่ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และบางจังหวัดของภาคตะวันออกซึ่งสภาพแวดล้อมของพื้นที่ปลูกเหล่านี้มีข้อจำกัดหลายประการ การกระจายตัวของฝน การเปลี่ยนแปลงของอุณหภูมิและความชื้นของอากาศ ทำให้การผลิตน้ำยางต่ำกว่าพื้นที่ปลูกยางเดิม ดังนั้นการที่จะได้รับผลผลิตคุ้มค่า เกษตรกรควรเลือกใช้พันธุ์ยางที่

อดันยางที่เหมาะสมทั้งในด้านการควบคุมผลผลิตน้ำยางและเนื้อไม้สูง ดังนั้นควรพิจารณาจากลักษณะที่สำคัญ ได้แก่ การเจริญเติบโตและ

กลุ่มที่ 1 พันธุ์ยางผลผลิตน้ำยางสูง เป็นพันธุ์ที่ให้ผลผลิตเนื้อยางสูงเป็น 4
คือ พันธุ์สถาบันวิจัยยาง 251 สถาบันวิจัยยาง 226 BPM 24 RRIM 600

PB 235 PB 255 PB 260 RRIC 110 4

กลุ่มที่ 3 พันธุ์ยางผลผลิตเนื้อไม้สูง เป็นพันธุ์ที่ให้ผลผลิตเนื้อสูงเป็นหลัก
พันธุ์ที่จะปลูกเป็นสวนป่าเพื่อการผลิตเนื้อไม้มี 3 พันธุ์ คือ พันธุ์ละเซิงเทรา 50 AVROS 2037
BPM 1

ขนาดของสวนยาง คือ ความมากน้อยของพื้นที่ที่ใช้ในการปลูกยาง แบ่งเป็น 3

1. สวนยางขนาดเล็ก หมายถึง สวนยางที่มีเนื้อที่ตั้งแต่ 2 - 50
2. 52 - 250
3. สวนยางขนาดใหญ่ หมายถึง สวนยางที่มีเนื้อที่มากกว่า 250 ไร่ขึ้นไป

ผลตอบแทนอย่างคุ้มค่า จากการใช้ปุ๋ยต้องคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การใช้ปุ๋ยในสวนยาง

การพิจารณาการใช้ปุ๋ยได้ง่ายขึ้นจึงได้แบ่งตามลักษณะเนื้อดินเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มดินร่วนเหนียว

- กลุ่มดินร่วนเหนียว เป็นกลุ่มดินที่มีเนื้อดินละเอียด ได้แก่ ดินที่มี

- กลุ่มดินร่วนทราย เป็นกลุ่มดินที่มีเนื้อดินหยาบ ดินกลุ่มนี้ ได้แก่ ดินที่มีเนื้อดิน
ดินทรายปนร่วน และดินร่วนทราย เป็นดินที่อุ้มน้ำไม่ดี ดินแห้งง่าย มีการชะล้างสูง

ได้แก่ ชุดดินโคราช ชุดดินวาริน ชุดดินสติก และชุดดินยโสธร ในพื้นที่ปลูกยางใหม่

และอายุของต้นยาง จึงต้องใช้ปุ๋ยที่แตกต่างกันตามกลุ่มของเนื้อดินและอายุของต้น
ที่มีโพแทสเซียมสูงกับกลุ่มดินทราย ซึ่งมักขาดธาตุโพแทสเซียมหรือใช้ปุ๋ยที่มีฟอสฟอรัสสูงกับ
ยางที่มีอายุน้อยซึ่งมีความต้องการฟอสฟอรัสสูงกว่าต้นยางที่มีอายุมาก เป็นต้น นอกจากนี้การใช้

จึงจำเป็นต้องใส่ปุ๋ยให้บ่อยครั้งในปริมาณที่เพียงพอกับความต้องการของต้นยางเพื่อเร่ง
การเจริญเติบโต เมื่อต้นยางโตจนเปิดกรีดได้แล้วยังต้องใส่ปุ๋ยให้ต้นยางต่อไปอีกทุกปีเพื่อให้ได้

ปุ๋ยจะดึงความชื้นเพื่อละลายตัวเองยิ่งทำให้ต้นยางขาดน้ำมากขึ้น ส่งผลให้ต้นยางได้รับ
พืชมมากขึ้น

เมื่อต้นยางโตขึ้นรากจะแผ่ขยายเพิ่มขึ้นในบริเวณห่างจากลำต้นยางประมาณ 3 เมตร หลังจากนั้น

ทำปฏิกิริยากับดินได้มาก ควรใช้กับพื้นที่ราบที่ปราศจากวัชพืชด้วยสารเคมี เศษซากพืชที่เหลือ

- การใส่แบบแถบ ใช้กับพื้นที่ลาดชันเล็กน้อย โดยเจาะเป็นร่องใส่

การใส่ปุ๋ยวิธีนี้ควรใช้เมื่อต้นยางมีรากคูดอาหารแผ่ขยายออกห่างจากลำต้นประมาณ 1 เมตร

2

ชุกติดต่อกันเป็นเวลานาน โดยขุดหลุมจำนวน 2 หลุมต่อต้น การใส่ปุ๋ยวิธีนี้

1.

2. ขนาดของงานกรีด ขนาดของงานกรีด หมายถึง จำนวนต้นยางที่คนกรีดยาง

450 - 500 ต้น กรีดหนึ่งในสามของต้นได้วันละ 650 - 700

300 - 350

3. ความสิ้นเปลืองเปลือก ความสิ้นเปลืองเปลือกแต่ละครั้งอยู่ระหว่าง 1.7 - 2.0

เกินไปเปลือกยางจะหมดเร็ว เปลือกใหม่งอกไม่ทัน และการกรีดยางที่ดีควรสิ้นเปลือง
ประมาณปีละ 25 - 30 เซนติเมตร

4.

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้สารเคมีเร่งน้ำยาง

การใช้สารเคมีเร่งน้ำยางเอทธิพอนกับต้นยาง ผลผลิตน้ำยางที่ได้รับมากห

1. ช่วงเวลาที่แตกต่างกัน เมื่อใช้สารเคมีเร่งน้ำยางทาทั้งไว้ไม่ต่ำกว่า 12 ชั่วโมง จะให้
ผลผลิตดีและเหมาะสมที่สุด การทาสารเคมีไว้นาน 48 ชั่วโมง แม้จะให้ผลผลิตดีกว่าแต่อาจทำให้
พื้เพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

2. สภาพของหน้ากรีด หน้ากรีดที่ชื้นหรือเปียกเมื่อทาสารเคมีจะให้ผลผลิตดีกว่า

3.

2-3

PRIM 600 พบว่า การทาได้รอยกรีด
โดยวิธีขีดเปลือกผลผลิตเฉลี่ยจาก 4 เดือนจะลดลง 42 เปอร์เซ็นต์ เมื่อชะล้างด้วยน้ำหลังการกรีด

2

4. วิธีการใช้สารเคมีเร่งน้ำยาง การทาสารเคมีเหนือรอยกรีด ทาในรอยกรีดโดยลอก
ยางและทาได้รอยกรีดโดยวิธีขีดเปลือก ผลผลิตเฉลี่ยจาก 5 ปีเพิ่มขึ้น 158, 142 และ 159

รอยกรีด เฉลี่ยจาก 3 ปีผลผลิตได้รับ 131 และ 152 เปอร์เซ็นต์ตามลำดับเทียบกับการไม่ใช้

5.

เว้นช่องระยะเวลา 2, 4, 6 เดือนต่อครั้ง พบว่ายิ่งทาถี่
มากขึ้นผลผลิตจะตอบสนองเพิ่มขึ้นตามลำดับ การใช้สารเคมีเร่งน้ำยางเพียงครั้งเดียวกับต้นยาง

GTI ที่เพิ่งเปิดกรีดพบว่าต้นยางให้ผลผลิตสูง

46

6.

(Bark Penetrants)

(Detergents)

DMSO

Glycerol

Acetic Amhydride

ดีกว่าใช้น้ำมันปาล์มผสมเพียงอย่างเดียว 8-22 เปอร์เซ็นต์ ส่วนสารตัวจับทั้ง Tween 20

Triton X 100 ให้ผลผลิตดีกว่าใช้น้ำมันปาล์มเพียงอย่างเดียว 24-26 เปอร์เซ็นต์ เมื่อใช้ทำใน

7.

0.5-2 เปอร์เซ็นต์ ให้ผลผลิตเฉลี่ยจาก 5 ปี เปรียบเทียบกับวิธีการไม่ใช้สารเคมีเร่งน้ำยาง 179-194 เปอร์เซ็นต์ ในขณะที่สารเคมีเข้มข้น 10 เปอร์เซ็นต์ ให้ผลผลิตเพียง 191 เปอร์เซ็นต์เท่านั้น และจากการใช้สารเคมีเร่งน้ำยางชนิด 10 เปอร์เซ็นต์ น้ำยางจะไหลเร็วกว่าชนิด 5 เปอร์เซ็นต์

5

น้ำยางจะไหลเร็วกว่าชนิด 2.5 เปอร์เซ็นต์ตามลำดับ โดยเฉพาะ

8.

RRIM 600 กรีดระบบครึ่งต้นวันเว้นสองวัน ใช้สารเคมีเร่งน้ำยาง 2.5 เปอร์เซ็นต์ ใช้น้ำมันปาล์มผสมผลผลิตเพิ่มขึ้น 129 เปอร์เซ็นต์ ในขณะที่ใช้น้ำผสมเพิ่มขึ้น 136 เปอร์เซ็นต์ เมื่อเทียบกับการไม่ใช้สารเคมีเร่งน้ำยาง และจากการใช้ระบบกรีดครึ่งต้นวันเว้นวันใช้สารเคมีเร่ง

2.5

GTI ระยะเวลา 2 ปี พบว่าใช้น้ำมันปาล์มผสมผลผลิตเพิ่ม 44 เปอร์เซ็นต์ ใช้น้ำผสมผลผลิตเพิ่มขึ้น 40 เปอร์เซ็นต์ ในขณะที่ใช้ตัวเจือจางสารละลายแป้งมัน (แป้งมัน 1 ส่วน ต่อน้ำ 1 ส่วน ผสมให้เป็นเนื้อเดียว) ผลผลิตเพิ่มขึ้น 78

ทั้งนี้เพื่อให้สารเคมีเร่งน้ำยางเกาะติดเปลือกที่ทาและไม่ถูกชะล้างได้ง่ายเมื่อฝนตก

9.

การกรีดครึ่งต้นกรีด 1 วัน หยุด 2 วัน จะให้ผลผลิตต่อครั้งกรีดสูงกว่า กรีดวันเว้นวัน

12.23 เปอร์เซ็นต์ ส่วนการกรีดโดยกรีดทุกวัน กรีด 2 วัน เว้น 1 วัน หรือกรีด 3 วัน เว้น 1 วัน

4-7

น 1 วัน ไม่ควรใช้สารเคมีเร่งน้ำยาง เพราะต้นยางสูญเสียน้ำมากอาจทำให้เกิดการเปลือกแห้งเพิ่มขึ้นได้

10. พันธุ์ยาง การตอบสนองของพันธุ์ยางต่อสารเคมีเร่งน้ำยาง พบการตอบสนอง

3

10.1

BPM 1

60

10.2 กลุ่มที่มีการตอบสนองปานกลาง เป็นพันธุ์ยางที่ใช้ผลผลิตเพิ่มขึ้น 30-50

36 PB 255 PBB 260 PR 255 RRIC 110 RRIM 600 GTI 1

10.3 กลุ่มที่มีการตอบสนองน้อย เป็นพันธุ์ยางที่ให้ผลผลิตเพิ่มขึ้นไม่มากนัก

0-20 BPM 24 PB 235 สถาบันวิจัยยาง 250 สถาบันวิจัยยาง

251 ส่วนยางพันธุ์พื้นเมืองจะตอบสนองต่อสารเคมีเร่งน้ำยางไม่แน่นอน ส่วนมากอยู่

ปัจจุบันพื้นที่ปลูกยางพาราในมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับพื้นที่ปลูกในอดีต ทั้งนี้เนื่องจากมีแรงจูงใจที่สำคัญ คือ ราคาผลผลิตค่อนข้างสูง ปริมาณการส่งออกก็มีอัตราค่อนข้างมาก ประกอบกับนโยบายของรัฐบาลได้จัดให้มีการส่งเสริมขยายพื้นที่ปลูกยางพาราขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังนั้นแนวทางการจัดการพื้นที่

จากการรวบรวมข้อมูลพื้นที่ปลูกยางพาราแ

ปลูก 535,644 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย 302 กก./ไร่ และจากข้อมูลพื้นที่ที่มีศักยภาพการผลิตยางพารา

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีพื้นที่ที่มีศักยภาพการผลิต

25,157,787 ไร่ ผลผลิตประมาณ 200 - 400 กก./ไร่/ปี และจากการศึกษาข้อมูลทั้ง 2 ประเภทนี้

ข้อมูลพื้นที่ปลูกยางพาราในปัจจุบันจากกรมพัฒนาที่ดินและจะทำให้เราทราบถึงพื้นที่ที่มีศักยภาพ

2

าการผลิตยางที่สามารถปลูกเพิ่มได้ 24,622,413 ไร่ จากที่มีเนื้อที่ปลูกอยู่เดิมในปัจจุบัน 535,644 ไร่ ดังนั้นแนวทางการจัดการพื้นที่ปลูกยางในอนาคตสรุปได้ว่า

เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวมีศักยภาพการผลิตประมาณ 200 - 400 กก./ไร่/ปี

งพารา เป็นการเปลี่ยนแปลงครั้งยิ่งใหญ่ เพราะการทำ

2-3 ปีที่ผ่านมา ทำให้พื้นที่สวนยางในภาคนี้ขยายตัวอย่างรวดเร็ว กระจายไปทั่ว 19 จังหวัด รวมเนื้อที่ปลูกมากถึง 2,799,209 ไร่ หรือประมาณร้อยละ 11 ของสวนยางพาราทั้งประเทศ (16,716,945 ไร่) ในปี 2551 จำนวนนี้สามารถกรีดยางผลผลิตได้แล้ว 569,668 ไร่ จังหวัดหนองคาย มีพื้นที่ปลูกมากที่สุด 637,824 ไร่ สามารถกรีดยางได้ 126,398 ไร่ จังหวัดที่ปลูกยางพาราน้อยที่สุดคือ มหาสารคาม ที่มีพื้นที่ปลูกเพียง 3,881 ไร่ และกรีดยางได้เพียง 2,071 ไร่

2 พื้นที่ปลูกและพื้นที่กรีดยางพาราในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แยกรายจังหวัด

	( )	( )
	137,398	19,838
	38,507	8,336
	31,431	7,012
	140,517	32,368
	25,833	4,978
	178,331	75,686
	3,881	2,074
	110,000	25,633
	49,657	24,696
	24,657	11,222
	382,497	39,395
	176,096	40,950
	171,665	21,627
	90,686	41,912
	637,824	126,398

2 ( )

พื้นที่ปลูกและพื้นที่กรีดยางพาราในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แยกรายจังหวัด		
	พื้นที่ปลูก (ไร่)	( )
	94,288	7,762
	42,618	4,635
	295,000	52,000
	168,523	32,626
	2,799,209	569,668

: (2551)

(2555 : online)

2549)

1 (2547 -

3

7

1

ตั้งนั้นจึงจำเป็นที่สถาบันวิจัยยาง

30

13

1.70

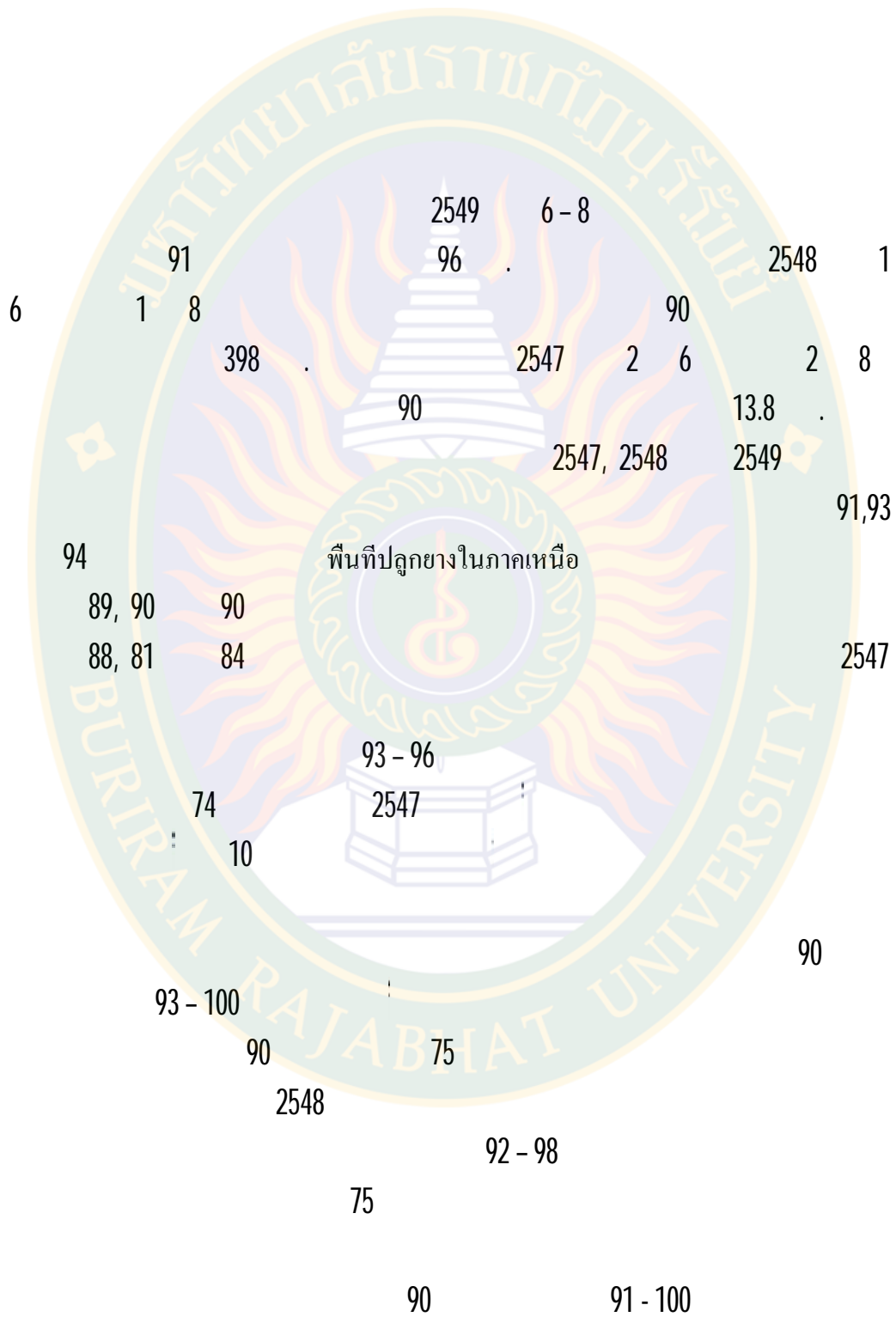
86

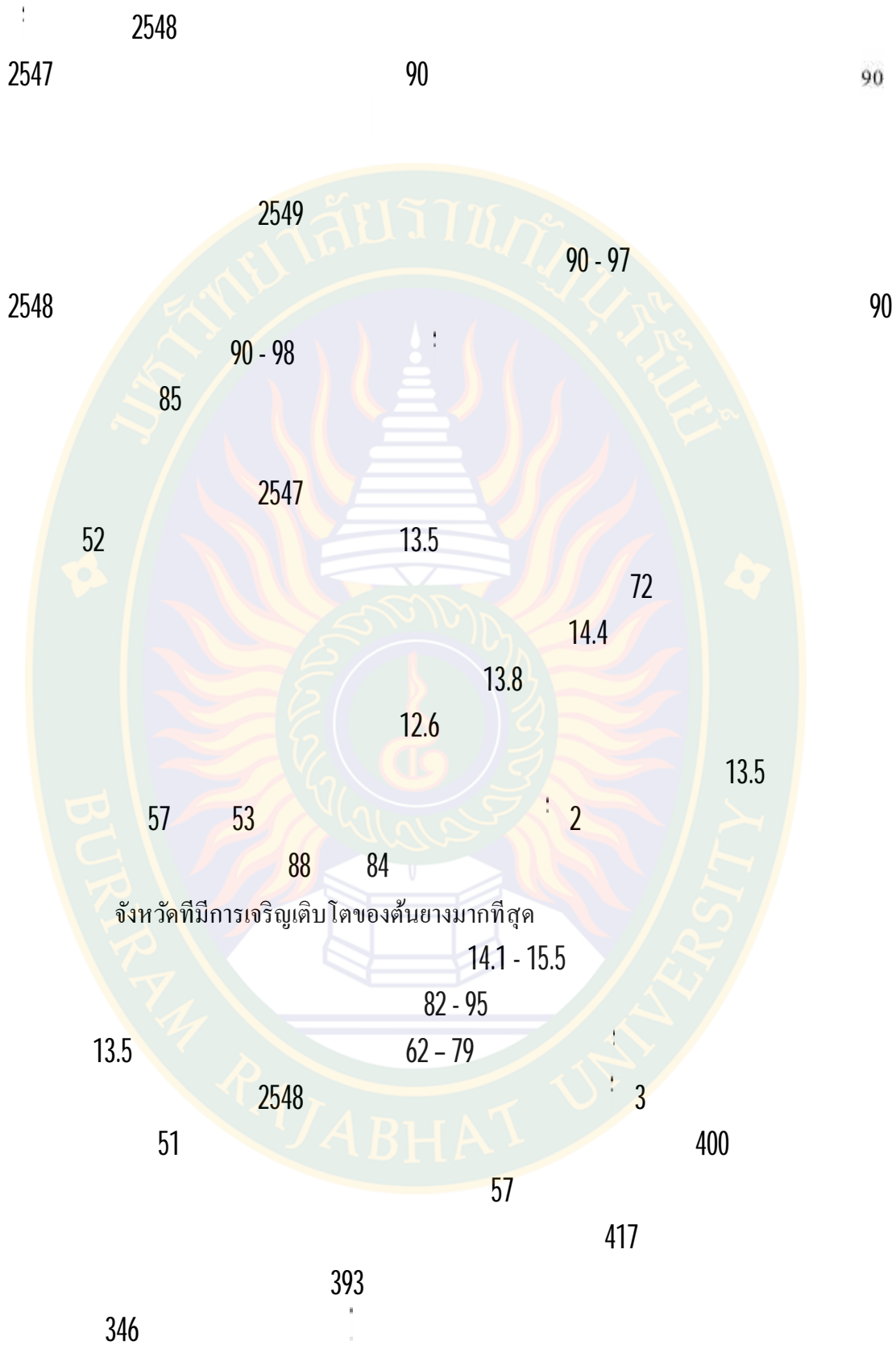
1-2

2-7

7-10

/

ควรคัดเลือกสภาพพื้นที่ปลูกที่เหมาะสม

สภาพพื้นที่ปลูกยางพารา

อภิชาติ ศรีสอาด และพริม ศรีหานาม (2555 : 7 - 8)

เป็นพื้นที่ราบมีความสูงจากระดับน้ำทะเลไม่เกิน 600 เมตร มีความลาดเอียงต่ำกว่า 35
ไม่เป็นที่ลุ่มมีน้ำท่วมขังพื้นที่ที่เหมาะสมมีหลักในการพิจารณา

1.

ไม่น้อยกว่า 1 เมตร ระดับน้ำใต้ดินอยู่ต่ำกว่า 1 เมตร

4.5 - 5.5

2. สภาพภูมิอากาศ มีจำนวนวันฝนตกไม่น้อยกว่า 120 วันต่อปี

1,250 มิลลิเมตรต่อปี อุณหภูมิเหมาะสมเฉลี่ย 26 - 30

3.

ในพื้นที่ที่แห้งแล้ง

จะพื้งนำฝนที่ตกในแต่ละปี โดยเฉพาะปีแรกที่เริ่มปลูก

1.

เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ด้านทานลม และด้านทานโรคระบาดในพื้นที่

2.

ได้แก่ พันธุ์ยางที่ให้ผลผลิตน้ำยางสูงพันธุ์ยางเพื่อผลผลิตน้ำยาง
และพันธุ์ยางเพื่อผลผลิตเนื้อไม้

1

251 (RRIT

251) สถาบันวิจัยยาง 226 (RRIT 226) BPM24 RRIM 600

251 (RRIT 251)

ย 280 - 350

- ไม่แนะนำให้ปลูกในพื้นที่ลาดชัน พื้นที่ที่มีหน้าดินตื้น และพื้นที่ที่มีระดับน้ำ

24

- ผลผลิตเฉลี่ย 230 - 290 กิโลกรัมต่อปี การเจริญเติบโต

- ความต้านทานโรคใบร่วงที่เกิดจากเชื้อไฟทอปโทราดีและโรคเส้นดำดี ต้านทาน

ในระยะยางอ่อนแตกกิ่งเล็ก ๆ จำนวนมากลำต้นและกิ่งมีรอยแผลน้ำยางไหล

226

- ผลผลิตเฉลี่ย 260 - 300

- ปลูกได้ในพื้นที่ลาดชันและพื้นที่ที่มีความชันสูง ไม่แนะนำให้ปลูกในพื้นที่ที่มีหน้าดินตื้นและมีระดับน้ำใต้ดินสูง

600

230 - 280

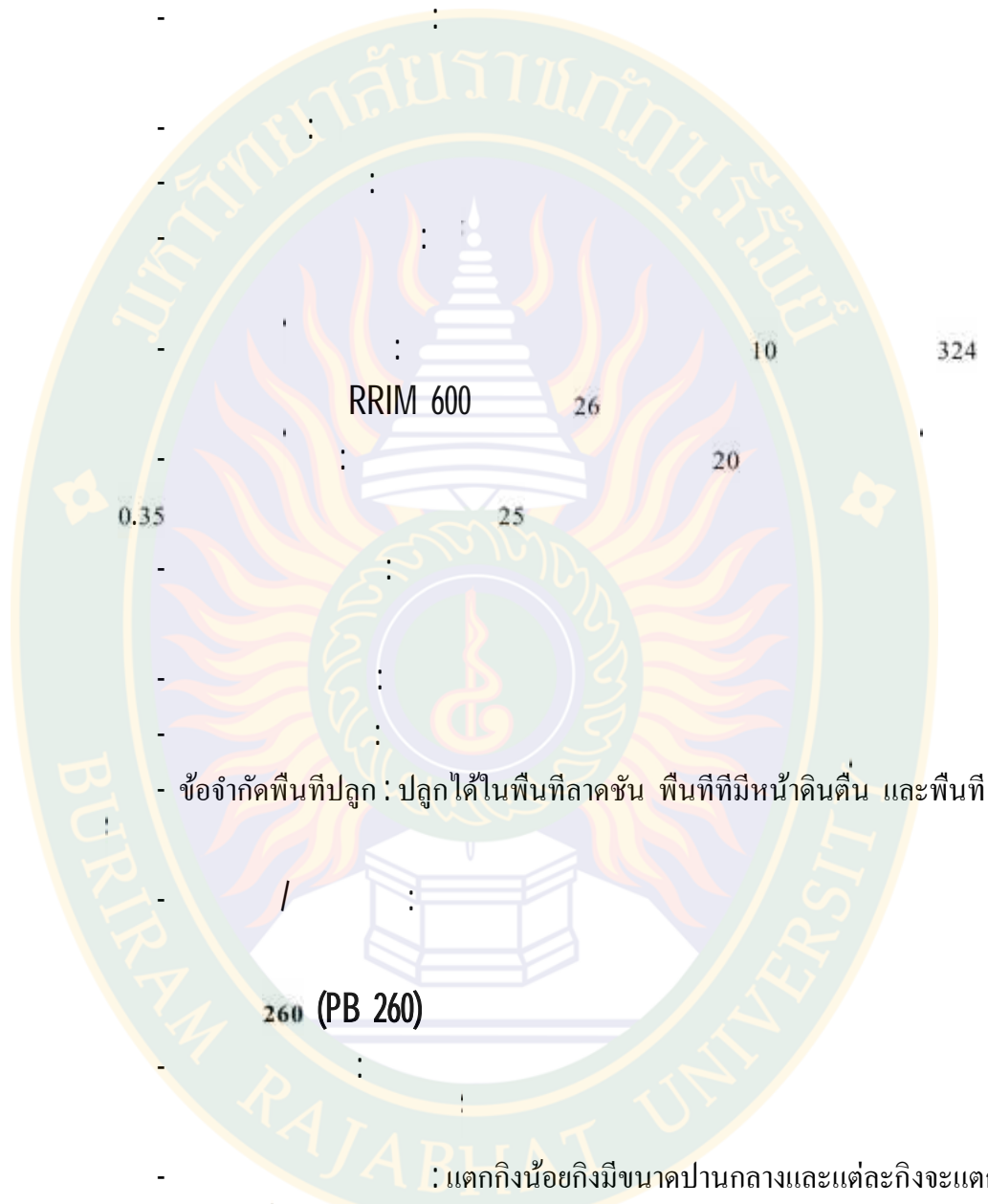
- ปลุกได้ในพื้นที่ลาดชัน ไม่แนะนำให้ปลุกในพื้นที่ที่มีหน้าดินตื้น และพื้นที่

- ไม่แนะนำให้ปลุกในพื้นที่ลาดชัน พื้นที่ที่มีหน้าดินตื้น และพื้นที่ที่มีระดับน้ำ

- ไม่แนะนำการกรีดยางที่มีวันกรีดยางติดต่อกัน เพราะต้นยางจะเกิดอาการเปลือกแห้งมาก

255 (PB 255)

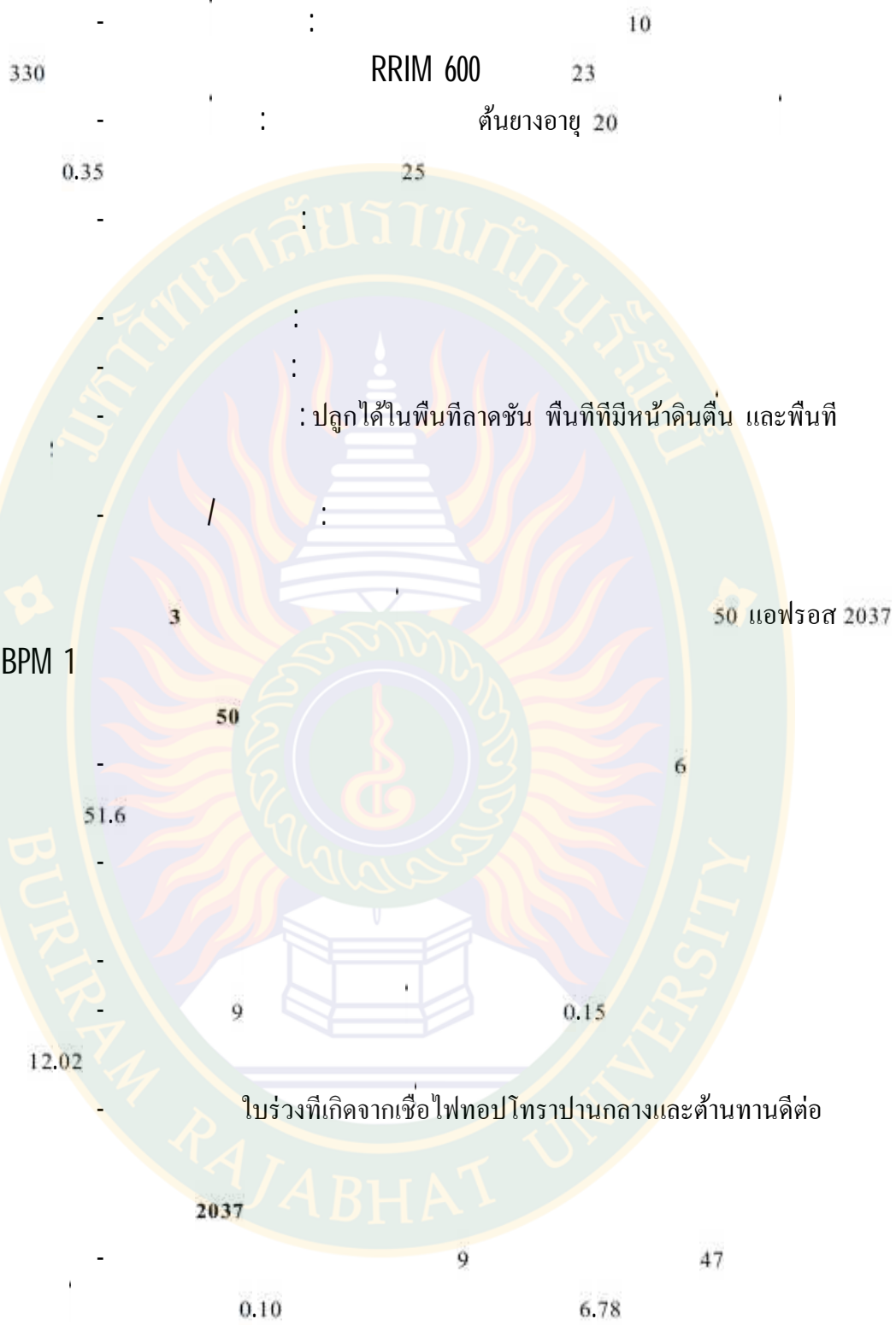
ข้อจำกัดพื้นที่ปลูก : ปลูกได้ในพื้นที่ลาดชัน พื้นที่ที่มีหน้าดินตื้น และพื้นที่

260 (PB 260)

: แดกกิ่งน้อยกิ่งมีขนาดปานกลางและแต่ละกิ่งจะแตก

กิ่งเล็ก ๆ จำนวนมากเป็นชั้น ๆ พุ่มใบทึบในช่วงอายุน้อย ทรงพุ่มมีขนาน

วันเว้นวัน ถ้าใช้ระบบกรีดที่มีความถี่มากกว่า

- การแตกกิ่งและทรงพุ่ม ในช่วงยางอายุน้อยมีกิ่งขนาดเล็กจำนวนมากแตกกิ่ง

-
-
-
- ไม่แนะนำให้ปลูกในพื้นที่ลาดชัน พื้นที่ที่มีหน้าดินตื้นและพื้นที่ที่มีระดับน้ำใต้ดินสูง

1 (BPM 1)

- การเจริญเติบโตดีมาก ต้นยางอายุ 18 มีขนาดเส้นรอบวงลำต้น 73 เซนติเมตร
- ในช่วงยางอายุน้อยแตกกิ่งต่ำ มีกิ่งขนาดเล็กจำนวนมากการแตกกิ่งสมดุล

18 ปี ให้ผลผลิตเนื้อไม้ส่วนลำต้น 0.29 ลูกบาศก์
เมตรต่อกัน คิดเป็น 22.11 ลูกบาศก์เมตรต่อไร่

-
-
- ปลูกได้ในพื้นที่ลาดชัน พื้นที่ที่มีหน้าดินตื้นและพื้นที่ที่มีระดับน้ำใต้ดินสูง

อภิชาติ ศรีสอาด และพริม ศรีหานาม (2555 : 25 - 29)

1.

งสวนยางจะเป็นการปรับพื้นที่ให้มีสภาพเหมาะสมสำหรับ
ปลูกยางทั้งด้านการปฏิบัติงานในสวนยางและการอนุรักษ์ดินและน้ำ

มีการโค่นยางเก่า จะต้องทำการเผาและเก็บเศษไม้ที่เหลือออกให้หมดจากพื้นที่เพื่อกำจัดแหล่ง

ม้ออกจากพื้นที่ ในกรณีใช้แรงงานคน โค่นจะเหลือตอซึ่งยังไม่ตายจำเป็นต้องทำลายต่อ
เหล่านี้ให้ตายและผุพังโดยเร็ว โดยใช้สารเคมี ไตรโคลเพอร์ และการ์ลอน 5 ซีซี ผสมน้ำ 95 ซีซี
ทารอบตอสูงจากพื้นดิน 30

3

2

7

ขรุขระเกินไป พร้อมทั้งเก็บดอกไม้ เศษไม้ และเศษวัชพืชออกให้หมด สำหรับพื้นที่ลาดเอียง

15

2. การวางแผนปลูกในพื้นที่ราบ

อนาคต โดยมี 3 ขั้นตอน

2.1

ใช้พื้นที่ปลูกยางได้อย่างคุ้มค่า ประหยัดในเรื่องการกำจัดวัชพืช ต้นยางเปิดกรีดได้เร็วสวนยาง

20

สำหรับพื้นที่ราบในภาคอีสาน

ควรเป็น 2.5×7

มีจำนวนต้นยาง 91 ต้น

3×7

76 ต้นต่อไร่

3×8

มีจำนวนต้นยาง 67 ต้นต่อไร่

2.2

5 ฟุต มาประกอบเป็นไม้ฉากจีนมุมที่ตรงกันข้ามกับด้านที่ยาว 5 ฟุตจะเป็นมุมฉาก,

3×7

ทำเครื่องหมายสีที่ต่างกันในทุกระยะ 7

1.5

2.3 การวางแผนปลูกในพื้นที่ลาดเท ในพื้นที่ลาดเทหรือพื้นที่ที่อยู่บนควนเขา

การวางแผนปลูกไม่สามารถใช้วิธีแบบเดียวกับพื้นที่ราบได้ เนื่องจากที่ลาดเทหรือที่ควนเขา

หากพื้นที่ที่มีความลาดเทมากกว่า 15% บันได โดยระยะปลูกในพื้นที่ลาด

3 x 8

67

3.

หลุมที่ขุดมีขนาด 50 x 50 x 50 (x

x ลึก) ดินที่ขุดแบ่งเป็น 2 ชั้น ดินชั้นบนกองไว้ด้านหนึ่ง ดินล่างกองไว้อีกด้านหนึ่ง ผึ่งแดดไว้ประมาณ 1 สัปดาห์ เมื่อดินแห้งแล้ว ย่อยดินบนให้ละเอียดใส่ลงกับหลุมแล้วตามด้วยดินล่าง

(0-3-0, 25% Total P₂O₅) 170

3 - 5

2 - 3

5 x 15

1 - 2 นิ้ว ขนาดของถุงที่ใช้ทำประมาณ 4.5 x 14

แล้วจึงติดตามกึ่งพื้นที่เข้าไป ซึ่งมีการจำหน่ายในแบบขยด (

)

1 - 2

1. ต้นยางชำถุงจากผู้ผลิตกล้ายางที่มีใบอนุญาตขยายพันธุ์ยางเพื่อการค้า

2.

3.

1 - 2 นิ้ว ถ้าต้นมีเส้นผ่าศูนย์กลาง 1 - 1.5

2

3.

4.

หรือสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนในพื้นที่จังหวัดของเกษตรกรเพื่อตรวจสอบ

(2555 : 60 - 64) ได้กล่าวถึงวิธีการปลูกยางพาราไว้ดังนี้

1.

2.

1 - 2

3.

4.

2 - 3

โดยให้ดินบริเวณโคนต้นยางสูงกว่าเล็กน้อย เพื่อมิให้น้ำขังในหลุมปลูก

5.

2

และไม่ควรปลูกซ่อมเมื่อต้นยางอายุ 2 ปีขึ้นไป

6.

ก่อนเข้าฤดูแล้ง ควรใช้เศษพืชที่หาได้ในพื้นที่คลุมบริเวณรอบโคนต้นยาง

5 - 10

1

พื้นที่ระหว่างแถวยางที่ไม่ปลูกพืชแซมยาง ควรปลูกพืชคลุมดินตระกูลถั่วในช่วงเวลาเดียวกันกับการปลูกยางเพื่อเพิ่มอินทรีย์วัตถุ ป้องกันการชะล้างพังทลาย และควบคุมวัชพืช

-

พืชคลุมดินตระกูลถั่วที่แนะนำ คือ

ปลูกในพื้นที่แห้งแล้ง

-

(1 : 2 : 1) 2

-

2 - 3

1.0 - 1.5

- ใส่ปุ๋ยบำรุงพืชคลุมโดยหว่านปุ๋ยหินฟอสเฟตในแถวพืชคลุมอัตรา 15 และ 30

กิโลกรัมต่อไร่ เมื่อพืชคลุมอายุ 2 - 5

พืชคลุมอัตรา 30 กิโลกรัมต่อไร่ เมื่อพืชคลุมอายุ 9 เดือนและต่อไปปีละครั้ง

ปลายฤดูฝนควรคลุมบริเวณ โคนต้นยาง เพื่อรักษาความชื้นในดินช่วงฤดูแล้ง

5 - 10

1

10

ควรคลุมให้ตลอดทั้งแถวยาง จากโคนต้นยางแผ่คลุมพื้นที่ออกไปข้างละ 1 เมตร วิธีนี้จะช่วยรักษาความชุ่มชื้นในดินให้ดีขึ้นในช่วงฤดูแล้งและยังช่วยป้องกันไม่ให้วัชพืชขึ้นในแถวยางอีกด้วย

- ตัดกิ่งแขนงให้ชิดลำต้นในระดับประมาณ 2 เมตร

และส่วนสีน้ำตาลสูงเกิน 2.50 เมตร

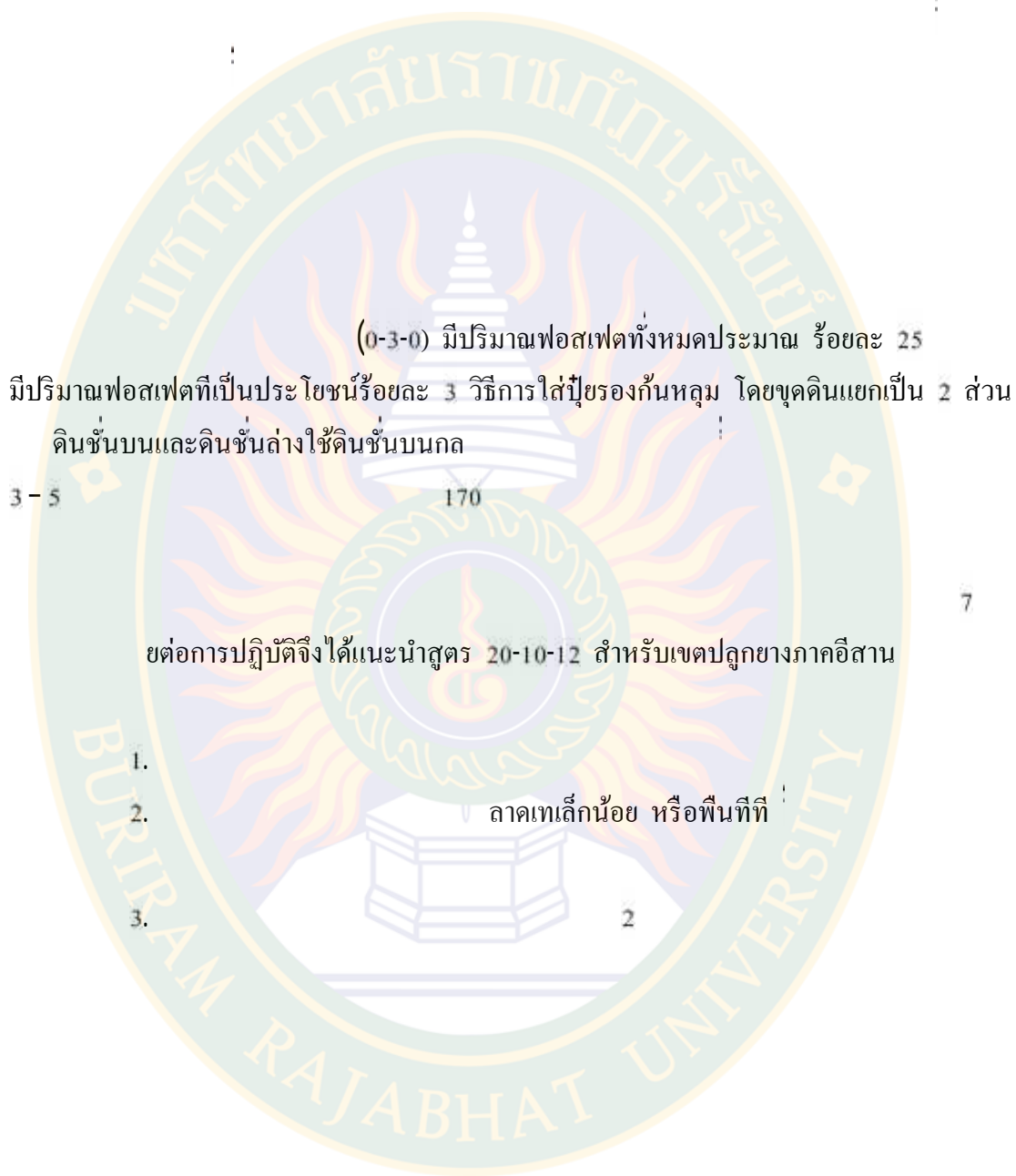
2.00 - 2.50

2.20

3 - 5 กิ่ง ให้เจริญเติบโตต่ำกว่าแขนงยอด เพื่อป้อง

2 - 2.5

3

(0-3-0) มีปริมาณฟอสเฟตทั้งหมดประมาณ ร้อยละ 25

มีปริมาณฟอสเฟตที่เป็นประโยชน์ร้อยละ 3 วิธีการใส่ปุ๋ยรองก้นหลุม โดยขุดดินแยกเป็น 2 ส่วน ดินชั้นบนและดินชั้นล่างใช้ดินชั้นบนกล

3-5

170

7

ยต่อการปฏิบัติจึงได้แนะนำสูตร 20-10-12 สำหรับเขตปลูกยางภาคอีสาน

- 1.
- 2.
- 3.

ลาดเทเล็กน้อย หรือพื้นที่ที่

2

3

	( )	(/)	
		20-10-12	20-10-17
1	2	60	70
	6	80	110
	12	100	120
2	15	110	130
	18	120	130
	24	180	140
3	30	180	210
	36	180	210
4	42	180	210
	48	200	280
5	54	200	280
	60	200	280
6	66	200	330
	72	200	330
7	78	200	330
	84	200	330

:

ะพริม ศรีหนาม (2555)

: เวลาใส่ปุ๋ยอาจเปลี่ยนแปลงได้ขึ้นอยู่กับความชื้นในดิน และแนะนำให้ใช้

2 - 3 กก./ต้น/ปี หรือมากกว่านี้

:

(18-46-0)

- (46-0-0)
 - (0-0-60)
 100 (3)

ทั้ง 3 ชนิด ต้องใช้ปริมาณแม่ปุยแต่ละชนิด ดังนี้

4 100

	(18-46-0) ( )	ยูเรีย (46-0-0) ( )	(0-0-60) ( )	(,) ( )
20-8-20	18	38	37	10
20-10-12	22	36	20	22
20-10-17	22	36	29	13
30-5-18	10	60	30	0

: (2555)

ในการผสมปุย มีเครื่องชั่ง ขันน้ำพลาสติก จอบหรือพลั่ว ลานพื้นซีเมนต์หรือลานดินที่แน่นเรียบ
 เริ่มต้นด้วยการชั่งแม่ปุยที่มีปริมาณมากก่อนแล้ว

อบปุยนำไปใช้ได้ทันที ทั้งนี้ ควรจะผสมปุยในจำนวนที่ต้องการใช้เท่านั้น
 ไม่ควรเก็บปุยผสมไว้นานเกิน 2 สัปดาห์ เพราะปุยอาจชื้นและจับตัวเป็นก้อนแข็ง ทำให้ปุยเสื่อม

1.

2.

3

โดยไม่ต้องไปจัดซื้อปุยเม็ดแต่ละครั้ง ทำให้เสียเวลาและค่าใช้จ่าย รวมทั้งประกันเรื่องการขาด

3.

4.

5.

6.

7.

30-5-18 หรือสูตร 29-5-18 อัตรา 1 ต่อต้นต่อปี โดยแบ่งใส่ปุ๋ยครั้งละ 500 กรัม

2

ผลัดใบในขณะที่ใบยังเป็นใบเพศลาค และครั้งที่ 2 ใส่ประมาณเดือนสิงหาคมถึงกันยายน

- ในพื้นที่ราบ ให้หว่านปุ๋ยห่างจากบริเวณโคนต้นยาง ปร

3

1.

2. ปุ๋ยพืชสด เป็นปุ๋ยอินทรีย์ที่ได้จากการไถกลบพืชที่ยังสดอยู่ หรือฝังลงไปในดิน

ถั่วพุ่ม ถั่วพริ้ว ถั่วเขียวเมล็ด

3.

5

( )	20-10-12			
	/	/	/	/
1	50	5	1	91
6	70	6	2	182
12	80	7	2	182
18	90	8	2	182
24	100	9	2	182
30	140	12	2	182
36	140	12	2	182
42	140	12	2	182
48	140	12	2	182
54	160	15	2	182
60	160	15	2	182
66	160	15	2	182
72	160	15	2	182
78	160	15	2	182
84	160	15	2	182
90	160	15	2	182

:

(2555)

:

:

(

5

.)

การตัดแต่งกิ่งจะมีการตัดแต่งตามวัตถุประสงค์ซึ่งจะมีวิธีการตัดแต่ง 3 ลักษณะ การตัดแต่งกิ่งต้นยางอ่อนการตัดแต่งกิ่งเพื่อป้องกันความเสียหายจากลม และการตัดแต่งกิ่งต้นยางที่เกิดความเสียหายจากลม ทั้งนี้ ก่อนการตัดแต่งกิ่ง

และควรตัดแต่งกิ่งในช่วงที่อากาศไม่แล้งจัด อาจจะต้อง

ควรหมั่นตัดแต่งกิ่งเป็นระยะ ๆ อย่างสม่ำเสมอ หลังจากปลูก 2 เดือน เพื่อให้ลำต้น

ระยะที่ 1 ต้นฤดูฝนปีที่ 1 ตัดแต่งกิ่งแขนงข้างที่แตกต่ำกว่า 30

และหมั่นตรวจรอยตัดอย่างสม่ำเสมอ หากพบว่ามีกิ่งแขนงข้างที่สูงกว่า 30 เซนติเมตรให้คัดเลือกเลียงไว้ 2 - 3 กิ่งเพื่อเพิ่มพื้นที่ใบให้เหมาะสม

ระยะที่ 2 ต้นฤดูฝนปีที่ 2 ให้ตัดแต่งแขนงข้างทุกกิ่งที่แตกต่ำกว่า 1 เมตรจากพื้นดิน

ยตัดอย่างสม่ำเสมอ หากพบว่ามีกิ่งแขนงเริ่มแตกออกมาใหม่ให้ตัดออกส่วนที่แตกสูงกว่า 1 เมตรจะตัดออกก็ต่อเมื่อมีกิ่งที่ระดับ 1.90 - 2.30

ระยะที่ 3 ปลายฤดูฝนปีที่ 2 กิ่งที่แตกสูงกว่า 2.30 เมตร

ที่มีแนวโน้มเจริญเติบโตเป็นกิ่งกระโดงยอดได้ดีเพียงกิ่งเดียว การตัดทอนนี้จะตัดกิ่งบริเวณ

มีพื้นที่ใบเหมาะสม การตัดแต่งยางอ่อนในเขตแห้งแล้ง

ต้องเลือกกิ่งที่เจริญออกไปในทิศทางที่สมดุลและกิ่งนั้นควรมีพุ่มใบสมบูรณ์ภายหลังจากเล็มกิ่ง

1.90 - 2.30

2 - 3

เพื่อให้เป็นกิ่งหลักและให้กิ่งเหล่านี้เจริญต่อไปอีก 2 - 3

การตัดแต่งกิ่งเพื่อป้องกันความเสียหายจากลม ภายหลังจากการตัดแต่งกิ่งยางอ่อน

อีกครั้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งบริเวณที่มีกระแสลมแรง ควรตัดกิ่งที่อยู่ภายในทรงพุ่มหรือกิ่งที่ไม่

รตัดแต่งกิ่งหลังเกิดความเสียหายจากลม ควรตัดแต่งกิ่งที่หนีขาดออก หรือกิ่งที่แตก
ออกจากลำต้นให้หมดเพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายต่อไป ในขณะเดียวกันต้องตัดแต่งกิ่งที่มีทิศทาง
ไม่สมดุลกับกิ่งที่เหลืออยู่ออกบางส่วน เพื่อมิให้ทรงพุ่มหนักไปข้างใดข้างหนึ่งเพื่อป้องกัน

1.

2.

3.

พอสมควร การตัดให้เล็ยจากด้านล่างของกิ่งก่อนแล้วกลับมาเล็ยจากด้านบนลงมา
ครั้งที่สองเป็นการตัดให้ชิดลำต้นตามตำแหน่งที่ต้องการ

4.

5.

การตัดแต่งกิ่งที่ถูกต้องจะช่วยให้ต้นยางเจริญเติบโตได้ดีขึ้น มีรูปทรงที่ดี ลำต้นกลม

ปลูกพืชระยะสั้นเก็บเกี่ยวเร็วในแถวขางไม่แย่งปุ๋ย ไม่บังแดดต้นกล้าขางในปีแรก

ส่วนเรื่องพืชคลุมดินตระกูลถั่วในช่วงเวลาเดียวกันกับกา

ป้องกันการชะล้างพังทลายของหน้าดินและยังเป็นการควบคุมวัชพืชได้ดีอีกอย่างถือเป็นสิ่งที่จะช่วย

นอกจากนี้ สำหรับเกษตรกรชาวสวนยางที่มีแนวคิดในการปลูกขางพาราและสร้างป่าเศรษฐกิจไปพร้อม ๆ กัน ทั้งในสวนที่ลงทุนเองและเป็นสวนยางที่ได้รับการสนับสนุนจาก สกย.

ไม้เนื้อแข็ง (ไม้โตช้า) โดยหลังจากต้นขางมีอายุ 3 ปีขึ้นไป จะเริ่ม

ง่า ขมิ้น ผักพื้นบ้าน และพืชสมุนไพรบางชนิด ซึ่งสามารถเจริญเติบโตได้ภายใต้ร่มเงา

3

1.5

เมื่อต้นยังมีอายุประมาณ 10 ปี จะมีแสงรำไรเพียงพอและมีฝนตกชุกเหมาะสม

ปลูกระหว่างแถวห่าง 1.75 เมตร ไม้ดอกวงศ์จิง เช่น

และบัวขันธ์ ปลูกระหว่างแถวห่าง 1.52 เมตร

15 ปีขึ้นไป

นี้มีไม้ป่าบางชนิดที่ทนต่อสภาพร่มเงาของต้นยางขนาดใหญ่ที่สถาบันวิจัยยาง

พ.ศ. 2535 โดยต้องแจ้งให้เจ้าหน้าที่กรมป่าไม้ทราบและปลูกในที่ดินที่มีเอกสารสิทธิ์

ในสภาพพื้นที่ที่มีลมแรงควรปลูกไม้กั้นลมเพื่อป้องกันภัยจากลมพายุ การปลูกไม้กั้นลม

การปลูกพืชคลุมดินจะเป็นการช่วยเพิ่มความชื้นของดิน และช่วยควบคุมวัชพืชอีกด้วย

1.

2.

3.

4.

5.

6.

ใบลีเขียวเข้มเป็นมันก่อนใช้งาน คล้ายใบโพธิ์ดอกเป็นช่อสีม่วงเริม

5

2-9

การเจริญเติบโตในระยะแรกผู้วิจัยไม่ได้แต่จะคลุมดินได้หนาที่บในปีที่ 2 มีจำนวนเมล็ดประมาณกิโลกรัมละ 28,000 เมล็ด

30 × 100

จำนวน 5 แถว เหมาะสำหรับสวนที่มีวัชพืช

2:1) นาน 12 ชั่วโมง

(0-3-0)

6

( )	(/)
	1.5
2	15
5	30
9	30
	30

(2555)

: พื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ควรใส่ปุ๋ยสูตร 15-15-15 อัตราไร่ละ 10 กก.

อาจก่อให้เกิดมลพิษต่อสภาพแวดล้อมและเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นแต่เกษตรกรส่วนมากมักนิยมใช้

7

		(/)
		50
1.		400
2.		200
3.		200
		100
1.		750-1,000
2.		600-800
3.		750-1,000

(2555)

นสวนยางเป็นเชื้อไฟอย่างดี ปัญหาเรื่องไฟไหม้สวนเป็นปัญหาที่สำคัญ

1 - 1.5

- สวนยางที่ปลูกพืชแซมให้เก็บเศษซากพืชแซมห่างจากแถวยางข้างละ 1 - 1.5

1 - 1.5

และเศษซากพืชออกเป็นแนวกว้างไม่ต่ำกว่า 3 เมตร ในกรณีสวนยางขนาดใหญ่ควรทำแนวกันไฟ 100 เมตร ภายในสวนระหว่างแถวยาง

สวนที่ปลูกไฟไหม้ไม่รุนแรงให้ใช้น้ำปูนขาวทาลำต้น ในอัตราส่วน : 250 : น้ำ 10 3 1.6 - 2 ปี หลังจากถูกไฟไหม้ให้ตัดลำต้นทิ้งสูงจากพื้นดินประมาณ 1 40 ของทั้งสวน ควรรื้อปลูกใหม่

ของดิน ลักษณะพื้นที่ วิธีการปลูก ชนิดของพืช เงินลงทุน ปริมาณน้ำ เป็นต้น ในประเทศไทย 3

ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันตกและภาคอีสาน ซึ่งการเพิ่มระบบน้ำเข้ามาจะช่วยในการบริหารจัดการเรื่องการใส่ปุ๋ย การให้น้ำ การควบคุมวัชพืชและช่วยเพิ่มผลผลิตอีกด้วย

เมื่อเข้าสู่ฤดูร้อนในสภาพอากาศที่แห้งแล้งจัด

1.

2.

10

1

3.

4.

1

2

Alcosorb AB3/400

ด้วยคุณสมบัติในการดูดซับน้ำได้มากไม่น้อยกว่า 200 เท่า จึงทำให้พื้นดินมีความชุ่มชื้น

2.3 - 3.5

Alcosorb AB3/400

จะดูดน้ำเข้าประมาณ ไม่น้อยกว่า 200 เท่า การนำโพลิเมอร์ที่ดูดน้ำเต็มที่แล้วไปใส่ในหลุมปลูก

น้ำหรือธาตุอาหารที่ต้องใช้น้ำเป็นตัวทำละลายจากดินอีกต่อหนึ่งเมื่อพื้นดินได้รับน้ำเพิ่มเข้ามา

(5 - 6)

Alcosorb 1 กิโลกรัม ใช้ปลูกยางได้ ประมาณ 200 - 400

1. แช่โพลิเมอร์ให้ดูดน้ำเข้าให้เต็มที (โพลิเมอร์ 1

200

4

)

2.

ให้รองก้นหลุมด้วยโพลิเมอร์ที่แช่น้ำแล้ว 1 กระป๋องนม

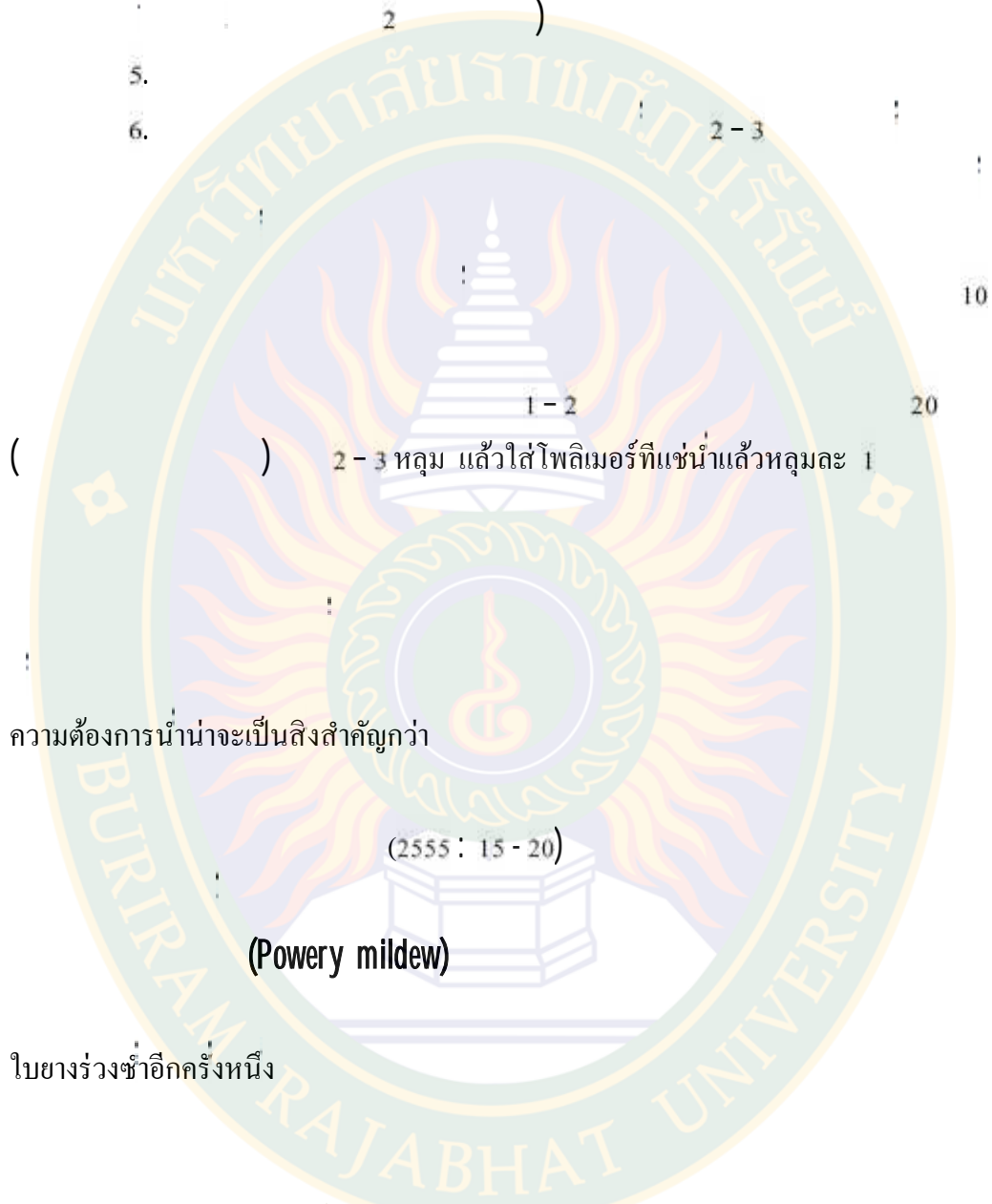

3. นำต้นยางลงปลูกโดยตั้งลงบนโพลิเมอร์ แล้วถมดินลงไปครึ่งหนึ่งของตุ่มดินที่หุ้ม

4. (1-2)

5. (2)

6. (2-3)

(2-3 หลุม แล้วใส่โพลิเมอร์ที่แช่น้ำแล้วหลุมละ 1

ความต้องการน้ำน่าจะเป็นสิ่งสำคัญกว่า

(2555 : 15 - 20)

(Powery mildew)

ใบยางร่วงซ้ำอีกครั้งหนึ่ง

Oidium heveae Steinm.

		%		
(Benomyl)		50% WP	20	
		50% WP	20	
(Carbendazim)		50% WP		
(Sulfur)		80% WP		
(Tridemorph) [*]		75% EC	10 20	
		100%	1.5 - 4	

: ปรัชญา รัชมีธรรมวงศ์ (2555)

(Colletotrichum leaf spot)

: *Colletotrichum gloeosporioides* (Penz) Sacc.

1 - 2 มิลลิเมตร เมื่อใบยางมีอายุมากขึ้น จุดเหล่านี้จะนูนเนื้อเยื่อตรงกลางแผลอาจทะลุ

ต้นยางที่มีอายุน้อยกว่า 2 ปี ใช้สารเคมีพ่นบนใบยางเมื่อเริ่มพบการระบาด

		%		
(Zineb)		80% WP	40	
(Chlorothalonil)		75% WP	20	5
(Benomyl)		50% WP		5 - 6
(Propineb)		75% WP		

: ปรัชญา รัตมีธรรมวงศ์ (2555)

(Corynespora leaf disease)

. . 2528 ที่ศูนย์วิจัยยางสุราษฎร์ธานี

RRIC 103 ซึ่งเป็นพันธุ์จากประเทศศรีลังกา และพันธุ์ RRIT 21

. . 2536

Corynespora cassicola (Burk. & Curt.) Wei.

ขอบก้านใบ กิ่งแขนงและลำต้นที่เป็นสีเขียวจะเป็นแผลสีดำ มีลักษณะยาวรี เนื้อเยื่อตรงกลางแผล

: เชื้อรา สาเหตุมีพีชอาศัยมากกว่า 80 ชนิด เช่น งา ถั่วเหลือง ถั่วเขียว ฝ้าย

1. ไม่ควรปลูกพีชอาศัยของเชื้อราเป็นพืชแซมยาง
2. ต้นยางที่มีอายุน้อยกว่า 2 ปี ใช้สารเคมีฟ่นพุ่มใบเมื่อเริ่มสังเกตพบอาการของโรค

10

		%		
		75% EC	10	
(Tridemorph)			20	7
		50% WP	40	
(Benomyl)			20	

: ปรัชญา รัศมีธรรมวงษ์ (2555)

(Bird's eye spot)

: *Drechslera (Helminthosporium) heveae* (Petch) M.B.Ellis

: ถ้าเชื้อราเข้าทำลายใบในระยะที่ใบยังอ่อน จุดแผลที่เกิดขึ้นจะไม่แตกต่าง

ถ้าเชื้อราเข้าทำลายใบยางแก่จะมีลักษณะเป็นรอยจุดสีน้ำตาลเท่านั้น

1. หลีกเลี่ยงการปลูกต้นกล้ายางในพื้นที่ดินทราย
- 2.
3. ใช้สารเคมีพ่นใบยางเมื่อเริ่มพบอาการของโรค

11

		%		
(Mancozeb)		75% WP	48	7
	ไดเทนเอ็ม 45	80% WP	20	
(Propineb)		75% WP		
(Chlorothalonil)		75% WP		

: ปรัชญา รัศมีธรรมวงศ์ (2555)

โรคใบร่วงที่เกิดจากเชื้อราไฟทอปโทรา (Phytophthora leaf fall)

ทำความเสียหายแก่ต้นยางทั้งยางเล็กและยางใหญ่ โดยเข้าทำลายได้ทั้งฝักยาง

: *Phytophthora botryosa* Chee, *P. palmivora* (Butl.) Butl.,
P. nicotianae Van Breda de Haan var. *parasitica* (Dastur) Waterhouse

นอกจากนี้เชื้อสามารถเข้าทำลายฝักยางได้ทุกระยะ ทำให้ฝักเน่า
 ถ้าความชื้นในอากาศสูงจะพบเชื้อราสีขาว เจริญปกคลุมฝัก ฝักที่ถูกทำลายจะเน่าดำค้างอยู่บนต้น

1. ไม่ควรปลูกพืชอาศัยของเชื้อราเป็นพืชแซมยาง
2. กำจัดวัชพืชและตัดแต่งกิ่งในสวนยาง ให้อากาศถ่ายเทได้สะดวก เพื่อลดความชื้น

12

โรคใบร่วงที่เกิดจากเชื้อราไฟทอปโทรา

		%		
(Metalaxyl)		35% SD	40	เมื่อเริ่มพบการ
(Fosetyl-Al)		80% WP	20	

: ปรัชญา รัศมีธรรมวงศ์ (2555)

(Black stripe)

ผลผลิตสั้นลง โรคนี้แพร่ระบาดในพื้นที่ที่เกิดโรคใบร่วงและฝักเน่าเป็นประจำ

: *Phytophthora botryose* Chee. *P. palmivora* (Butl.) Butl.

มีน้ำยางไหล เปลือกเน่าหลุดออกมา ถ้าการเข้าทำลายของเชื้อไม่รุนแรง เปลือกทิ้งอกใหม่

: เชื้อบนฝักและใบที่เป็นโรคถูกชะล้างโดยน้ำฝนลงมาถึงหน้ากรีด

ความชื้นสูงกว่า 90% หน้ากรีดจะเปียกตลอดเวลา เหมาะต่อการขยายพันธุ์ของเชื้อ

: *P. palmivora*

P. botryosa

- 1.
2. หลีกเลี่ยงการเปิดกรีดยางในช่วงฤดูฝน ในพื้นที่ที่มีโรคระบาดรุนแรง
3. ระยะที่มีโรคใบร่วงระบาดใช้สารเคมีทาป้องกันโรคที่หน้ากรีด

13

		%		
(Metalaxyl)		35% SD	7 - 10	รอยกรีดภายใน 12
(Fosetyl-AI)		80% WP	8 - 10	

: ปรัชญา รัศมีธรรมวงส์ (2555)

4. ถ้าพบอาการที่หน้ากรีด ต้องฉีดส่วนที่เป็นโรคออกก่อนแล้วทาแผลด้วยสารเคมี

14

		%		
(Metalaxyl)		35% SD	14	2
(Fosetyl-Al)		80% WP	20 - 25	5 - 7
+ (Oxadixyl+ Mancozeb)	-	10+56% WP	40 - 60	4

: ปรัชญา รัชมีธรรมวงศ์ (2555)

(Mouldy rot)

เป็นโรคที่ปรากฏบนหน้ากรีดในสวนยางที่มีสภาพอากาศชุ่มชื้นอยู่ตลอดเวลา
หรือในสวนที่มีลักษณะที่บ ปลูกดี โรคนี้ระบาดรุนแรงในบางพื้นที่ของจังหวัดสุราษฎร์ธานี

: *Ceratocystis fimbriata* Ellis & Halst.

: เปลือกงอกใหม่เหนือรอยกรีดมีลักษณะฉ่ำน้ำ เป็นรอยชำสีหม่น

หลุดออกเห็นแต่เนื้อไม้สีดำ เมื่อเจียนเปลือกบริเวณรอยชุบแ

จะไม่พบอาการเน่าลุกลามออกไป และไม่พบรอยสีดำที่เนื้อไม้ได้แผล ซึ่งต่างจากโรคเส้นดำ

:

: กาแฟ โกโก้ มะม่วง พืชตระกูลถั่ว มะพร้าว มันฝรั่ง

1.

2.

จนเกินไป เพื่อลดความชื้น

3.

15

		%		
(Benomyl)		50% WP	20 1	2
+	-	10+56% WP	40 1	7 4
(Thiabendazole)		40% WP	20 1	
(Metalaxyl)		35% SD	14 1	

: ปร๊ชญำ ร้ศมีศรรวมงศ์ (2555)

(Pink disease)

เข้าทำล่ำยต้นขำงที่มีอ่ำยตั้งแ่ 3 ปีขึ้นไป หรือเมือต้นขำงเริ

:

Corticium salmonicolor Berk. & Br.

เมื่อเชื้อเจริญเต็มที่จะมองเห็นเป็นสีชมพู ซึ่งเป็นระยะที่เชื้อเจริญเข้าไปในเปลือกและ
 เพาะออก น้ำยางไหลออกมาจับตามกิ่งก้านและลำต้น
 เป็นทาง เมื่อน้ำยางแห้งจะมีราดำเข้าจับเป็นทางสีดำบริเวณแผลจะมีการแตกกิ่งใหม่ขึ้นมาเรื่อยๆ

เมื่อถึงฤดูฝนปีถัดไป จะเริ่มเจริญลูกตามต่อไป

1.

2.

3. ต้นยางอายุน้อย ถ้าเป็นโรครุนแรงจนถึงกิ่งแห้งตายและมีกิ่งใหม่งอกได้ร้อยละ
 ต่ำกว่าร้อยละประมาณ 2 - 3

4.

(Bordeaux mixture) ที่มีอัตราส่วน 120 กรัม ปูนขาวหนัก 240 กรัม (ถ้าเป็นปูนเผาใหม่ใช้
 150) 10 ลิตร โดยผสมใหม่ ๆ ทาบริเวณที่เป็นโรค ไม่แนะนำให้ใช้กับ
 ต้นยางที่เปิดกรีดแล้ว เนื่องจากสารทองแดงซึ่งเป็นส่วนผสมของบอร์โดมิกซ์เจอร์ จะไหลลงไป
 ผสมกับน้ำยางที่กรีดไว้ ทำให้คุณภาพน้ำยางเสื่อมลง

5.

16

		%	
(Bemomyl)		50% WP	50 - 100 1
(Tridemorph)		70% EC	60 - 120 1

: ปรัชญา รัชมีธรรมวงศ์ (2555)

: *Phytophthora nicotianae* Van Bredade Haan var. *parasitica*
(Dastur) Waterhouse. *P. palmivora* (Butl.) Butl.

: เชื้อราทำลายกิ่งแขนงที่แตกออกจากตาของยางพันธุ์ดี เกิดรอยแผล

1. นำดินชำถุงหรือดินบริเวณที่เคยมีการระบาดของโรคมานำใช้
- 2.
3. ถ้าพบต้นยางเป็นโรคให้ตัดส่วนที่เป็นโรคออกหรือแยกออกจากแปลงและทำลาย
4. กรณีพบโรครบาดใช้สารเคมีฉีดพ่นเพื่อควบคุมโรค

		%		
(Dimethomorph)		50% WP	10 : 20	5 - 7
+	-	72% WP	40 : 20	
(Cymoxanil+ Mancozeb)		25% WP	40 : 20	
(Metalaxyl)				

: ปรัชญา รัศมีธรรมวงส์ (2555)

(Root diseases)

- ลักษณะของดอกเห็ดที่เกิดบริเวณ โคนต้นหรือรากที่โผล่พื้นดิน

: ในระยะเริ่มแรกจะไม่เห็นลักษณะผิดปกติของต้นบางส่วนที่อยู่เหนือ

หลืองและใบร่วง สำหรับต้นขนาดเล็กที่เป็นโรค พุ่มใบทั้งหมดจะมีสีเหลืองผิดปกติ ถ้าเป็นต้น

2

1.

2.

บนบาดแผลของตอยางใหม่ เมื่อมีความชื้นเพียงพอจะเจริญลุ

(White root disease)

Rigidoporus lignosus (Klotzsch) Imazeki

เมื่อระบบรากถูกทำลายจะแสดงอาการให้เห็นที่ทรงพุ่ม ซึ่งเป็นระยะที่รุนแรง และไม่สามารถรักษาได้ บริเวณรากที่ถูกเชื้อเข้าทำลาย จะปรากฏกลุ่มเส้นใยสีขาวเจริญแตกสาขา ปกคลุม และเกาติดแน่นกับผิวยาง เมื่อเส้นใยอายุมากขึ้นจะกลายเป็นเส้นกลมทึบสีเหลืองซีด เนื้อไม้ของรากที่เป็นโรคในระยะแรกจะแข็งกระด้างเป็นสีน้ำตาลซีด ในระยะรุนแรงจะกลายเป็น สีครีม ถ้าอยู่ในที่ชื้นแฉะจะอ่อนนิ่ม ดอกเห็ดมีลักษณะเป็นแผ่นครึ่งวงกลมแผ่นเดียวหรือซ้อนกัน

(Red root disease)

Ganoderma pseudoferreum (Wakef) Over&Steinm

: เชื้อราโรครากแดงมีกระบาดในสวนยางที่มีตอและรากไม้

ต้นยางที่ถูกเชื้อราแดงเข้าทำลายจะแสดงอาการที่ทรงพุ่มเช่นเดียวกับโรครากขาว ส่วนรากที่ถูกเชื้อ เข้าทำลายจะปกคลุมด้วยเส้นใยสีน้ำตาลแดง ซึ่งส่วนปลายของเส้นใยที่กำลังเจริญจะเป็นสีขาวครีม ณะเส้นใยแก่จะจับกันเป็นแผ่นสีน้ำตาลแดงเป็นมันวาวเห็นได้ชัดเจนเมื่อล้างด้วยน้ำ

รากมีลักษณะขรุขระ เนื่องจากมีก้อนดินและหินเกาะติดอยู่ เนื้อไม้ของรากที่เป็นโรค จะเป็นสี

(Brown root disease)

Phellinus noxius (Corner) G.H. Cunn

มีลักษณะขรุขระ เส้นใยเมื่อแก่จะเป็นแผ่นสีน้ำตาลดำ เนื้อไม้ที่เป็นโรคในระยะแรกจะเป็น
ซีด ต่อมาจะปรากฏเส้นสีน้ำตาลเป็นเส้นเดี่ยวลายสลับฟันปลาอยู่ในเนื้อไม้ รากที่เป็นโรคนาน
เมื่อตัดตามขวางจะเห็นสายเส้นใยที่แทรกในเนื้อไม้มีลักษณะคล้ายรังผึ้ง เนื้อไม้จะเบาและแห้ง

1. เตรียมพื้นที่ปลูกให้ปลอดโรค โดยการขุดทำลายตออย่างเก่า ซึ่งเป็นแหล่งสะสมโรค
  2. ในแหล่งที่มีโรคระบาด หลังการเตรียมดินควรปลูกพืชคลุมดินตระกูลถั่วเพื่อปรับสภาพดินให้เหมาะสมกับการเจริญเติบโตของพืชและจุลินทรีย์ในดินบางชนิดที่เป็นพืชต่อเชื้อรา
  3. หลังการปลูกยางไปแล้ว 1 ปี ควรตรวจค้นหาต้นยางที่เป็นโรครากเป็นประจำ
  4. ( )
- 30 60) เพื่อกันระหว่างต้นที่เป็นโรคและต้นปกติ ไม่ให้รากสัมผัสกัน

5. ไม่ควรปลูกพืชร่วม หรือพืชแซมที่เป็นพืชอาศัยในพื้นที่ ที่เป็นโรคราก
6. ใช้สารเคมีสำหรับรักษาต้นที่เป็นโรคเพียงเล็กน้อย และใช้กับต้นข้างเคียง

18

(White root disease)

	%		
(Tridemorph)	75% EC	10 - 20 : 1 - 2	15-
(Cyproconazole)	10% SL		20
(Propiconazole)	25% EC	30 : 3	6
(Hexaconazole)	5% EC	10 - 20 : 3	2
(Fenclonil)	40% FS	4 - 8 : 3	

: ปรัชญา รัศมีธรรมวงศ์ (2555)

19

(Red root disease)

		%	
(Tridemorph)		75% EC	75 1 - 2
(Difenoconazole)		25% EC	30 3

: ปรัชญา รัชมีธรรมวงศ์ (2555)

20

(Brown root disease)

		%	
(Tridemorph)		75% EC	75 1-2

: ปรัชญา รัชมีธรรมวงศ์ (2555)

(Tapping panel dryness)

:

:

:

:

:

:

1. หากต้นยางเริ่มแสดงอาการเปลือกแห้งให้หยุดกรีดทันทีอย่างน้อย 6 - 12
2. ใส่ปุ๋ยบำรุงต้นยางตามคำแนะนำของสถาบันวิจัยยาง ปีละ 2 ครั้ง
- 3.
4. ไม่ควรใช้สารเคมีเร่งน้ำยางสำหรับสวนที่พบต้นยางเริ่มแสดงอาการเปลือกแห้ง

(Die back)

1.

2.

3.

: ใบอ่อนเริ่มเหี่ยว และแห้งจากปลายกิ่งหรือปลายยอด ลูกกลมเข้ามาหา

1.

2.

3.

(Lightning strike)

5 - 6

สีดำในที่สุด บริเวณลำต้นของต้นยางที่ถูกฟ้าผ่า อาจพบแผลเน่าเป็นแผ่น ๆ ซึ่งทำให้เข้าใจว่า

2-3

2-3

- 1.
- 2. ต้นที่ถูกทำลายเพียงบางส่วน ควรตัดส่วนที่แห้งออกแล้วทาบาดแผลด้วยสารเคมี

21

<p>1.</p> <p>*</p> <p>1)</p> <p>2)</p> <p>2.1) เนื้อเยื่อระหว่างเส้นใบมีสีเหลืองไปจนถึงขอบใบ</p> <p>2.2) เนื้อเยื่อขอ</p> <p>3)</p> <p>*</p> <p>1)</p> <p>1.1)</p> <p>1.2) ผิวใบด้านบนมีสีเหลืองอมน้ำตาล ผิวใบด้านล่างมีสีเหลืองแดง</p> <p>*</p> <p>1)</p> <p>1.1) ใบเล็ก มีลักษณะเรียวยาว ขอบใบเป็นคลื่น</p> <p>1.2)</p>	
---	--

21 ( )

<p>2)</p> <p>2.1) ปลายใบและขอบใบไหม้ สีนํ้าตาลซีดโดยไม่มีอาการเหลืองซีดมาก่อน</p> <p>2.2)</p> <p>2.3)</p> <p>2.4) เริ่มแรกใบมีอากาศ</p> <p>2. *</p> <p>1)</p> <p>1.1)</p> <p>2)</p> <p>2.1)</p> <p>2.2) เหลืองผิดปกติ ไม่สามารถแยกขอบเขตของเนื้อเยื่อระหว่างสีเขียวเหลือง</p> <p>* 1)</p> <p>2)</p>	

: ปรัชญา รัชมีธรรมวงศ์ (2555)

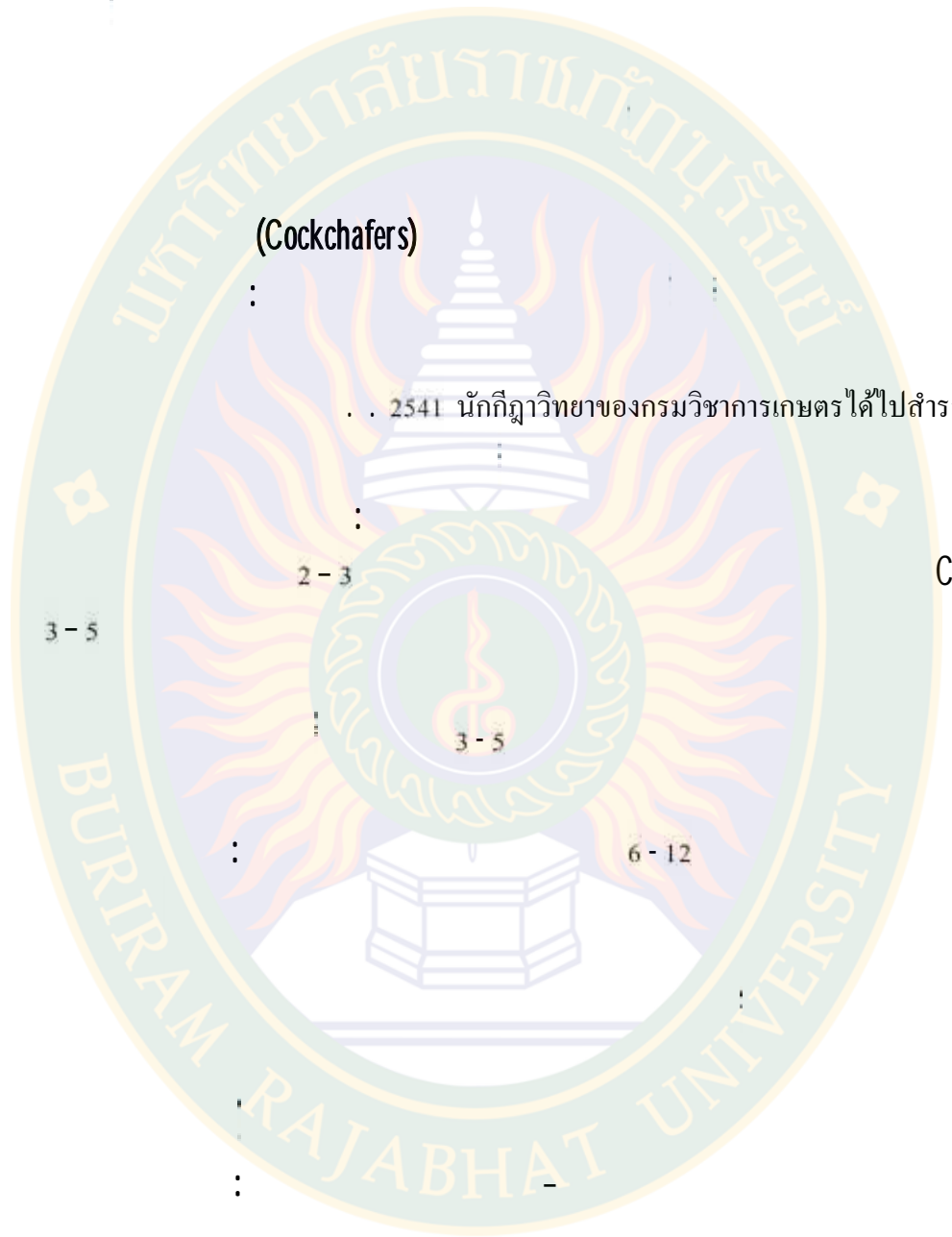
1.

ภาวะที่ยากต่อการแก้ไขควรหลีกเลี่ยงการปลูกยางในพื้นที่นั้น หากสามารถ

2.

3.

4.

1.

2.

3.

22

		%		
(Carbosulfan)		20% EC	40 - 80	
(Fipronil)		5% SC	20	1 - 2

: ปรัชญา รัศมีธรรมวงศ์ (2555)

(Termites)

อาหาร และให้ประโยชน์ในการสร้างอินทรีย์วัตถุลงในดิน มีเพียงชนิดเดียวเท่านั้นที่ทำลาย

Coptotermes curvignathus

:

สังเกตได้จากกรามที่มีขนาดใหญ่ เมื่อใช้กรามงับสิ่งของจะจับของเหลวคล้ายน้ำมันออกมาจาก

:

: พบมากในพื้นที่ที่เป็นดินลูกรัง

23

(Termites)

		%		
(Carbosulfan)		20% EC	40 - 80	1 - 2
(Fipronil)		5% SC	20 20	

: ปรัชญา รัชมีธรรมวงศ์ (2555)

(Scale Insects)

หุ้มตัว เพลี้ยหอยทำลายโดยการดูดน้ำเลี้ยงตรงส่วนที่เป็นสีเขียว ทำให้ต้นยางชะงัก

: ตัวอ่อนเมื่อเริ่มออกจากไข่จะมีขาและเคลื่อนที่ได้

ลอกคราบแล้วขาจะหายไป เมื่อเริ่มเจาะดูดน้ำเลี้ยงแล้วจะไม่เคลื่อนไหว พร้อมสร้างเกราะหุ้ม

และอยู่กับที่ตลอดไป เกราะจะมีขนาดประมาณ 3 - 5 มิลลิเมตร มีสีน้ำตาลแก่ ตัวผู้ไม่มีปากดูด

: ส่วนของกิ่งก้านที่ถูกเพลี้ยหอยดูดกินน้ำเลี้ยงจะเหี่ยวดำ และมีซากเพลี้ยหอยเกาะกิ่งก้านที่มันดูดกินน้ำเลี้ยงต่อมากิ่งก้านนั้นจะแห้งตาย ถ้ามีเพลี้ยปริมาณมาก จะระบาด

:

1. โดยธรรมชาติเพี้ยหอยจะถูกศัตรูธรรมชาติ เช่น แมลงและเชื้อรา เข้าทำลายไป

2.

24 สารเคมีที่ใช้ป้องกันเพี้ยหอย

		%		
(Malathion)	83	83% EC	20 : 20	3 - 4 ครั้ง
(White Oil)		67% EC	200 : 20	:

: ปร๊ษญา ร้ศมีธรรมวงศ้ (2555)

(Mites)

:

ตัวผู้มีความยาว 0.15 มิลลิเมตรตัวเมียยาว 0.2 มิลลิเมตร มักอา

ไบบางที่ถูกไรเข้าทำลายด้วยแวนขยาย จะเห็นตัวไร มีสีเหลืองใส พบไข่และคราบตัวอ่อนอยู่ทั่วไป

: ไรชอบทำลายยอดและตาอ่อนของพีช ไบบางที่ถูกไรคูดน้ำเลี้ยงจะมี สีซีด

:

1. อากาศแห้งมากกว่าที่ชื้น ดังนั้นโรจึงหมดไป

2.

25

		%		
(Watable sulfur)		80% WP	60 - 80 : 20	2
		80% WP		5
(Amitraz)		20% EC	40-60 : 20	

: รัชญา รัศมีธรรมวงศ์ (2555)

:

:

-

-

2

ตาย หรือตัดวัชพืชที่ขึ้นในแถวยกควรทำก่อนวัชพืชออกดอก

		/	
50 (/)	(27.6% เอสแอล)	400 มิลลิลิตร	
	(48%)	200 มิลลิลิตร	
100 ลิตร/ไร่)	(48% เอสแอล)	750-1,000 มิลลิลิตร	อัตราที่แนะนำขึ้นกับ

: ปรัชญา รัชมีธรรมวงศ์ (2555)

จะสามารถเปิดกริดได้เมื่ออายุประมาณ 7 ปีครึ่ง ต้นยางในสวนต้องมีขนาดเปิดกริดได้มากกว่า ร้อยละ 70 ของยางทั้งหมด โดยต้นยางต้องมีเส้นรอบวงลำต้นไม่ต่ำกว่า 50 เซนติเมตร ที่ระดับความสูง 150

25 - 30

จะสามารถเพิ่มผลผลิตยางให้สูงขึ้น และถนอมต้นยางให้สามารถกริดได้ยาวนานขึ้นคุ้มค่ากับ

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการกริด

1. ความหนาแน่นของจำนวนท่อน้ำยางมีมากบริเวณเปลือกชั้นใน และมีมากที่จุดบริเวณใกล้เคียง

80

0.5

1.3 มิลลิเมตร ทำให้คงเหลือวงท่อน้ำยางไว้บนต้นโดยไม่ได้กริดถึงร้อยละ 50 ซึ่งเป็นท่อน้ำยางกริดต่อไปได้ ซึ่งขึ้นอยู่กับความชำนาญของคนกริด

2.

ลักษณะของพื้นที่ ความชำนาญของคนกริด และช่วงเวลาการไหลของน้ำยาง ปกติการกริดครั้งลำต้นสามารถกริดได้ 450 - 500 การกริดหนึ่งในสามของต้น สามารถกริดได้ 650 - 700 ต้นต่อวัน

3.

จากการคายน้ำ โดยจะเริ่มลดค่าหลังดวงอาทิตย์ขึ้นจนถึงเวลา 13.00 - 14.00

การกริดช่วงเวลา 06.00 - 08.00 น. ได้น้ำยางน้อยกว่าการกริดช่วงเวลา 03.00 - 06.00 น. เฉลี่ย

4 - 5

08.00 - 11.00

16

11.00 - 13.00 ได้น้ำยางน้อยกว่าการกริดกลางคืน

25

4.

การกริดที่ใช้ความถี่ของการกริดต่ำจะสิ้นเปลืองเปลือกต่อครั้งกริดมากกว่าการกริดที่ใช้ความถี่

ง แต่เมื่อรวมความสิ้นเปลืองเปลือกทุกครั้งทีกริดจะน้อยกว่าการกริดวันเว้นวันทำให้
หน้ากริดเปลือกแรกสองหน้ากริดหมดภายใน 11 ปี การกริดวันเว้น

16

8

7

6

ครั้งกริดระหว่าง 1.7 - 2.5 มิลลิเมตร หรือไม่เกิน 25 เซนติเมตรต่อปี

5.

1.

2.

3.

4.

5.

1. ใช้ไม้ระแนงยาว 150 เซนติเมตร ตัดปลายด้านบนเป็นมุม 30 องศาับแนวระดับ

2. ใช้ไม้ระแนงยาว 5 เซนติเมตร ยาว 30 เซนติเมตร

ตามแนวเฉียงของปลายไม้ที่ติด ให้แผ่นสังกะสีทำมุม 30 องศาับแนวระดับ

3. ผูกเชือกฟางยาว 50 เซนติเมตร ให้กึ่งกลางเชือกอยู่ในตำแหน่งที่ตอกตะปูบน
แผ่นสังกะสี ซึ่งเชือกฟางต้องอยู่ที่ระดับความสูง 150 เซนติเมตร

1. วัดขนาดของต้นยาง ใช้เชือกยาว 50 เซนติเมตร วัดรอบต้นยางที่ระดับความสูง
จากพื้นดิน 150 เซนติเมตร หากปลายเชือกทั้งสองไม่ซ้อนกันก็แสดงว่าต้นยางได้ขนาด

50

2.

3. การแบ่งครึ่งหน้ากริดใช้เชือกวัดรอบต้นแล้วนำมาทบครึ่งจากนั้นนำเชือกที่ทบครึ่ง
แนบกับต้นยางโดยให้ปลายด้านหนึ่งอยู่ที่รอยแบ่งครึ่งด้านดิ่งปลาย

ประมาณ 30 เซนติเมตร

4. การทำรอยแบ่งครึ่งด้านหลัง ใช้ตะปูหรือชอล์กทำส่วนแบ่งครึ่งด้านหลังผ่านจุด

5. การขีดรางนำยางและลวดรับด้วยนำยาง ขีดรางรอบรับนำยางห่างจากรอยเปิดกริด 30 เซนติเมตร และติดลวดรับด้วยนำยางให้ห่างจากเส้นรับนำยางลงมาประมาณ

10 เซนติเมตร

4

1.

3

2.5

รอยกริดที่ขูดเปลือกกว้าง 2.5 เซนติเมตร ปีละ 2 - 3 ครั้ง ในปีถัดไป หากผลผลิตเพิ่มขึ้นให้หยุด

2.

3

ที่เหมาะสมช่วงนี้ คือ

ได้ง่ายและสามารถกริดชดเชยได้เฉพาะท้องที่มีกริดน้อยกว่า 200

1. ระบบการกรีดเปลือกงอกใหม่ เมื่อกลับไปกรีดยางใหม่ในหน้าที่เปลือกงอกใหม่

3

1. และหลีกเลี่ยงบาดแผลที่จะทำให้หน้ายางเสีย

2. 2.0 - 2.5

3.

4.

5.

6. อย่ากรีดลึกถึงเนื้อไม้เพราะจะทำให้เปลือกที่งอกใหม่เป็นปุ่มปม

4. การใช้สารเคมีเร่งน้ำยางกับเปลือกเดิมของยางบางพันธุ์

ยางให้นานขึ้น สารเร่งน้ำยางที่มีประสิทธิภาพในปัจจุบัน ได้แก่

2-chloroethylphosphonic acid (Ethylene) (Ethepon)

รอยกรีดหรือเจาะ แก๊สเอทิลีนจะกระจายและซึมเข้าสู่เปลือกชั้นใน เข้าสู่ท่อน้ำยางสามารถไหลผ่านผนังเซลล์ได้ดีขึ้นเพิ่มปฏิริยาการเปลี่ยนแปลงน้ำตาลซูโครสเพิ่มความดันภายในท่อน้ำยางเพิ่มบริเวณพื้นที่ให้น้ำยาง ชะลอการจับตัวของเม็ดยางในท่อน้ำยางการอุดตันจึงช้า

4

1. การใช้สารเคมีเร่งน้ำยางความเข้มข้น 2.5% กับน้ำกรีดปกติเมื่อต้องการกรีดยาง

2.5

- นรอกกริด โดยใช้สารเคมีเร่งน้ำยาที่มีความเข้มข้น 5% จำนวน 1 ส่วน ผสมน้ำ 1 ส่วน หรือความเข้มข้น 10% จำนวน 1 ส่วน 3

3-4

าง 0.5 เซนติเมตร

ต่ำจากเนวรอกกริด 2.5 เซนติเมตร กว้าง 0.5 เซนติเมตร ต่ำจากเนวรอกกริด 2.5 เซนติเมตร

2. การใช้สารเคมีเร่งน้ำยา ความเข้มข้น 2.5% กับหน้ากริดปกติเมื่อไม่ต้องการกริด

กริด ใช้สารเคมีเร่งน้ำยาทาเหนือรอกกริด กว้าง 1.25 เซนติเมตร

3. การใช้สารเคมีเร่งน้ำยา ความเข้มข้น 2.5% กับกริดข้างหน้าสูงโดยการกริดขึ้น

- ทำในรอยบาก ใช้มีดกริดข้างทำแนวบากเป็นร่องดิน ๆ ขนาดกว้าง 0.5 เซนติเมตร

4-5 เซนติเมตร และทาสารเคมีในรอยบาก ความถี่ของการใช้

กว้างแถบละ 1.5 เซนติเมตร ความยาวของแถบเป็นครึ่งหนึ่งของความยาวรอกกริด และทาสารเคมี

ปริมาณเนื้อยางแห้งลดลงมากขึ้น

2.

ยางเปลี่ยนไปทำให้อัตราการเกิดอาการเปลือกแห้งสูงขึ้น ดังนั้น

3. : ; :
 พบว่าการใช้สารเคมีเร่งน้ำยาง 5% ทาทุกเดือนและทาทุก 15 วัน หลัง 2
 หน้ากรีดเกิดอาการเปลือกแห้งร้อยละ 20 - 22

14

7

4
 างไรก็ตาม หากเจาะลึกจนถึงเนื้อไม้จะทำให้บริเวณที่ถูกเจาะเป็นแผลและมีสีคล้ำ
 หรือการเกิดเปลือกบวมก็ทำให้เกิดสีคล้ำบนเนื้อไม้บริเวณดังกล่าวได้ซึ่งเมื่อเนื้อไม้ใหม่ถูกสร้าง
 ขึ้นมาจะปิดทับส่วนที่คล้ำไว้ด้านใน ส่วนการกรีดหน้าสูงกรีดขึ้น หากกรีดบาดเนื้อไม้ก็ทำให้

1.
 ที่เหมาะสมแต่ไม่ควรเกินช่วงเวลา 11.00 - 13.00 น. เนื่องจากช่วงเวลาดังกล่าวผลผลิตที่ได้

2.
 หรือในท้องถิ่นที่ฝนตกมาก หรือกรีดยอดเชยเป็นการกรีดติดต่อกันเป็นวันที่ 2

2

หินหยาบเพื่อให้เหมาะสมกับการแต่งคลองมิดและเดือยมิด ในการลับมิดกรีดขางนั้นครั้งแรกลับ
 ราบเรียบสม่ำเสมอตลอดทั้งเล่ม ในระหว่างที่ลับด้วยหินหยาบหรือหินละเอียดพยายามหลีกเลี่ยง

1. เหมือนนิ่วรี เหมาะสำหรับต้นยางเพิ่งเปิดกรีดซึ่งมีเปลือกบางมิดจะจับหน้ายางได้ดี และมิดคลอง

2. แต่งเดือยมิด เดือยของมิดกรีดขางไม่ว่าจะใช้กรีดขางที่เริ่มเปิดกรีดใหม่ ซึ่งมีเปลือก

ถ้าพุงมิดยื่นออกมายาวกว่าเดือยมิด มิดเล่มนี้จะใช้กรีดไม่ได้ หากนำไปกรีดจะบาดเนื้อไม้ทันที

3. ไปแปรรูปได้หลากชนิดทั้งในรูปน้ำยางข้นและยางแห้ง

ขั้นตอนการเก็บรวบรวมน้ำยาง

ทุกครั้ง ไม่ควรใส่ขี้ยางและเศษไม้ลงในถังเก็บน้ำยางจะทำให้ยางสกปรก จับตัวเป็นก้อนเร็ว

ต้องทำความสะอาดเครื่องมือทำยางแผ่นทุกชนิดก่อนและหลังการใช้งานแล้วเนื่องจ

1. กรองน้ำยางด้วยเครื่องกรองลวด เบอร์ 40 และ 60 เพื่อเอาสิ่งสกปรกออก โดยวาง 2 ชั้น เบอร์ 40 ไว้ข้างบนและเบอร์ 60 ไว้ข้างล่าง
2. ตวงน้ำยางที่กรองเรียบร้อยแล้วใส่ในตะกุงที่สะอาด ตะกุงละ 3 ลิตร
3. 2

3:2 (

เช่น กรณีฝนตกขณะเก็บน้ำยาง) ใช้ไม้พายกวนน้ำยางในตะกุง 2-3

4. สังกะสีค่อน้ำ 2 กระป๋องนม (น้ำกรด ที่ผสมแล้วไม่ควรเก็บไว้เกิน 2) ตวงน้ำกรดที่ผสมแล้ว 1 กระป๋องนมต่อน้ำยาง 1 ตะกอน เกล่งในน้ำยางให้ทั่วตะกอน ขณะที่เทน้ำกรดให้ใช้ใบพายกวนน้ำยางไปมาประมาณ 6 เทียว (กรดฟอร์มิก ชนิดความเข้มข้น 90% 1 ลิตร ทำแผ่นยางได้ประมาณ 90 - 100)

5. ให้หมด แล้วเก็บรวบรวมใส่ภาชนะเพื่อขายเป็นขี้อย่างได้ แต่ถ้าไม่กวาดฟองน้ำยางออกเมื่อนำ

6. สังกะสีหรือวัสดุอื่นปิดตะกอนเพื่อป้องกันไม่ให้ฝุ่นละออง หรือสิ่งสกปรกตกลงไปในน้ำยางที่กำลังจับตัว ตั้งทิ้งไว้ประมาณ 30 - 45

7. เมื่อยางจับตัวแล้วก่อนนำไปนวดควรใช้น้ำสะอาดหล่อใส่ทุกตะกอนเพื่อความสะอาด

8. กว่าตะกอนบนแท่นนวด ยางจะหลุดออกจากตะกอน จากนั้นทำการนวดด้วยมือ

9. 3 - 4 3 - 4 3 - 4
จึงนำเข้าเครื่องรีดดอก 1 ครั้ง จะได้แผ่นยางดิบที่มีขนาดพอเหมาะความหนา

10. 2 - 3
น้ำยางที่ผ่านเครื่องรีดดอกแล้วไปมาล้างด้วยน้ำสะอาดเพื่อล้างน้ำกรดและสิ่ง สกปรกที่ติดอยู่ตามผิวของแผ่นยางออกให้หมด โดยจุ่มลงในโอ่งหรือถังน้ำ ยางแผ่นที่ทำ

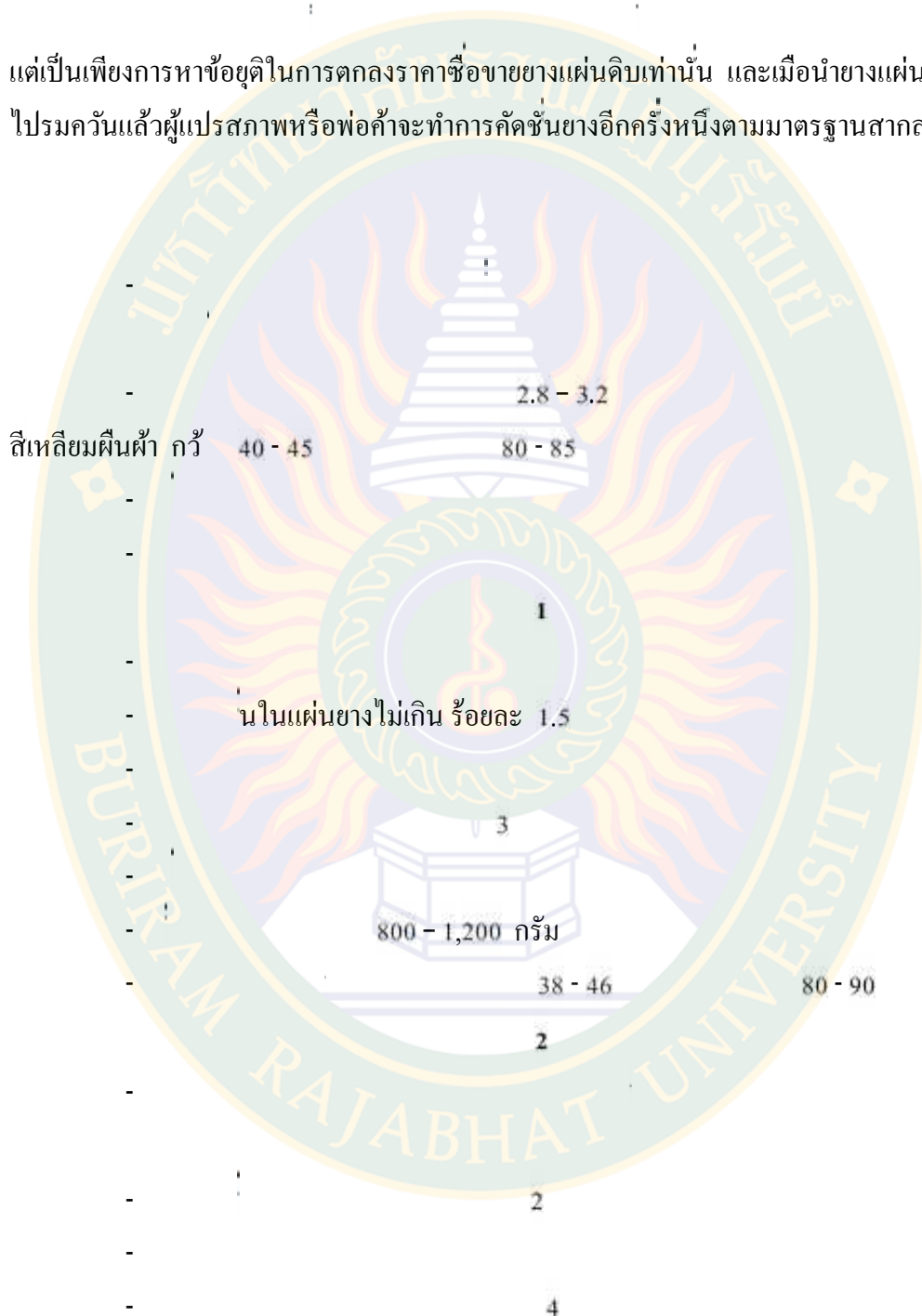
30
ไม่ควรนำสิ่งหรือตากไว้กลางแจ้งเพราะจะทำให้ยางแผ่นเสื่อมคุณภาพได้ง่ายหลังจากล้างยางแผ่น

6 15
ไหลหลังจากล้างไว้สักครู่ก็สามารถนำเข้าโรงรมได้เลย ใช้เวลาในการรมควันประมาณ 4 วัน ที่อุณหภูมิ 110 - 145

การแยกและคัดชั้นยางมีทั้งยางแผ่นดิบและยางแผ่นดินรมควัน ทั้งนี้ ยางแผ่นดิบที่

และเมื่อยางแผ่นดิบเหล่านี้ถูกแปรสภาพ

แต่เป็นเพียงการหาข้อยุติในการตกลงราคาซื้อขายยางแผ่นดิบเท่านั้น และเมื่อนำยางแผ่นดิบไปรมควันแล้วผู้แปรรูปหรือพ่อค้าจะทำการคัดชั้นยางอีกครั้งหนึ่งตามมาตรฐานสากล

- เนื้อยางแห้งมีสีสม่ำเสมอตลอดแผ่น ลักษณะสีค่อนข้างคล้ำหรืออาจมีรอยต่างคำ

- น้ำหนักเฉลี่ยต่อแผ่น 1,000 - 1,200
- แผ่นยางเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า กว้าง 38 - 46 ยาว 80 - 90

3

- น้ำหนักเฉลี่ยต่อแผ่นไม่เกิน 1,500 กรัม
- 38 - 46 80 - 90

- มีความชื้นในแผ่นยางไม่เกินร้อยละ 4.5
- 38 - 46 ยาว 80 - 90

นั้น กำหนดเอายางแผ่นรมควันชั้น 3 เป็นหลักเกณฑ์การตัดสิน ซึ่งยางแผ่นรมควันชั้นนี้จะมี

TTR20

ชั้น 1 หรือ 2 แต่ถ้าคุณภาพไม่ดีก็พิจารณาให้เป็นยางแผ่นรมควันชั้น 4, 5 เพื่อเป็นยางเกรดต่ำ
ทั้งนี้ สิ่งที่จะช่วยให้การกำหนดว่าขายนั้นอยู่ชั้นไหน คือ ฟองอากาศหรือสิ่งสกปรก (จุดและแต้ม)

ยึดหยุ่นดี ไม่มีสิ่งอื่นเจี

1

( )

2 มีคุณภาพต่ำกว่ายางแผ่นรมควันชั้น 1 แต่จะต้องรมควันสุก

5

ยางแผ่นรมควันชั้น 3 เป็นยางแห้งรมควันที่สุดสม่ำเสมอ เหนียวแน่นดี ยึดหยุ่นดี

10

4

20 เปอร์เซนต์ของแผ่นย

ยางแผ่นรมควันชั้น 5

เกิดจากเชื้อราเพราะความร้อนต่ำ สิ่งเหล่านี้รวมกันแล้วไม่ควรเกิน 30

นอกจากผลิตยางแผ่นดิบแล้ว ยางก้อนถ้วยก็เป็นการผลิตอีกรูปแบบหนึ่งที่จะพัฒนาให้

STR

ต่ำเพื่อรองรับการขยายตัวของตลาดยางแท่งที่นับวันจะมีแนวโน้ม

การผลิตยางก้อนถ้วยที่มีคุณภาพจะต้องมีลักษณะเป็นรูปถ้วย สะอาด สีสวย ไม่มีสิ่งปะปน

80 - 500

2

1.

( )

ก่อนอื่นให้เตรียมทำน้ำเชื่อมที่ได้จากการกรีดแล้วปล่อยให้แห้งจับตัวเป็นก้อน

2

น้ำเลี้ยงเชื่อมอยู่กันด้วย ให้หยอดน้ำกรดฟอร์มิกเจือจาง 10% บีบ 1 (12 - 15 ซีซี ต่อต้น) ลงในถ้วยที่มีน้ำเลี้ยงเชื่อม จากนั้นลอกขี้ยางเส้นออก แล้วกรีดอย่าให้ขี้กรีดขางตกในถ้วย กรีดไปจนครบทั้งแปลง จึงกลับมาเก็บยางก้อนที่เสียบลวดไว้ใส่ถ

หรือถุงตาข่ายในลอนแล้วนำมาผึ่งเกลี่ยบนแคร่ไม้ยกพื้น หรือชั้นแคร่เหล็กในที่ร่มที่มีอากาศถ่ายเท

2.

( )

น้ำกรดฟอร์มิกเจือจาง 10% (น้ำกรดฟอร์มิก 10 ส่วนผสมน้ำ 90 ส่วน) ถึงเกลลอน และขวดฉีด

ก่อนรองน้ำยาง กรีดขางตามปกติจนครบทั้งแปลง เมื่อน้ำยางหยุดไหลให้หยอดน้ำกรดด้วยการบีบ

วิธีนี้จะใช้เวลาและแรงงานมากกว่าวิธีแรก แต่น้ำยางจับ

เตรียมทำน้ำเลี้ยงเชื่อม จึงเหมาะที่จะผลิตขางก้อนด้วยในฤดูฝนหรือในพื้นที่ที่มีฝนตกชุก

ทั้ง 2 วิธีนี้แม้จะเป็นเกษตรกรมือใหม่ก็ทำได้ไม่ยาก เพราะสถาบันวิจัยยางได้กำหนด

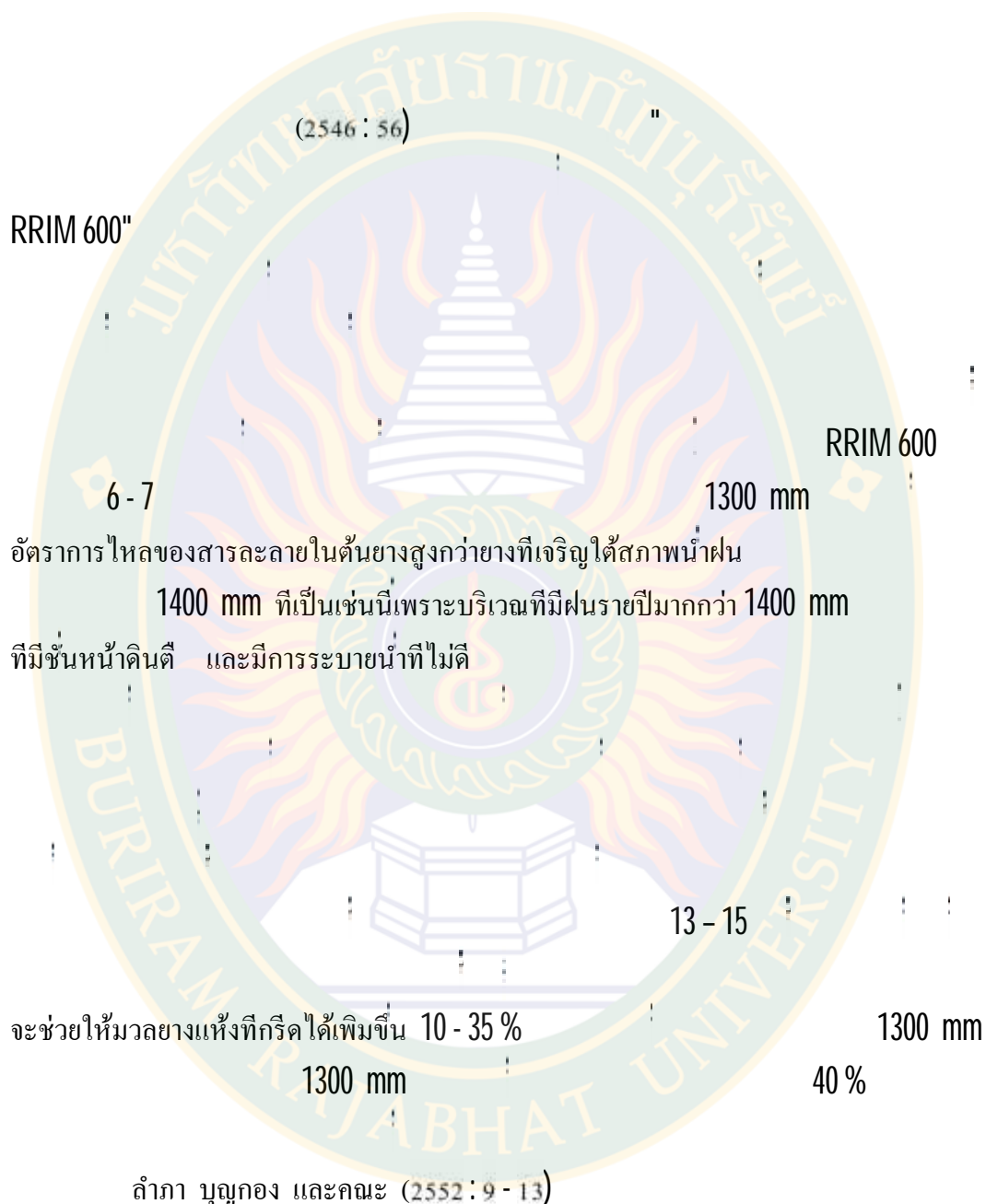
ตามธรรมชาติ มีน้ำหนักประมาณ 80 - 500

60

40

4

สำหรับการซื้อขายขางก้อนด้วย พ่อค้าจะประเมินราคาจากเปอร์เซ็นต์ความชื้นที่อยู่ในก้อนขาง โดยขางกรีด 2 มัด แล้วนำไปผึ่งไว้วัน 3 45% มีปริมาณเนื้อขางแห้ง 55% ซึ่งจะคิดราคาอ้างอิงจากราคาขางแผ่นดิบชั้น 3 เป็นหลัก ถ้าขางก้อนด้วยสกรปรก หรือมีขี้เปลือกและสิ่งปะปน จะถูกหักราคา กิโลกรัมละ 5 - 10

งพาราในพื้นที่ ในปี 2551 เพิ่มขึ้น 18,728 ไร่
1,286 ครอบครั้ว พื้นที่ยังไม่เปิดกรี๊ด 13,307.5 ไร่ และพื้นที่เปิดกรี๊ดแล้ว 5,420
จำนวน 320 ครัวเรือน อายุเฉลี่ยของเกษตรกรอยู่ระหว่าง 50 - 54

ง มีสวนเฉลี่ย 8 - 10

RRIM 600

63.8 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี ส่วนใหญ่แบ่งใส่ปุ๋ย 2 ครั้ง คือ ต้นฝน (เม.ย. - . .)

(. . - ธ.ค.) ต้นทุนในการทำยางแผ่นดิบ 3,327 บาทต่อไร่ต่อปี รายได้จากการขาย

12,941 บาทต่อไร่ต่อปี คิดเป็นรายได้สุทธิ 9,613 บาทต่อไร่ต่อปี ต้นทุนในการทำน้ำยางสด

2,133 บาทต่อไร่ต่อปี รายได้จากการขายน้ำยางสด 8,899 บาทต่อไร่ต่อปี คิดเป็นรายได้สุทธิ

6,766 บาทต่อไร่ต่อปี

นิรนนท์ เครื่องดำ และคณะ (2552 : 6 - 7)

เจริญเติบโตของต้นยางพาราจากการปลูกพืชเศรษฐกิจในร่องยาง กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 ราย

3

4,137 ไร่ อายุของต้นยางพาราใหม่ที่ยังไม่เปิดกรีด ประมาณ 6 - 7 ปี ดังนั้น ต้นยางพาราใหม่
ที่มีอายุ 1 - 3 ปี จึงมีน้อยกว่า 3,554

เฉลี่ย 2,302 บาท/ไร่ รองลงมาคือ การปลูกมันสำปะหลัง เฉลี่ย 2,008 บาท/ไร่ การปลูกพืชแซม

1,967

/

1,822

/

ปลูกพืชไร่ พักทอง แดงไทย เฉลี่ย 1,173 บาท/ไร่ ราคาขายผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ในท้องถิ่นพบว่า

แซมในร่องยางพารา ราคาเฉลี่ย 3,482 บาท/ไร่ การปลูกพืชไร่ พักทอง แดงไทย

ราคาเฉลี่ย 3,455 บาท/ไร่ และการปลูกมันสำปะหลังมีราคาเฉลี่ย 3,145 บาท/ไร่ ผลกระทบที่เกิด

ผลผลิตน้อยกว่าการปลูกข้าวในพื้นที่ทั่วไป เนื่องจากเป็นที่สูงและเป็นพันธุ์ข้าวเบา การตัดสินใจ

3

อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์ มีค่านิยมตามเพื่อนบ้าน เมื่อมีคนปลูก
มันสำปะหลังแซมในร่องยางพาราแล้วมีรายได้เพิ่มขึ้น เพราะการปลูกมันสำปะหลังสามารถปลูก
2 ; ทุนไม่มากเนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่มีสวนยางพาราจะมีเครื่องมือ

เท่านั้น หลังจากฤดู การทำนาแล้วจะปลูกมันในทีนา และการปลูกแซมในร่องยางพาราไปด้วย

3 - 4

ยุพาพรรณ วรรณชาย และคณะ (2552 : 14 - 17)

การเจริญเติบโตของต้นยางพาราอยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ 28 องศาเหนือและใต้ และเจริญในพื้นที่ลาด
เอียงไม่เกิน 45 องศาเหนือ เส้นแวง 104.54 องศา

2 - 12

4.5 - 5.5

24-27 องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 65 เปอร์เซ็นต์

25 - 37

65 - 70

อุณหภูมิและความชื้นจึงมีความเหมาะสมต่อการปลูกยาง ก่อนที่เกษตรกรจะ

มีพื้นที่ว่างแต่ปล่อยทิ้งไว้ไม่ได้ใช้ให้เกิดประโยชน์ เจ้าหน้าที่ทางการเกษตรได้เข้ามาสำรวจพื้นที่

โครงสร้างของดิน คุณสมบัติทางเคมีของดิน อุณหภูมิและความชื้น เจ้าหน้าที่ทางการเกษตร

เกษตรกรปลูกยางพาราในพื้นที่ที่ปล่อยทิ้งไว้ เพื่อให้มีรายได้มากขึ้น และหลังจาก

การปลูกยางพารา มีเกษตรกรที่ได้กรีดยางพาราไปบ้างแล้ว จำนวน 3 ราย เพิ่มขึ้นจากปี 2549

(2553 :)

(sample Random Sampling) โดยใช้เกณฑ์ร้อยละ 20

1-4 ได้จากการปลูกพืชแซมยาง พืชแซมยางที่สำคัญที่สุดในจังหวัดกาฬสินธุ์คือ โดยเฉลี่ยแล้วมีพื้นที่ปลูกประมาณ 280,530 ไร่ คิดเป็น 12.29% ของเนื้อที่เพาะปลูกทั้งหมด 11,537.5 บาทต่อปี มากกว่าเกษตรกรที่ไม่มีรายได้เสริมคิดเป็นร้อยละ 100 นอกจากนี้เกษตรกรที่มีรายได้เสริมในช่วงต้นยางอายุ 4 ปีขึ้นไป มีรายได้เสริมจากการเลี้ยงสัตว์

425,077
105,990.16 ร้อยละ 24.9
(2555 :) 408
20

ทดลองตั้งแต่เริ่มต้นปลูกจนถึงการเปิดกรีดได้แล้วที่แปล

เพราะยางแต่ละพันธุ์มีความเหมาะสมต่างกันในแต่ละพื้นที่ปลูกที่ต่างกัน พื้นที่ปลูกยางเดิมในภาคใต้ และภาคตะวันออก หรือพื้นที่

(RRIT) 251 ไม่เหมาะที่จะปลูกในแปลงที่มีระดับน้ำใต้ดิน

(BPM) 24 หรือโรคใบร่วงที่เกิดจากเชื้อไฟทอปโทรา ยางพันธุ์

(RRIM) 600

(PB) 255

หรือพันธุ์ที่ให้ผลผลิตเนื้อไม้เป็นหลักหรือพันธุ์ที่ให้ทั้งน้ำยางแล

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาข้อมูลการปลูกยางพารา ปัญหาการปลูกยางพาราและแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการปลูกยางพาราในภาคอีสานตอนใต้ เป็นการดำเนินการวิจัยรูปแบบของการวิจัยแบบผสม (Mixed Method) ใช้กรอบในการดำเนินการศึกษาตามแนวความคิดการมีส่วนร่วมของเกษตรกร และที่มุ่งเน้นไปที่การวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในภาคอีสานตอนใต้ 5 จังหวัด คือ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และอุบลราชธานี

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในภาคอีสานตอนใต้ จาก 5 จังหวัด 27 อำเภอ จำนวน 370 คน กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการแบ่งกลุ่มเกษตรกรตามพื้นที่ปลูกและใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย

ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้แก่ ข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากบทความ วารสาร เอกสาร สิ่งพิมพ์ รัฐบาล เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นต้น เพื่อนำมาศึกษาทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา และใช้ในการทบทวนวรรณกรรม รวมทั้งให้ทราบถึงลักษณะทางกายภาพ ประวัติความเป็นมา และโครงสร้างทั่วไปของพื้นที่ที่ศึกษา

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) มีดังนี้

1. เก็บข้อมูลโดยใช้วิธีการสร้างแบบสอบถามเพื่อสัมภาษณ์เกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นเกษตรกรในจังหวัดนครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และอุบลราชธานี โดยข้อมูลที่ทำการศึกษาประกอบด้วย ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง

เพื่อสัมภาษณ์ข้อมูลต้นทุนและผลตอบแทนในการปลูกยางพารา รวมทั้งรายได้ที่ได้รับ

2.

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.

ครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของเกษตรกร ซึ่งเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

(Check List)

จำนวน 12 ข้อ

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการปลูกยางพารา เป็นแบบปลายเปิด 24 ข้อ

2.

ใน 5 จังหวัด ๆ ละ 15 คน โดยจัดเวลาเสวนา รวม 5 ครั้ง ทั้งนี้เพื่อรวบรวมข้อมูล

ยางพารา เริ่มตั้งแต่การเตรียมพื้นที่ปลูก พันธุ์ยาง วิธีปลูก การบำรุงดูแลรักษา การใส่ปุ๋ย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Check List)

1. วิเคราะห์ลักษณะข้อมูลที่ต้องการในการศึกษาค้นคว้า โดยวิเคราะห์จาก
2. ศึกษาเอกสาร ตำรา คู่มือ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการปลูกยางพารา
- 3.
- 4.
- 5.
6. นำแบบสอบถามที่แก้ไขตามที่ผู้วิจัย
7. ปรับปรุงแบบสอบถามและจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เก็บ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

และสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อสำรวจสภาพของสวนยางพารา

2.

3.

กับกลุ่มที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับช่วงเวลาที่เริ่มปลูกยางพาราของเกษตรกร และขั้นตอนวิธีการปลูกยางพารา เริ่มตั้งแต่การเตรียมพื้นที่ปลูก พันธุ์ยาง วิธีปลูก การบำรุงดูแล

4.

5.

และการเผยแพร่ทางบทความ วารสาร ให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงสาธารณชนที่สนใจ

การวิเคราะห์ข้อมูล

(Qualitative Analysis) (Mixed Method)

1.

2.

3.

(Content Analysis)

(Focus group)

(Content Synthesis)

4. การวิเคราะห์ข้อมูลทุติยภูมิ ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาและรายงานผลด้วย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1.

(Frequency)

2.

(Percentage)

การตรวจสอบคุณภาพของข้อมูล

(Triangulation)

ผู้ปลูกยางพารา เพื่อตรวจสอบข้อมูล ข้อเท็จจริงในการปฏิบัติ หาแนวทางเพิ่มประสิทธิภาพ

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การศึกษาแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการปลูกยางพาราในภาคอีสานตอนใต้ ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเกษตรกรกลุ่มตัวอย่างในภาคอีสานตอนใต้ ผลการวิจัยได้นำเสนอตามลำดับ ดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลและวิธีการปลูกยางพาราในภาคอีสานตอนใต้
- ตอนที่ 2 ปัญหาและข้อเสนอแนะในการปลูกยางพาราในภาคอีสานตอนใต้
- ตอนที่ 3 แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการปลูกยางพาราในภาคอีสานตอนใต้

ตอนที่ 1 ข้อมูลและวิธีการปลูกยางพาราในภาคอีสานตอนใต้

จากการเก็บข้อมูลการปลูกยางพาราของเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราใน 5 จังหวัดของภาคอีสานตอนใต้ จำนวน 370 ราย ผู้วิจัยได้รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามตารางที่ 27 ถึงตารางที่ 41

ตารางที่ 27

รายการ	N = 370	
	จำนวน	ร้อยละ
	243	65.67
	127	34.32
21 - 30	37	10.00
31 - 40	88	23.78
41 - 50	171	42.22
51 - 60	62	16.75
	12	3.24

ตารางที่ 27 ( )

		N = 370	
	3	184	49.73
	3	66	17.84
	6/ .	42	11.35
	/ .	28	7.57
		16	4.32
		3	0.81
		31	8.38

27

65.67 ร้อยละ 34.32

41 - 50 ปีสูงสุด ร้อยละ 42.22 รองลงมา 31- 40 ปี

ร้อยละ 23.78 และ 21- 30 ร้อยละ 10.00

กลุ่มตัวอย่างมีระดับการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 3 สูงสุด ร้อยละ 49.73

ร้อยละ 4.32 และ 3 ร้อยละ 17.84 ระดับการศึกษาปริญญาตรี

0.81

	N = 370	
	135	37.71
	30	8.10
	15	4.05
	12	3.24
	10	2.70
	21	5.67
	18	4.86
	29	7.83
	55	14.86
	15	4.05
	13	3.51
	12	3.24
	8	2.16
	7	1.89
	70	18.92
	15	4.05
	27	7.29
	13	3.51
	9	2.43
	6	1.62

28 ( )

	N = 370	
	65	18.16
	18	4.86
	14	3.78
	10	2.70
	14	3.78
	9	2.43
		45
12		3.24
13		3.51
8		2.16
7		1.89
5		1.35

28

370 คน จำแนกตามพื้นที่ปลูกยางพารา 5 จังหวัด 27 อำเภอ โดยกลุ่มตัวอย่างมีพื้นที่ปลูก

ร้อยละ 37.71 รองลงมา

18.16

ร้อยละ 14.86

18.92

ร้อยละ 12.16

		N = 370	
น้อยกว่า 10		76	20.54
11 - 20		156	42.16
21 - 30 ไร่		59	15.94
31 - 50		31	8.38
51 - 100		19	5.13
101 - 200		11	2.97
มากกว่า 200 ไร่		4	1.08
		14	3.78
		306	82.70
		35	9.46
		20	5.41
		9	2.43
		196	52.97
	2535 - 2539	62	16.77
	เข้าโครงการปลูกสร้างสวนยางใหม่ปี 2547 - 2549	112	30.27
ปีที่เริ่มปลูกยางพารา			
	. . 2521 - 2534	50	13.51
	. . 2535 - 2539	72	19.46
	. . 2540 - 2546	71	19.19
	. . 2547 - 2549	129	34.86
	. . 2550 - 2554	48	12.97

29 ( )

	N = 370	
	78	21.08
	151	40.81
	119	32.16
	15	4.05
	7	1.89

29
 อีสานตอนใต้มีพื้นที่ปลูก 11 - 20 ไร่ สูงสุด ร้อยละ 42.16 รองลงมา
 10 ร้อยละ 20.54 101 - 200 ร้อยละ 1.08
 ร้อยละ 2.97 และมีพื้นที่ปลูกมากกว่า 200 ร้อยละ 9.46
 ร้อยละ 82.70 รองลงมา ร้อยละ 5.41
 ร้อยละ 52.97 รองลงมา ร้อยละ 30.27 และ ร้อยละ 16.77
 2549 ร้อยละ 34.86 รองลงมา ร้อยละ 19.46
 ร้อยละ 12.97
 ร้อยละ 40.81
 32.16
 4.05

30 แสดงจำนวนและร้อยละของพื้นที่ปลูกยางพารา ของกลุ่มตัวอย่างผู้ปลูกยางพารา

	N = 370	
พื้นที่ปลูกยางพารา	42	11.35
	174	47.03
	110	29.73
	44	11.89
	38	10.27
	215	58.11
	57	15.40
	60	16.22
น้อยกว่า 50 เซนติเมตร	194	52.43
	138	37.30
	38	10.27
50 - 100 เซนติเมตร	44	11.89
	62	16.77
	50	13.51
	214	57.84
	96	25.94
มากกว่า 100 เซนติเมตร	62	16.77
	164	44.32
	24	4.48
	20	5.40
	4	1.08
	4	1.08

30 ( )

	N = 370	
แหล่งน้ำที่ใช้ในสวนขางพารา	273	73.78
/	72	19.46
:	10	2.70
:	6	1.62
:	4	1.08
:	5	1.35

30

ในภาคอีสานตอนใต้เป็นพื้นที่ราบสูงสุด ร้อยละ 47.03 รองลงมา ร้อยละ 29.73 พื้นที่ลาดเอียง ร้อยละ 11.89 และ ร้อยละ 11.35 ร้อยละ 58.11

ร้อยละ 16.22 ดินทราย 15.40

ร้อยละ 10.27

50 ร้อยละ 52.43 รองลงมา

50 - 100 ร้อยละ 37.30

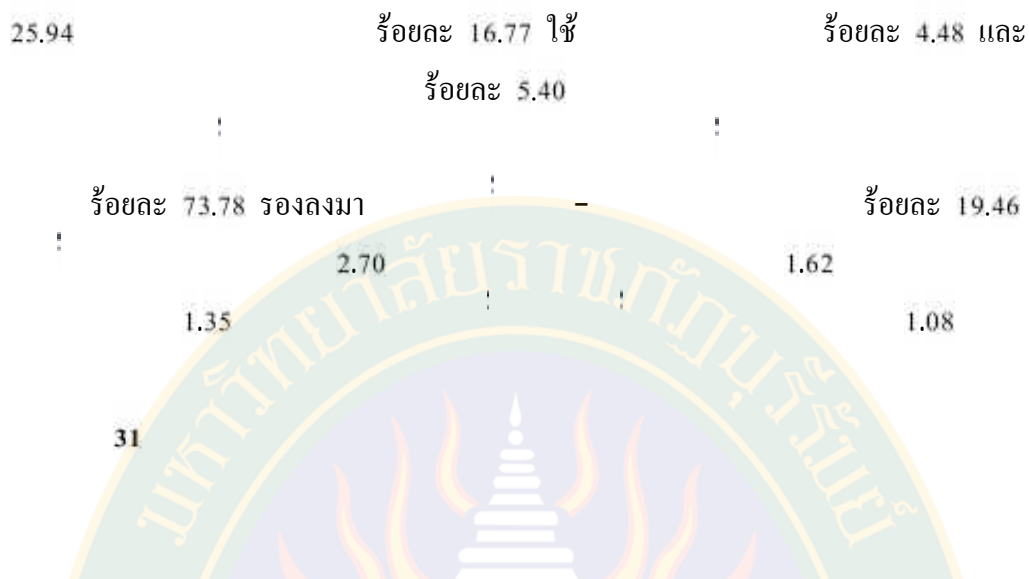
ร้อยละ 10.27

ร้อยละ 57.84 รองลงมา

ร้อยละ 16.77 ดินเค็ม 13.51

ร้อยละ 11.89

ร้อยละ 44.32

		N = 370	
RRIM 600	280	75.67	
BPM 24	8	2.16	
FB 260	14	3.78	
PB 255	6	1.62	
RRIT 251	42	11.35	
RRIT 408	3	0.81	
RRIC 110	4	1.08	
PB 235	5	1.35	
	8	2.16	
	12	3.24	
	358	96.76	

31

RRIM 600 ร้อยละ 75.67 รองลงมา RRIT 251

ร้อยละ 11.35 ส่วนพันธุ์ยางที่เริ่มปลูกและยังไม่เปิดกรีด ได้แก่ RRIC 110

RRIT 408 ร้อยละ 1.08 และ 0.81

96.76

ร้อยละ 3.24 ใช้เมล็ดปลูกก่อนและติดตาม

32

		N = 370	
	-	197	53.24
	-	95	25.67
		78	21.08
(	×		
2.5 × 7.0		39	10.54
2.5 × 7.5		16	4.32
3.0 × 6.0		120	32.43
3.0 × 7.0		109	29.46
3.5 × 7.0		80	21.62
4.0 × 4.0		6	1.62
40 × 40 × 40		122	32.97
50 × 50 × 50		222	60.00
60 × 60 × 60		3	0.81
		23	6.22
		14	3.78
	3 - 5	77	20.81
	170	94	25.41
170	3 - 5	185	50.00

33 ( )

		N = 370	
		201	54.32
		25	6.76
		84	22.70
		60	16.22
1		74	20.00
1 - 2		194	52.43
2		90	24.32
3		12	3.24
		102	27.57
		36	9.73
		78	2.08
		59	15.94
		95	25.67
5		172	46.49
5 - 10		96	25.94
11 - 15		45	12.16
16 - 20		22	5.94
20		35	9.45
		232	62.70
2		87	23.51
		51	13.78

33

36.22

ร้อยละ 24.05 เริ่มปลูกในเดือนกรกฎาคม

ร้อยละ 19.46

ร้อยละ 12.16 และ

8.11

แหล่งที่มาของพันธุ์ยางที่ปลูก

ร้อยละ 54.32

ร้อยละ 22.70

16.22

6.76

1 - 2

52.43

2

ร้อยละ 24.32

1

ร้อยละ 20.00 และ

3

3.24

ร้อยละ 27.57

ร้อยละ 25.67 หันแผ่นดินตายไปทางทิศใต้

ร้อยละ 15.94

9.73

2.08

ยางที่เกษตรกรปลูกตายน้อยกว่าร้อยละ 5

คิดเป็นร้อยละ 46.49 และยางที่ปลูกตายร้อยละ 5 - 10

ร้อยละ 25.94 ตายร้อยละ 11 - 15

คิดเป็นร้อยละ 12.16 ตายมากกว่าร้อยละ 20

9.45

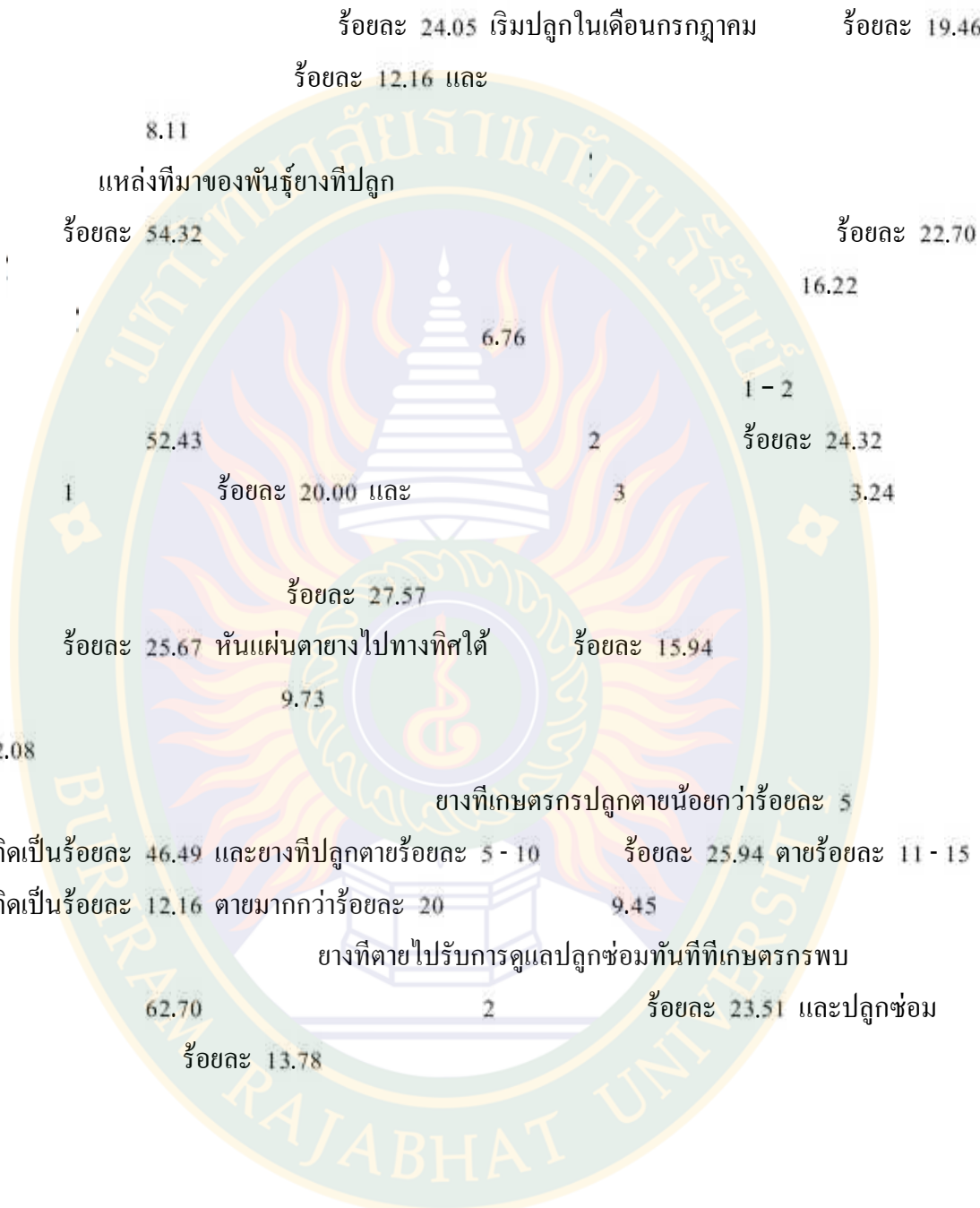
ยางที่ตายไปปรับการดูแลปลูกซ่อมทันทีที่เกษตรกรพบ

62.70

2

ร้อยละ 23.51 และปลูกซ่อม

ร้อยละ 13.78

34

		N = 370	
		263	71.08
		107	28.92
		28	7.57
		23	6.22
ถั่วลิสง ถั่วเขียว		241	65.13
		36	9.73
		17	4.59
		25	6.76
		45	12.16
50		217	58.65
1		98	26.49
2		10	2.70
		279	75.41
		84	22.70

34

71.08

28.92

ร้อยละ 65.13 รองลงมา

9.73

7.57

ร้อยละ 6.22

6.76

1 ร้อยละ 58.65 2 ร้อยละ 26.49
 50 ร้อยละ 12.16

75.41 และไม่ใส่ปุ๋ยให้พืชแซม ร้อยละ 22.70

35

		N = 370	
ช่วงเวลาที่ควรตัดแต่งกิ่งยาง		236	63.78
		103	27.84
		31	8.38
การตัดแต่งกิ่งยางที่อยู่สูง		242	65.40
		128	34.59

35

ร้อยละ 63.78

ร้อยละ 27.84 และ

ร้อยละ 8.38

65.40

ร้อยละ 34.59

การตัดแต่งกิ่งยางที่อยู่สูง

ร้อยละ 55.94 และ โนมิ่งกิ่งต้นยางลงมาตัด

ร้อยละ 44.05

		N = 370	
		196	52.97
		128	34.59
		47	12.70
		24	6.49
		195	52.70
		162	43.78
		15	4.05
1		15	4.05
2		91	24.59
3		174	47.03
มากกว่า 3 ครั้งต่อปี		62	16.76
		28	7.57

36 ร้อยละ 52.97 ร้อยละ 34.59

12.70

ร้อยละ 6.49

ร้อยละ 52.70 ร้อยละ 43.78

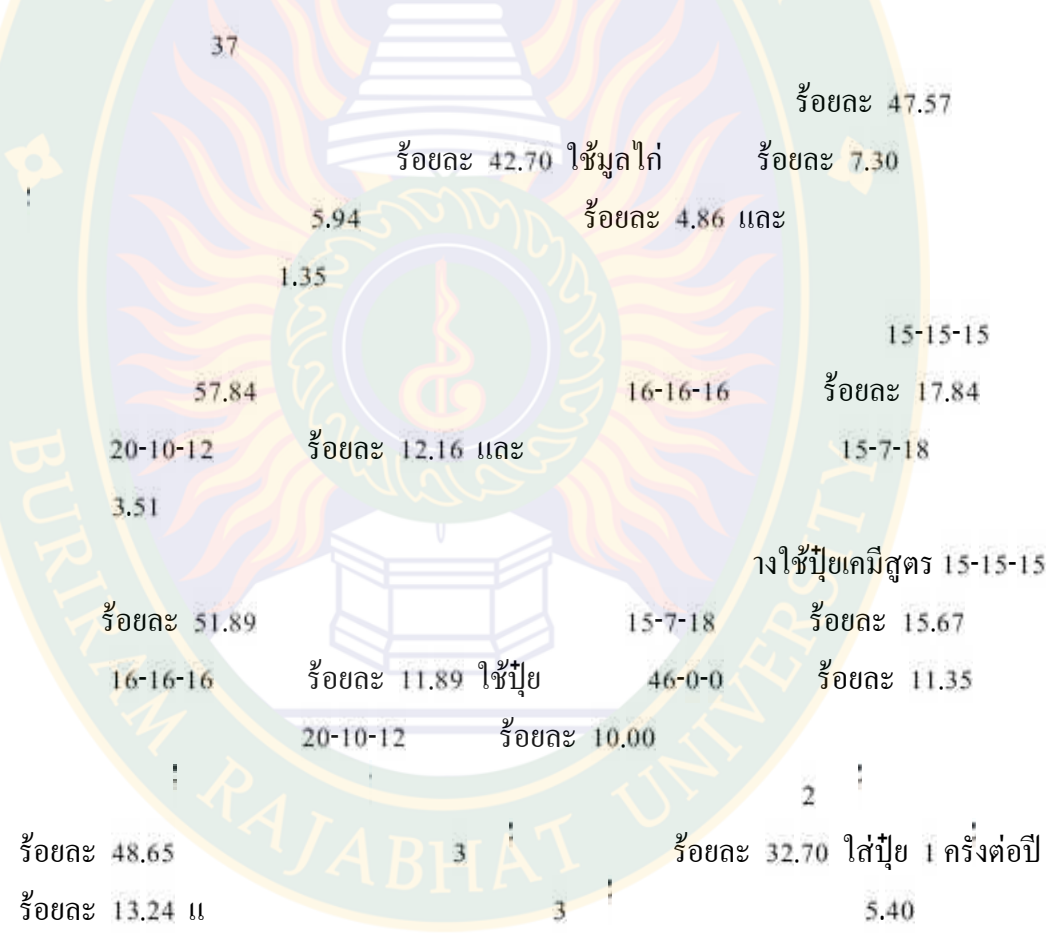
4.05

ร้อยละ 47.03	1	ร้อยละ 24.59
3	16.76	3
7.57		
37		

N = 370		
	27	7.30
	18	4.86
	5	1.35
	158	42.70
	22	5.94
	176	47.57
20-10-12	45	12.16
15-15-15	214	57.84
46-0-0	21	5.67
16-16-16	66	17.84
30-5-18	30	8.11
15-7-18	13	3.51
20-10-12	37	10.00
15-15-15	192	51.89
46-0-0	42	11.35
16-16-16	44	11.89
30-5-18	27	7.30
15-7-18	58	15.67

37 ( )

	N = 370	
1	49	13.24
2	180	48.65
3	121	32.70
มากกว่า 3 ครั้ง	20	5.40

		N = 370	
		117	31.62
		66	17.84
		223	60.27
		55	14.86
		33	8.92
		193	52.16
		134	36.22
		41	11.08
		287	77.57
		121	32.70
		36	9.73
		215	58.11
		124	33.51
		26	7.03

ร้อยละ 60.27

ร้อยละ 17.84 โว

ร้อยละ 14.86 และ

ร้อยละ 8.92

ร้อยละ 52.16

ร้อยละ 36.22

ร้อยละ 11.08

ร้อยละ 77.57 รองลงมาได้แก่

ร้อยละ 32.70

ร้อยละ 58.11

ละ 33.51 และ

ร้อยละ 7.03

40

		N = 370	
3		5	1.56
4		16	5.00
5		21	6.56
6		84	26.52
7		176	55.00
8		18	5.63
ต้นยางที่เปิดกรีดมีเส้นรอบวงที่ระดับ 150 ซม.			
30 - 40		21	6.56
41 - 50		174	54.38
50		125	39.06
		-	-

40 ( )

		N = 370	
		28	8.75
		92	28.75
		180	56.25
		8	2.50
		12	3.75
เวลาที่เริ่มต้นกรีดยาง			
	02.00 น.	102	31.87
	04.00 น.	156	48.75
	05.00 น.	33	10.31
	06.00 น.	18	5.63
		11	3.44
		94	29.38
		226	70.62
55.00	40	6	7
6.56	เปิดกรีดยาง 8 ปี	26.52	เปิดกรีดยาง 5
6.56		5.63	3 - 4
รอบวงของลำต้นที่ระดับความสูง 150 เซนติเมตร 41 - 50			
54.38		50	
39.06		40	
6.56			

56.25
 28.75 กรีดครึ่งลำต้นทุกวัน ร้อยละ 8.75 และ
 3.75
 ร้อยละ 48.75 ร้อยละ 31.87 เริ่มกรีดยาง
 เวลา 04.00 น. ร้อยละ 10.31 และ เริ่มกรีดยางเวลา 06.00 น.
 3.44

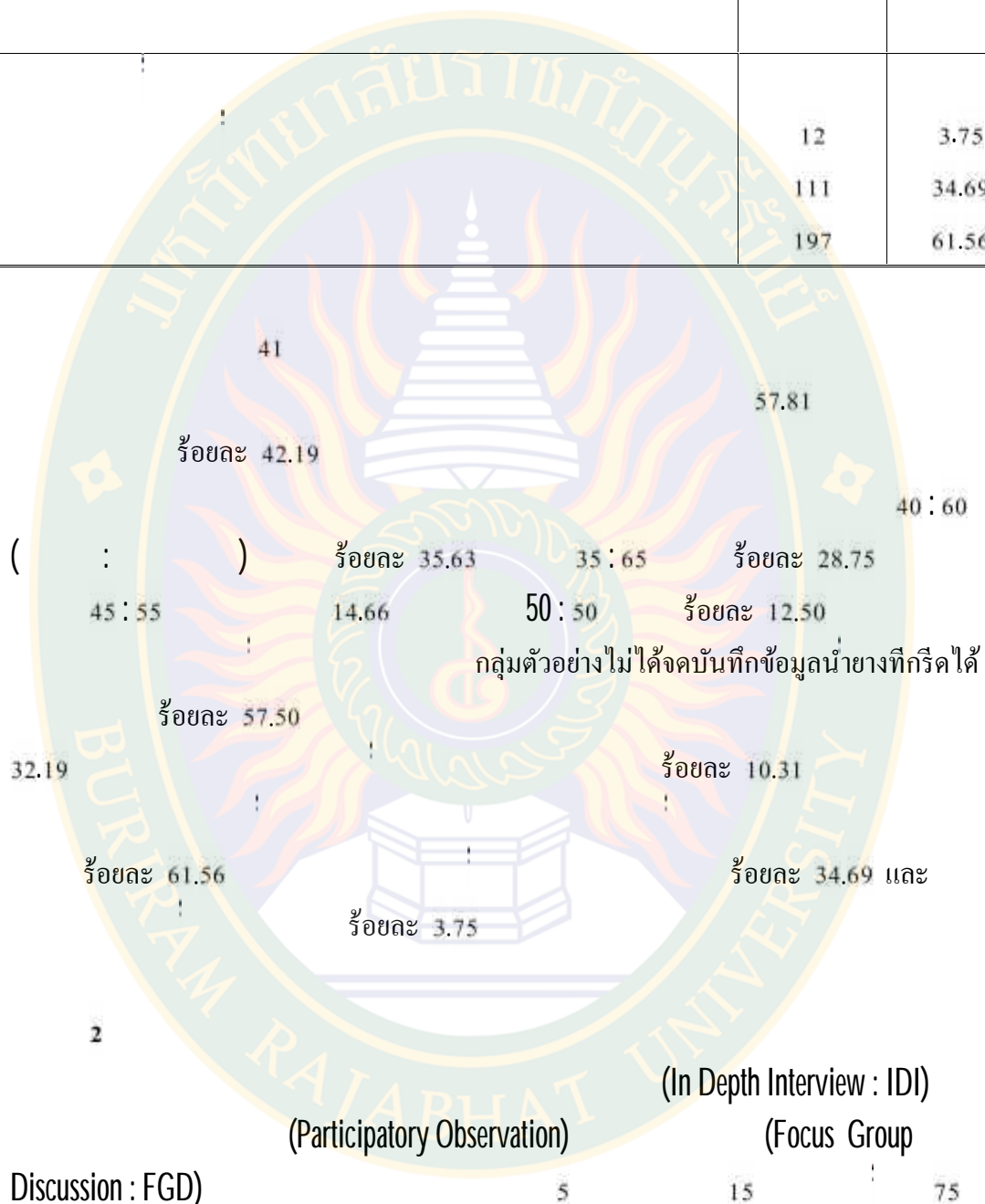
ร้อยละ 70.62 และกรีดชดเชยวันฝนตก ร้อยละ 29.38

41

		N = 370	
		135	42.19
		185	57.81
(:)			
30 : 70		29	9.06
35 : 65		92	28.75
40 : 60		114	35.63
45 : 55		45	14.06
50 : 50		40	12.50
การบันทึกข้อมูลนำยางที่กรีดได้			
		33	10.31
		103	32.19
		184	57.50

41 ( )

	N = 370	
	12	3.75
	111	34.69
	197	61.56

โดยจัดเสวนา 5 ครั้ง ดังนี้

วันที่ 7 มกราคม 2555

15

- ครั้งที่ 2 จัดที่นิคมสร้างตนเองประสาธ อำเภอประสาธ จังหวัดสุรินทร์
วันที่ 21 มกราคม 2555 15
- ครั้งที่ 3 จัดที่นิคมสร้างตนเองประสาธ อำเภอประสาธ จังหวัดสุรินทร์
วันที่ 28 มกร 2555 จำนวน 15 คน
- ครั้งที่ 4 จัดที่สำนักงานเกษตรอำเภอนอนดินแดง อำเภอนอนดินแดง จังหวัดบุรีรัมย์
วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2555 15
- ครั้งที่ 5 จัดที่สำนักงานเกษตรอำเภอสำโรง อำเภอสำโรง จังหวัดอุบลราชธานี
วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2555 15

ตารางที่ 42 แสดงข้อค้นพบและปัญหาพื้นที่ปลูกยางพาราและแนวทางปฏิบัติที่ดีของกลุ่มตัวอย่าง

1.	นเป็นทีลุ่มมีน้ำท่วมขัง	1.	ฝนถ้ำที่ดำมากน้ำท่วมขังนานไม่ควรปลูกยางพารา
2.	-	2.	-
-	-	-	1 - 5
-	50	-	-
3.	-	3.	-
-	-	-	-

1.		1.	
2.	$40 \times 40 \times 40$	2.	$50 \times 50 \times 50$
3.		3.	2.5×7 $91 \times$ 3.0×7 $76 /$ $/$
4.		4.	$3 - 5$ 170
5.		5.	H
6.		6.	-
7.	2	7.	1 - 2
8.		8.	

1.	1.
2. 11 75 RRIT 251 RRIM 600	2. 2.1 RRIM 600 251 408 BPM 24 2.2 นวัตกรรมเพื่อผลิตน้ำยางและเนื้อไม้ PB 235 PB 255 PB 260
3. 55	3.

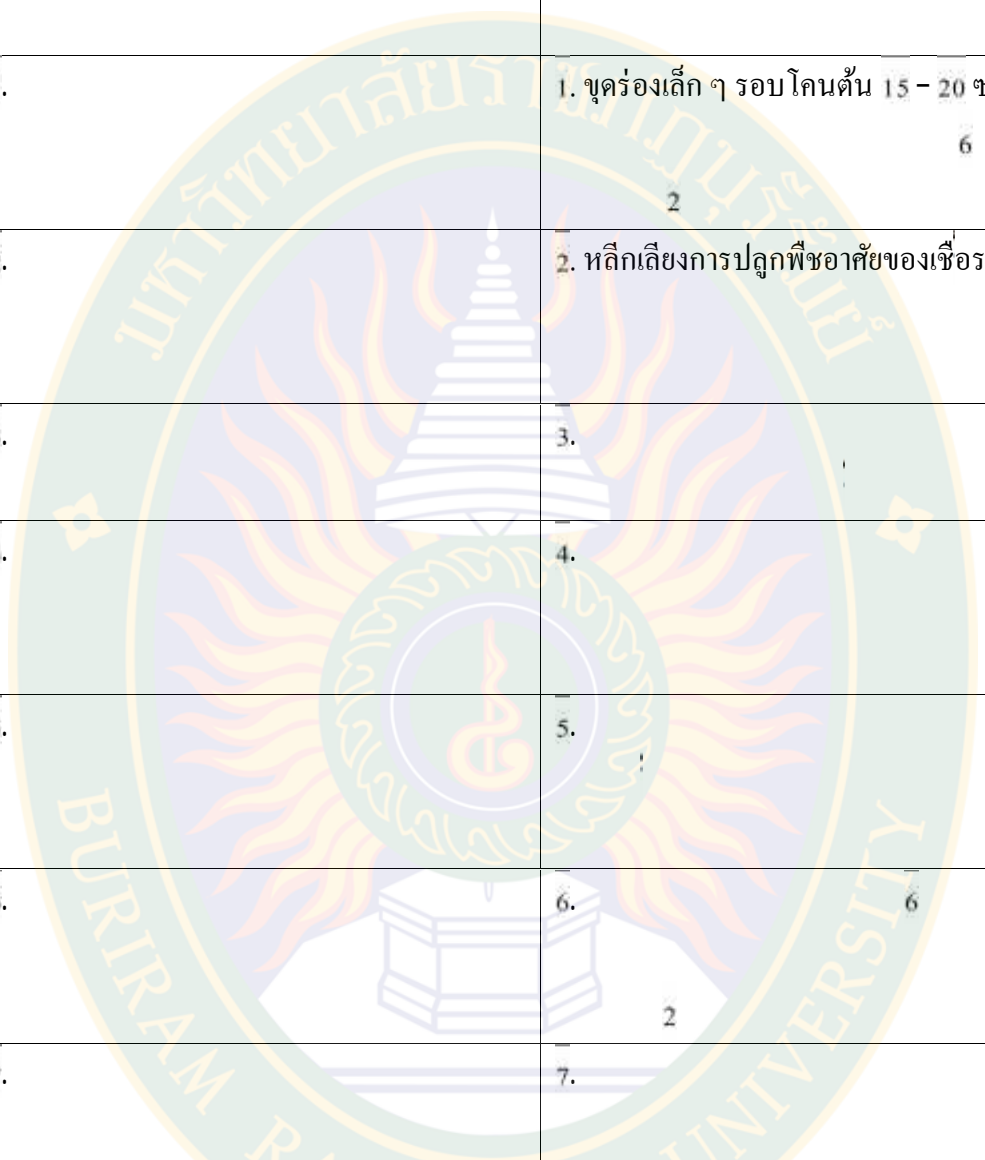
-		1.	170	3-5
-		2.	20-10-17	
- 50			2	
- 70	15-15-15		100	
16-16-16		3.	2	(. . -)
				(. . - . .)
		4.	500	
		5.	2	
		6.		2
		7.		ใส่ปุ๋ยอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง

/	
1. ร้อยละ 65 ปลุกมันสำปะหลัง 2. 3. 4. 5. 6.	1. 2 3 สำปะหลัง 50 ซม. ทุก 4 เดือนและควรใส่ปุ๋ยให้ 3 2. 3. 1 4. 3 และเพอรารีย 3 ชนิด ผสมกันสัดส่วน 2:2:1 จำนวน 1 กก. ต่อ 1 ไร่ หรือใช้เมล็ดชีวูเลียม 1 1

47 แสดงข้อค้นพบและปัญหาการตัดแต่งกิ่งยางพาราและแนวทางปฏิบัติที่ดี

<ol style="list-style-type: none"> 1. 2. ไม่ใช่ปูนขาวหรือสีทาแผลที่ตัด 3. 4. 5. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ตัดแต่งกิ่งในช่วงต้นและปลายฤดูฝน 2. ( ) 3. 4. กิ่งแขนงที่อยู่สูงห้า 5. ปีที่ 1 ให้ตัดกิ่งแขนงที่ต่ำกว่า 30 . ปีที่ 2 ให้ตัดกิ่งแขนงที่ต่ำกว่า 1 และปีที่ 3 ให้ตัดกิ่งแขนงที่ต่ำกว่า 2 เมตร 6. กิ่งที่เป็นโรคกิ่งแห้ง ตายกิ่งที่ชี้เข้าหาลำต้น กิ่งทับซ้อนเพื่อให้
--	---

1.	1.
2.	2. ลดการใช้สารเคมีให้ใช้น้ำหมักชีวภาพ
3.	
4.	3.
5.	4.
	5.
49	
1.	1.
2.	2.
3. เพี้ยแป้ง	3.
4.	4.

1.	1. ขุดร่องเล็ก ๆ รอบโคนต้น 15 - 20 ซม. 6 2
2.	2. หลีกเลี้ยงการปลูกพืชอาศัยของเชื้อรา
3.	3.
4.	4.
5.	5.
6.	6. 6 2
7.	7.

<p>1. กริดยางก่อนกำหนดกริดยางอายุต่ำกว่า 7 ปี เส้นรอบวงลำต้นต่ำกว่า 50 ซม. ที่ระดับความ</p> <p>150 .</p>	<p>1. 150 .</p> <p>รอบลำต้น เกิน 50 ซม. และกริดหนึ่งใบในสาม</p>
<p>2. กริดยางดีโดยกริดทุกวันหรือสองวันเว้นหนึ่ง</p>	<p>2.</p>
<p>3.</p>	<p>3.</p>
<p>4.</p>	<p>4.</p>
<p>5.</p>	<p>5.</p>
<p>52</p>	
<p>1.</p>	
<p>2.</p>	<p>4</p>

1.	1.
2.	2.

(Content Synthesis)

(Content Analysis)

สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านกรวด จำนวน 1 ท่าน เกษตรกรผู้ปลูกยางพารา จำนวน 2 ท่าน

การทำยางแผ่น การทำยางก้อน และการขายผลผลิต ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัยแนวทางการเพิ่ม

พื้นที่ที่เหมาะสมเป็นพื้นที่ราบมีความสูงจากระดับน้ำทะเลไม่เกิน 600 เมตร มีความลาดเอียงต่ำลง 35 องศา ไม่เป็นที่ลุ่มมีน้ำท่วมขังพื้นที่ที่เหมาะสมมีหลักในการพิจารณาดังนี้

1. ไม่น้อยกว่า 1 เมตร ระดับน้ำใต้ดินอยู่ต่ำกว่า 1 เมตรมีการระบายน้ำและการถ่ายเทอากาศดี

2. สภาพภูมิอากาศ มีจำนวนวันฝนตกไม่น้อยกว่า 120 วันต่อปี ปริมาณน้ำฝนไม่ต่ำกว่า 1,250 มิลลิเมตรต่อปี อุณหภูมิเหมาะสมเฉลี่ย 26 - 30 องศาเซลเซียส
3. แหล่งน้ำ การปลูกยางพาราจะพึ่งน้ำฝนที่ตกในแต่ในพื้นที่ที่แห้งแล้ง จำเป็นต้องทำระบบน้ำให้แก่ยางพาราที่ปลูก โดยเฉพาะในช่วงฤดูแล้ง

ทั้งการปฏิบัติงานและการอนุรักษ์ดินและน้ำ ควรเตรียมพื้นที่ในช่วงเดือนมีนาคม -

1. การไถพรวนดิน ทำการไถพลิกพื้นดินและไถพรวนอย่างน้อย 2 ครั้ง
 ซอกให้หมด สำหรับพื้นที่ลาดเอียงเกิน 15 องศา ใช้วางแนวปลูกตามชั้นบันได
  2. การกำหนดระยะปลูก ระยะปลูกที่เหมาะสมในภาคอีสานคือ 2.5×7
 3×7 76   ไร่ ส่วนระยะปลูกในพื้นที่ลาดเทควร
 3×8 67
  3. -
  4. $50 \times 50 \times 50$
- 2   1
 0 - 3 - 0   170   3 - 5

1.

2. 1-2

3.

4. 2-3

5.

และไม่ควรปลูกซ่อมเมื่อต้นยางอายุ 2 ปีขึ้นไป

6. ก่อนเข้าฤดูแล้ง ควรใช้เศษพืชที่หาได้ในพื้นที่คลุมบริเวณรอบโคนต้นยาง 5-10 เซนติเมตร

1

พื้นที่ระหว่างแถวยางที่ไม่ปลูกพืชแซมยาง ควรปลูกพืชคลุมดินตระกูลถั่วในช่วงเวลา

- ยมเมล็ดพันธุ์โดยแช่เมล็ดพันธุ์ในน้ำอุ่น (น้ำเดือด : 2:1) 2

- 2-3

1.0 - 1.5 เมตร

- ไล่ปุ๋ยบำรุงพืชคลุมโดยหว่านปุ๋ยหินฟอสเฟตในแถวพืชคลุมอัตรา 15 และ 30

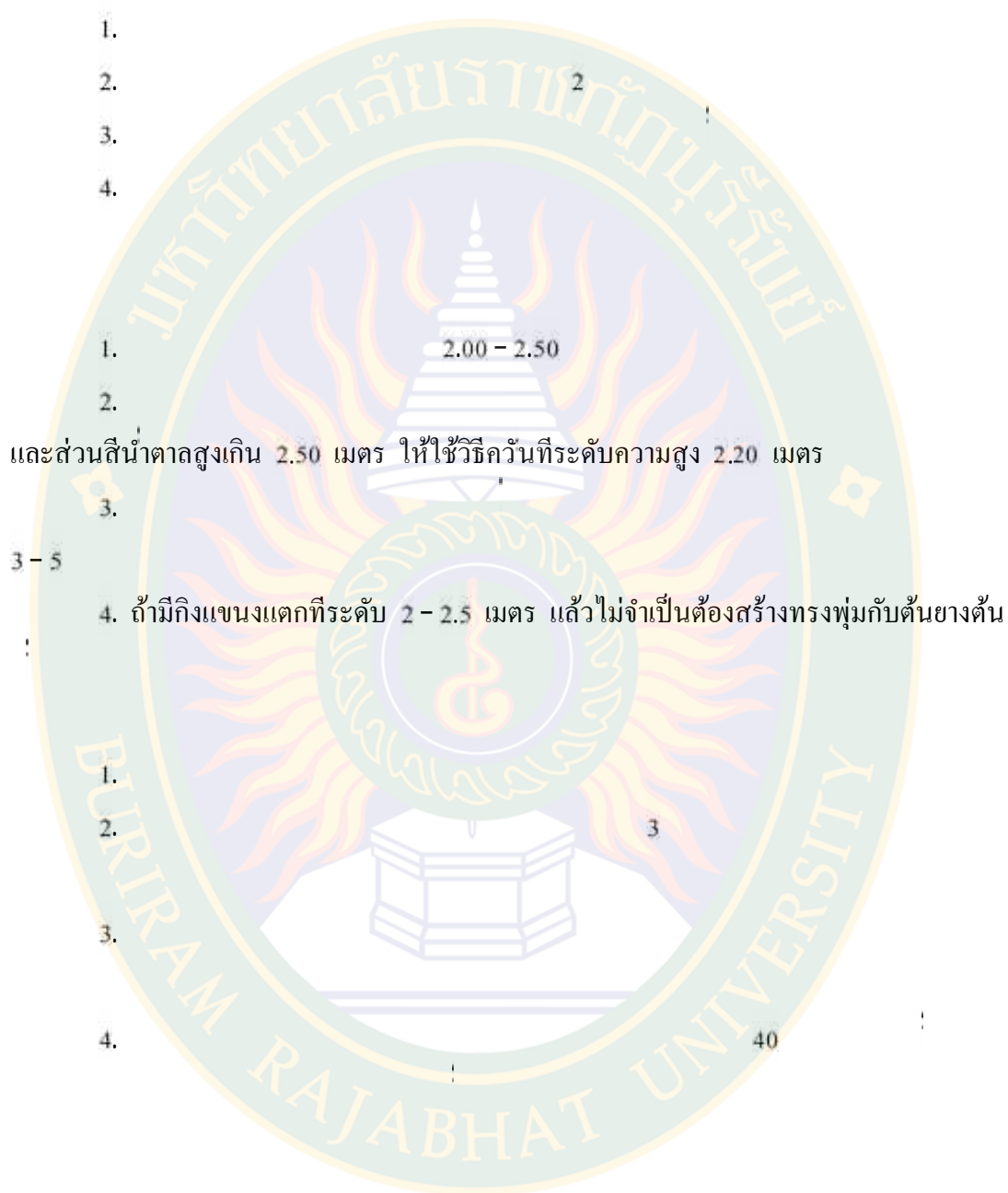
2-5

พืชคลุมอัตรา 30 กิโลกรัมต่อไร่ เมื่อพืชคลุมอายุ 9 เดือน

ปลายฤดูฝนควรคลุมบริเวณโคนต้นยาง เพื่อรักษาความชื้นในดินช่วงฤดูแล้ง

5-10 เซนติเมตร ให้มีรัศมีคลุมพื้นที่โคนต้นยางประมาณ 1

ควรคลุมให้ตลอดทั้งแถวจากโคนต้นยางแผ่คลุมพื้นที่ออกไปข้างละ 1 เมตร วิธีนี้จะช่วยรักษาความชุ่มชื้นในดินให้ดีขึ้นในช่วงฤดูแล้งและยังช่วยป้องกันไม่ให้วัชพืชขึ้นในแถวข้างอีกด้วย

1. 20-10-12

2. 2

15

3. (2)
 4. ( )
 54

	( )	(/)
1	2	60
	2	80
	11	100
2	14	110
	18	110
	24	120
	28	180
3	36	180
	42	180
	48	180
4	52	200
	60	200
5	64	200
	72	200

30-5-18

29-5-18 อัตรา 1 กิโลกรัมต่อตันต่อปี แบ่งใส่ 2 ครั้ง ในช่วงฤดูฝนและปลายฤดูฝน

แม่ปุ๋ยที่นำมาใช้ในการผสมปุ๋ยเคมีได้แก่ ปุ๋ยโดแอมโมเนียมฟอสเฟต (18-46-0)
 (46-0-0) (0-0-60)
 ต่าง ๆ จำนวน 100 กิโลกรัม

55 ( )
 100 กิโลกรัม

	18-46-0	46-0-0	0-0-60	/
20-10-12	22	36	20	22
30-5-18	10	60	30	0

- 1.
- 2.
3. ปลุกห่างจากแถวข้างไม่ต่ำกว่า 1 เมตร
- 4.
- 5.
6. 3
- 7.

2

ได้แก่ โรคที่เกิดจากเชื้อรา

ต้นยางพาราในภาคอีสานเริ่มเปิดกรีดได้เมื่ออายุประมาณ 7
 รอบวงรอบลำต้นไม่ต่ำกว่า 50 เซนติเมตร ที่ระดับความสูง 150 เซนติเมตร โดยมีต้นยางโตได้
 ขนาดไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 จึงเริ่มเปิดกรีด การกรีดยางที่ถูกต้องจะทำให้ได้ทั้งยางมาก เปลือก
 เสียน้อยและสามารถกรีดได้นาน 25 - 30

1.

450 - 500 ต้นต่อวัน

2.

(0.00 . - 06.00 .)

3.

20

11

สองวันเว้นหนึ่งวันจะใช้หน้ายางหมดภายใน 8 ปี ระบบกรีดที่เหมาะสมที่สุดควรเป็นก
 กรีดต้น วันเว้นวัน กรีดแต่ละครั้งสิ้นเปลืองเปลือก 1.7 - 2.5 25

4. ระบบกรีดที่เหมาะสม การกรีดยาง 3

3

5.

7

50

150

รดแผ่นยางให้บางใช้น้ำกรดให้ถูกส่วนมีขั้นตอนที่สำคัญ

1. เก็บรวบรวมน้ำยาง ต้องเขี่ยด้วยร่อนน้ำยางให้สะอาดทำความสะอาดถังเก็บน้ำยาง

2.

40 และ 60 กระป๋องตวงน้ำยาง กรดฟอร์มิค ความเข้มข้น 90% ไบพาย ฯลฯ

3.

3.1 40 60 เพื่อกรองสิ่งสกปรกออก

วางตะแกรงซ้อนกัน 2 ชั้น เบอร์ 40 ไว้ชั้น 60 ไว้ชั้นล่าง

3.2 ตวงน้ำยางที่กรองแล้วใส่ตะกุง ๆ ละ 3 ลิตร ผสมน้ำสะอาด 2 ลิตร

3.3

3.4 ปิดตะกุง ป้องกันฝุ่นละอองตกลงน้ำยางทิ้งไว้ 30 - 45

3.5

3.6

แล้วนำเข้าเครื่องรีดดอกอีก 1 ครั้ง จะได้แผ่นยางหนา 2 - 3

3.7

4 ที่อุณหภูมิ 120 - 140

3.8

1.5

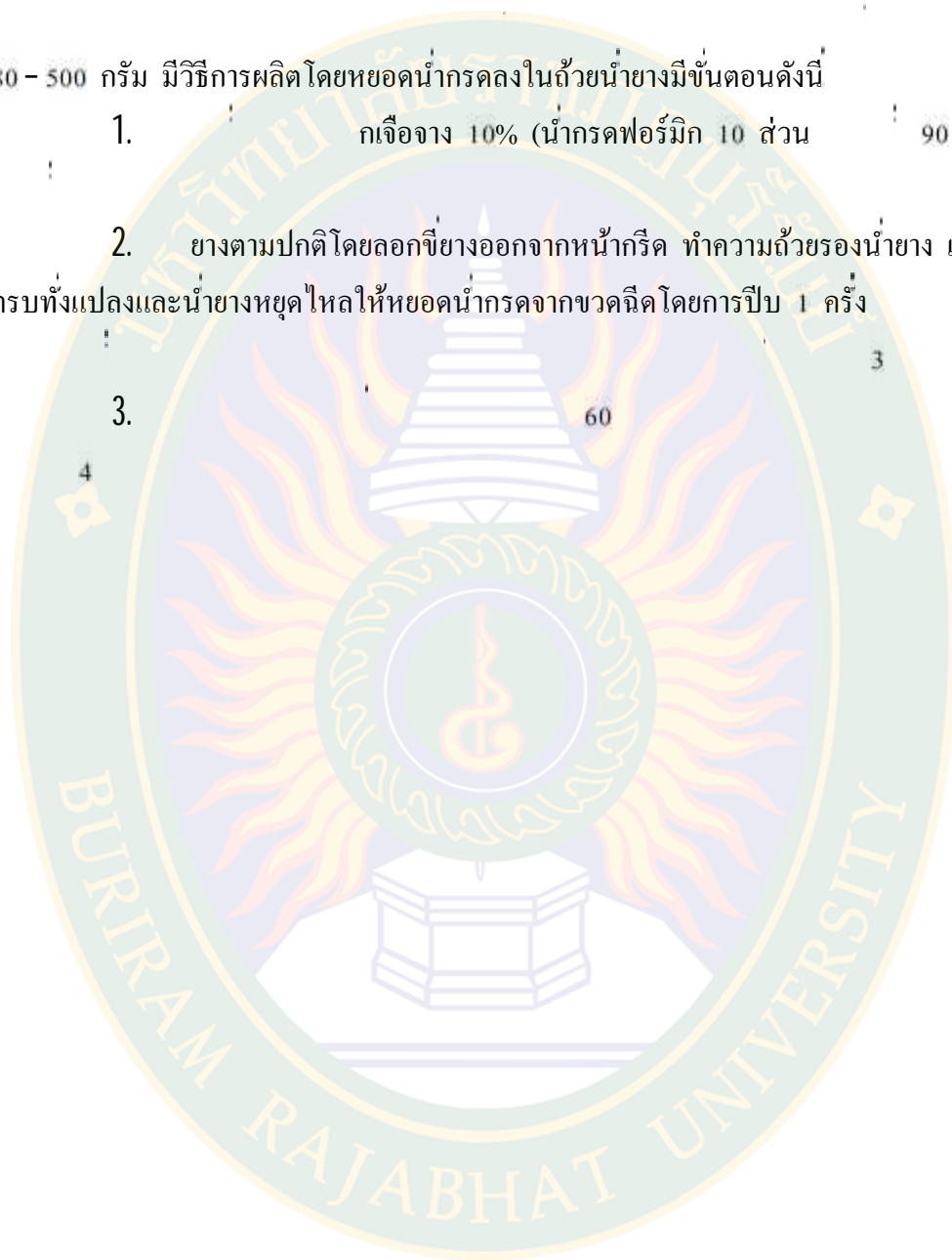
3 มิลลิเมตร เนื้อยางแห้งใสสีเหลืองอ่อนหรือเหลืองทอง น้ำหนักเฉลี่ย 800 - 1,200

38 - 46

80 - 90

80 - 500 กรัม มีวิธีการผลิตโดยหยอดน้ำกรดลงในถ้วยน้ำยามีขั้นตอนดังนี้

1. กเจือจาง 10% (น้ำกรดฟอร์มิก 10 ส่วน 90)
2. ยางตามปกติโดยลอกขีเยางออกจากหน้ากรีด ทำความด้วยรอนน้ำยง เมื่อกรีดครบทั้งแปลงและน้ำยงหยุดไหลให้หยอดน้ำกรดจากขวดฉีดโดยการบีบ 1 ครั้ง

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการปลูกยางพาราในภาคอีสานตอนใต้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาข้อมูลการปลูกยางพารา ปัญหาการปลูกยางพาราและแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการปลูกยางพาราในภาคอีสานตอนใต้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราใน 5 จังหวัด คือ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และอุบลราชธานี โดยศึกษาข้อมูล วิธีการปลูกยางพารา รวมถึงปัญหาต่างๆ ตลอดจนวิธีการแก้ไขของเกษตรกร ซึ่งสามารถสรุปข้อค้นพบ อภิปรายผล และข้อเสนอแนะได้ดังนี้

สรุปผล

ตอนที่ 1 ข้อมูลและวิธีการปลูกยางพาราในภาคอีสานตอนใต้

1. กลุ่มตัวอย่างผู้ปลูกยางพาราในภาคอีสานตอนใต้ จำนวน 370 ราย จากพื้นที่ปลูกยางพารา 5 จังหวัด 27 อำเภอ เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 65.87 มีอายุระหว่าง 41 - 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 42.22 ระดับการศึกษาต่ำกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 3 คิดเป็นร้อยละ 49.73 กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 82.70 ปลูกยางพาราในที่ดินกรรมสิทธิ์ของตนเอง พื้นที่ปลูกยางพารามีขนาด 11 - 20 ไร่ ร้อยละ 42.16 และพื้นที่ 10 ไร่ ร้อยละ 20.54

ร้อยละ 32.16

2. พื้นที่ปลูกยางพาราในภาคอีสานตอนใต้ เป็นที่ราบ ร้อยละ 47.03

ร้อยละ 52.43 เกษตรกร 57.84 ไร่ ร้อยละ 44.32

ร้อยละ 73.78 ใช้น้ำฝนในการปลูกยางพารา

3. วิธีปลูกยางพาราในภาคอีสานตอนใต้ ร้อยละ 96.76 ปลูกด้วยยางชำถุง

ร้อยละ 75.67 RRIM 600 -

ร้อยละ 53.24 ระยะปลูกใช้ระยะ 3.0 × 6.0 ร้อยละ 32.43 และใช้ระยะปลูก

3.0 × 7.0	ร้อยละ 29.46	ขนาดของหลุมปลูก 50 × 50 × 50	
60	ร้อยละ 50	ไม่รองก้นหลุม	3.78
:	52.43		ร้อยละ 60.27
5	54.32		1-2
4.	62.70		ร้อยละ 27.57
5.	71.08		ร้อยละ 65.13
2	75.41		ร้อยละ 58.65
6.	ร้อยละ 65.40	ใช้ปุ๋ยขาว	ร้อยละ 44.05
15-15-15	ร้อยละ 52.97	ใช้สารเคมี	การกำจัดวัชพืชในสวนยาง
32.70	47.03		34.59
	ร้อยละ 47.57	ใช้ปุ๋ยเคมีอย่างเดียว	42.70
	ร้อยละ 57.84	หลังเปิดกรีดใช้ปุ๋ยเคมี	ก่อนเปิดกรีดใช้ปุ๋ยเคมีสูตร
	2	ร้อยละ 48.65	15-15-15
		และใส่ 3 ครั้งต่อปี	ร้อยละ 51.89
	7.	การป้องกันโรคและแมลงในสวนยางพารา	โรคที่พบในสวนยางพารามากที่สุดคือ
	ร้อยละ 60.27		ร้อยละ 31.62
	ร้อยละ 36.22	ไม่มีการป้องกัน	มีการป้องกันโรค
			ร้อยละ 52.16
			77.57
	ร้อยละ 33.51	และไม่	ร้อยละ 58.11

- 8.
- 7 ร้อยละ 55.00 เปิดกรีดที่ขนาดลำต้นยางมีขนาด 40 - 50
 ที่ระดับความสูง 150 ร้อยละ 54.38 เปิดกรีดที่ขนาดลำต้นมากกว่า 50
 ที่ระดับความสูง 150 ร้อยละ 39.06 ระบบการกรีดยางใช้ระบบกรีดครึ่งต้น
 ร้อยละ 100 กรีดสองวันเว้นหนึ่งวัน 56.25
 ละ 28.75 ร้อยละ 100 เริ่มกรีดยางหลังเที่ยงคืน ร้อยละ 48.75
 02.00 ร้อยละ 29.38 แรงงานที่กรีดยางเป็นคน
 ร้อยละ 57.81 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ 57.50
 ข้อมูลนำยาง การแปรรูปนำยางเพื่อจำหน่าย ร้อยละ 61.56 แปรรูปเป็นยางก้อนถ้วย
 ร้อยละ 34.69 ผลิตเป็นยางแผ่นและยางแผ่นรมควัน
- ตอนที่ 2**
1. 1 - 2 เมตร ระบายน้ำ ขρόรงปลุกยางพารา
  - 2.
  3. 15-15-15 16-16-16
  4. พันธุ์ยางที่ซื้อจากเอกชนต้นยางไม่สมบูรณ์ ติดตามมาไม่ดีเกษตรกร
  5. ร้อยละ 65 จึงปลุกมันสำปะหลังเป็นพืชแซมในสวนยางพารา

6.

ทาปูนขาวหรือสีที่รอยตัด หลังเปิดกริดยางควรตัดแต่งกิ่งที่เป็นโรคกิ่งแห้งตาย กิ่งทับซ้อน กิ่งที่ชี้เข้าลำต้น เพื่อให้ทรงพุ่มโปร่งระบายอากาศ ป้องกันโรครยางที่เกิ

7.

8.

9.

โรคที่เกิดจากเชื้อรา ได้แก่

10.

50 ที่ระดับความสูง 150

รายได้จากสวนยางอายุต่ำกว่า 7 ปี ควรให้กริดยางระดับต่ำกว่า 150

11.

4

ตอนที่ 3

1.

ต้องขุดร่อง ขร่องตามแนวแถวและขุดบ่อเก็บกักน้ำ พื้นที่ลาดชันให้ทำแนวขั้นบันได

2.

RRIM 600 พันธุ์สถาบันวิจัยยาง 251 สถาบันวิจัยยาง 226

BPM 24

3. การเตรียมพื้นที่ปลูก

$(50 \times 50 \times 50)$ $\times$ (2.5×7) 3×7
 ผสมปุ๋ยหินฟอสเฟต 170 กรัม

4.

1-2

5.

1-2

6 2 ทาปูนขาวหรือสีที่รอยแผล กิ่งที่อยู่
 ห้ามโน้มกิ่งยางลงมาตัด หลังเปิดกรีดให้ตัดแต่งกิ่งต้นยางให้โปร่งอากาศถ่ายเทได้สะดวก

6.

2

7.

8.

15-15-15 หรือ 16-16-16

20-10-12 หลังเปิดกรีดใช้สูตร 30-5-18

2

9.

โดยเฉพาะโรคที่เกิดจากเชื้อรา

10.

50

ที่ระดับความสูง 150

3

3

11.

7

ตารางที่ 56

		...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...	...
1	เตรียมพื้นที่	←→											
				←→									
					←→								
					←→								
						←→					←→		
										←→			
2		←→											
		←→											←→
				←→									←→
					←→			←→			←→		
3-6		←→											←→
		←→											←→
				←→									←→
					←→			←→			←→		
7		←→											←→
				←→						←→			←→
				←→									←→
8-30				←→									←→
		←→											←→
		←→											←→
					←→					←→			
	เริ่มกรีดยางเมื่อใบยาง			←→						←→			

1. สภาพพื้นที่ปลูกยางพาราในภาคอีสานตอนใต้ จากการศึกษาพบว่าพื้นที่ปลูกยางพาราของกลุ่มตัวอย่างเป็นพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมมากกว่าร้อยละ 50 พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นดินทรายขาดความอุดมสมบูรณ์ ความลึกของหน้าดินน้อยกว่า 50 เซนติเมตร บางพื้นที่

นำมาปลูกยางพาราทั้งนี้เนื่องจากพื้นที่ในภาคอีสานจำนวน 94,892,977 ไร่ เป็นพื้นที่ที่เหมาะสมในการปลูกยางพารามาก 5,843,735 ซึ่งมีศักยภาพในการผลิตยางได้ 250 - 400 ไร่/ปี และพื้นที่ที่หม่ปานกลาง 19,315,052 ไร่ มีศักยภาพในการผลิตยางได้ 200 - 250 กก/ไร่/ปี และมีพื้นที่จำนวน 69,375,210 ไร่ (สมเจตน์

2547)

2.

50 - 60

น้อยกว่า 20 ตารางเมตร ร้อยละ 53.24 ใช้ระยะปลูก 3 × 6

40

40 × 40 × 40

างเพียงร้อยละ 32.16 ที่เข้ารับการอบรมจากหน่วยงาน และร้อยละ 40.81 ศึกษาสอบถามหาความรู้ การปลูกยางจากเกษตรกรที่ปลูกยางพารา

(2555 : online)

ระยะที่ 1 (ปี 2547 - 2549)

ได้แก่ ความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ และการดูแลรักษาบำรุงสวนยางพารา ดังนั้น

3.

กลุ่มตัวอย่างปลูกพืชแซมยางเพื่อเพิ่มรายได้ในขณะที่ยางยังเล็ก

มันสำปะหลัง ทั้งนี้เนื่องจากพื้นที่ปลูกยางพาราเป็นพื้นที่เคยปลูก

(2553 : 97)

280,530 ไร่ คิดเป็น 12.29% ของเนื้อที่เพาะปลูกทั้งหมด มีรายได้เฉลี่ยประมาณ 11,537.50 บาท
(2552 : 6 - 7)

40

2,302 /
2,008 บาท /ไร่ ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการปลูกพืชไร่

3 - 4

และสิ่งแวดล้อมในอนาคต แต่เกษตรกรใน 3 ตำบล อำเภอบ้านกรวด

4.

54.38

สิ้นรอบลำต้นน้อยกว่า 50 ที่ระดับความสูง 150

ทั้งนี้เนื่องจาก

100 บาทต่อกิโลกรัม โดยเกษตรกรไม่คำนึงถึงความเสี่ยงที่จะ
เกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ (2550)

40 - 50

น้อยกว่า ต้นขนาด 50

25 - 60% การกรีดยางขนาด 50

40 - 50

1

50

2

และการรีบเปิดกรีดยางต้นเล็กทำให้ผลผลิตต่อวงจรชีวิตของยางพาราลดลง 25 - 59% การสูญเสียรายได้ของเกษตรกรถึง 72,250 - 172,850 บาท/ไร่/อายุการกรีดยาง และทำให้อัตราการเจริญเติบโตหลังการกรีดต่ำ ได้ผลผลิตเนื้อไม้ลดลง 28 - 60%

5.

ออกแรกสองหน้ากรีดหมดภายใน 11

6. ความชำนาญของคนกรีดยาง เนื่องจากพื้นที่ปลูกยางมีพื้นที่มากขึ้น จึงขาดคน

1. เกษตรกรควรปลูกยางในพื้นที่ที่เหมาะสม

เพิ่มอินทรีย์วัตถุให้แก่ดินในกรณีพื้นที่ใช้ปลูกพืชไร่มาก่อน

2.

ในหัวข้อการเลือกพื้นที่การเตรียมพื้นที่ปลูก การ

3. ควรเข้มงวดและหยุดให้การสนับสนุนเกษตรกรที่นำพื้นที่

4.

1.

2.

ลำต้นน้อยกว่า 50 เซนติเมตร :

3.

4. ศึกษาผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินปลูกยางพาราในภาคอีสาน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

กรมพัฒนาที่ดิน. (2548). ยางพารา.

. (2546). เทคนิคใหม่ในการเพิ่มผลผลิตของน้ำยาง.

เกรียงศักดิ์ ชูสุวรรณ. (2551). การศึกษาแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการปลูกยางพารา
ในจังหวัดบุรีรัมย์.

นิรันดร์ เกรือคำ และคณะ. (2552). ผลกระทบต่อความเจริญเติบโตของต้นยางพาราจากการปลูก
พืชเศรษฐกิจในร่องยาง. ( ). 6 6.

(2555). คู่มือการปลูกและขยายพันธุ์ยางพาราไม้เศรษฐกิจ สร้างชาติ
สร้างชีวิต.

. (2550). ผลกระทบต่อผลผลิตเมื่อเปิดกรีดต้นยางที่มีขนาดต่ำกว่า
มาตรฐาน.

ยุพาพรรณ วรรณชาย และคณะ. (2552). ปัจจัยที่มีผลต่อการปลูกยางพาราในเขตอำเภอ
เหล่าเสือโก้ก จังหวัดอุบลราชธานี. ( ).
ปีที่ 6 ฉบับที่ 6.

. (2552). การศึกษาผลตอบแทนการทำสวนยางพาราในอำเภออุดจัน
จังหวัดอุดรธานี. ( ). 6 ฉบับที่ 6.

. (2555). ปลูกยางพาราในแหล่งปลูกใหม่.

[ ] เข้าถึงเมื่อ 1 พฤศจิกายน 2555. เข้าถึงได้จาก
http://it.doa.go.th/pibai/pibai/n11/v_11-sep/rai.html.

. (2553). ศักยภาพการทำเกษตรกรรม สร้างรายได้เสริมของ
เกษตรกรในแปลงปลูกยางพาราในเขตอำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์.

. (2544). เกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับยางพารา.

. (2549). ความพึงพอใจของเกษตรกรต่อโครงการปลูกยางเพื่อยกระดับ รายได้และความมั่นคงให้แก่เกษตรกรในแหล่งปลูกยาง ระยะที่ 1 กรณีศึกษาจังหวัด บุรีรัมย์.

. (2547). แผนที่ศักยภาพ การผลิตยางพาราในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.

. (2552). ตารางแสดงพื้นที่การปลูกยาง พาราในจังหวัดบุรีรัมย์จำแนกตามอำเภอ.

สุจินต์ แม้นเหมือน. (2555). พันธุ์ยางพารา 984.

อภิชาติ ศรีสอาด และพริ้ม ศรีหานาม. (2555). โปรแกรมสู่ความสำเร็จสำหรับยางมือใหม่.

ภาคผนวก ข

ภาพประกอบงานวิจัยแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการปลูกยางพาราในภาคอีสานตอนใต้

3

4

5

6

RRIM 600

7

GT 1

8

PB 28/59

9

PB 235

10

11

ภาพประกอบ 12 การปลูกมะละกอแซมต้นยางพารา

ภาพประกอบ 13 การปลูกตะไคร้ร่วมกับสวนยางพารา

15

16

ภาพประกอบ 17 การกรีดยาพารา

18

ภาพประกอบ 19 น้ายางพารา

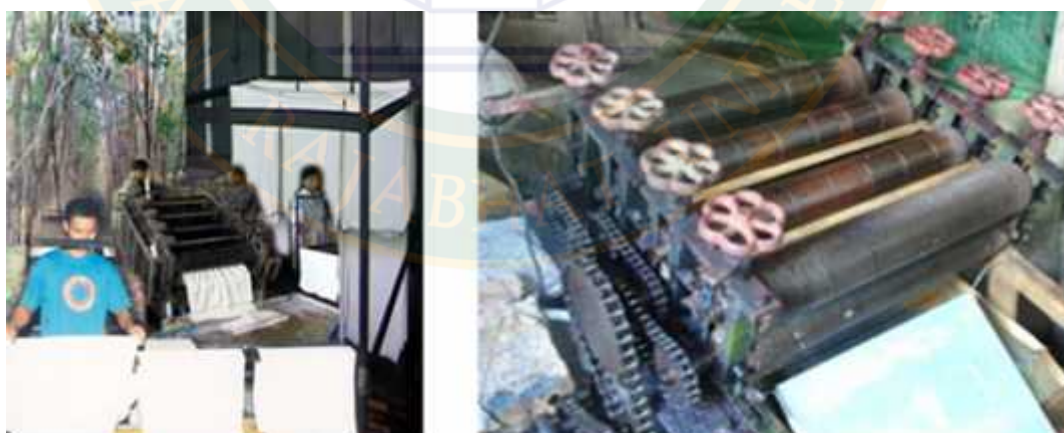

20

21

22

23

24

ภาพประกอบ 25 การใช้น้ำกรดผสมน้ำยาง และการกวาดฟองน้ำยาง

26

27 การรีดแผ่นยางด้วยเครื่องรีดเรียบและเครื่องรีดดอก

ภาพประกอบ 28 การฟึ่งแผ่นยาง

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในภาคอีสานตอนใต้

ชื่อ – สกุล..... บ้านเลขที่.....ตำบล.....อำเภอ.....

คำชี้แจง

✓

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของเกษตรกร

1.

1. 2.

2.

1. 21 - 30 ปี 2. 31 - 40

3. 41 - 50 4. 51 - 60

3.

1. ต่ำกว่ามัธยมศึกษาปีที่ 3 2. 3

3. 6 / . 4. / .

5. 6.

ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านการปลูกยางพารา

1.

2.

เป็นพื้นที่ที่ได้ทำฟรี.....ไร่

3.

. . 2521 - 2534

. . 2535 - 2539

.ศ. 2540 - 2549

พ.ศ. 2547 - 2549

. . 2550 - 2554

4.

(2535 - 2539) ในภาคอีสาน

เข้าร่วมโครงการการปลูกสร้างสวนยางใหม่ (2547 - 2549)

5.

/

ตอนที่ 3 วิธีการปลูกสร้างสวนยางพาราของเกษตรกร

1.

1.1

1.2 ชนิดของดิน

1.3

50

50 - 100

100

1.4

1.5 ก่อนปลูกยางพาราที่ดินแปลงนี้ใช้ทำประโยชน์

.....

pH 4.5-5.0

1.6

- :
- /
- :

2.

- RRIM 600
- BPM 24
- FB 260
- .....
- PB 255
- RRIT 251 (สถาบันวิจัยยาง 251)
- RRIC 110

3.

3.1

-
-

3.2

- (×)
- 2.5 × 7.0
- 2.5 × 7.5
- 4.0 × 4.0
- 3.0 × 6.0
- 3.0 × 7.0
- .....

3.3

- 50 × 50 × 50 .
- 60 × 60 × 60 .
- 40 × 40 × 40 .
- .....

3.4

-
-
-
-
-

3 - 5

170

170

3 - 5

4.

4.1 ท่านเริ่มต้นปลูกยางพาราในเดือนใด

-
-
-

4.2 การจัดหาพันธุ์ยางที่ปลูก

-
-
-

4.3

- 1 1-2
- 2 3

4.4

-
-
-

4.5 ยางที่ปลูกมีการตายหรือ

- 5 5 - 10
- 10 - 15 15 - 20
- 20

4.6 ท่านปลูกยางซ่อมต้นที่ตาย เมื่อใด

- ซ่อมทันทีที่พบ 2
-

5.

5.1

-
-

5.2 ชนิดของพืชแซมยางที่ปลูก

-
-
-

11.6 วันฝนตก

12.

12.1

12.2 น้ํายางที่กรีดได้

ขายเป็นน้ํายางสดทุกครั้ง

13.

13.1 พื้นที่ (ดิน) ที่ปลูก.....

13.2 .....

13.3 .....

13.4 .....

13.5 / .....

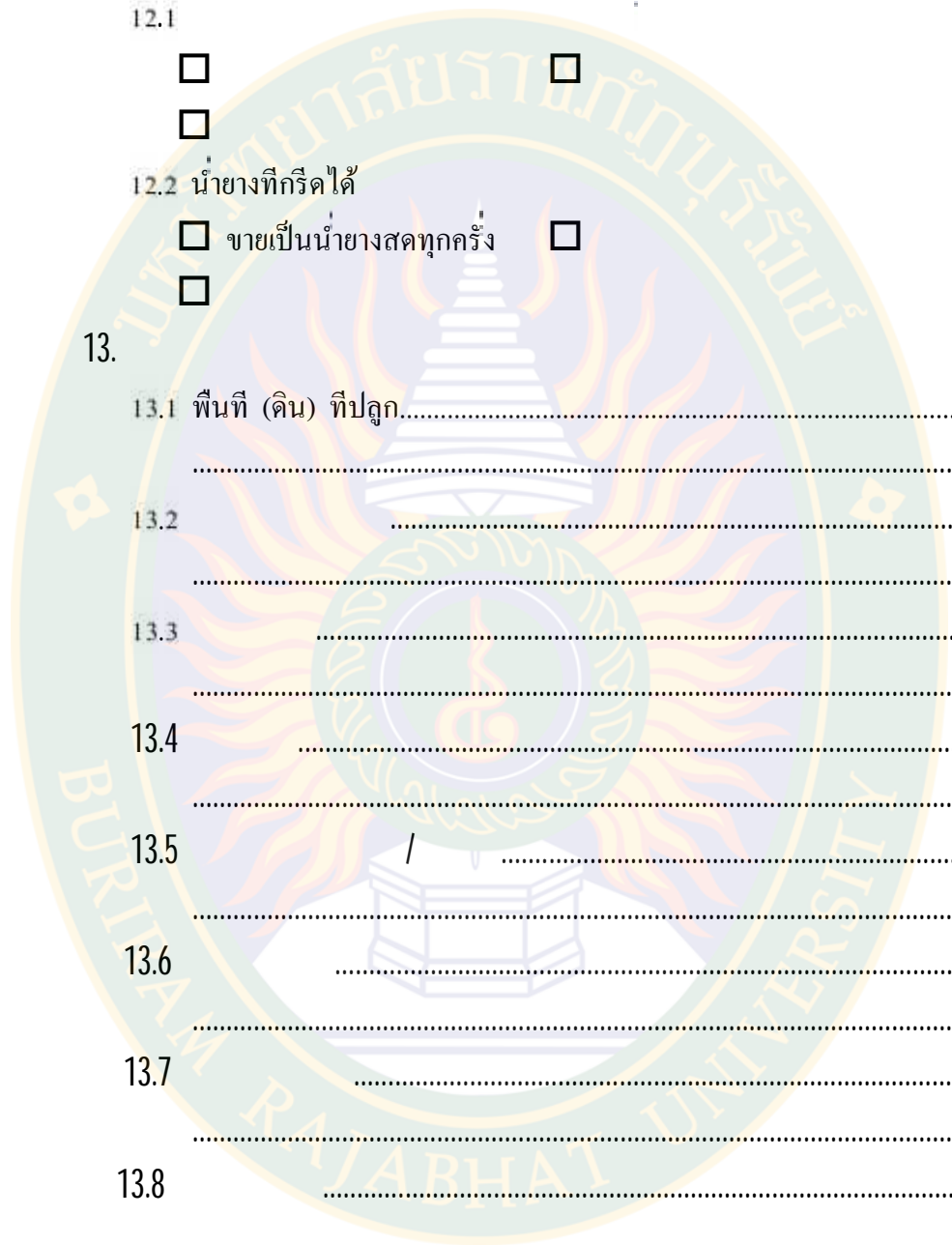
13.6 .....

13.7 .....

13.8 .....

13.9 .....

13.10 .....

13.11 การทำยางแผ่น.....

.....

13.12 .....

.....

14.

14.1 พื้นที่ปลูก.....

.....

14.2 ตัดพันธุ์ยาง.....

.....

14.3 .....

.....

14.4 การใส่ปุ๋ย.....

.....

14.5 / .....

.....

14.6 .....

.....

14.7 .....

.....

14.8 .....

.....

14.9 .....

.....

14.10 .....

.....

14.11 .....

.....

14.12 .....

.....

ขอขอบคุณที่เสียสละเวลาให้ข้อมูล

